

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Minister Jazbinšek naredil napako?

Novomeški izvršni svet je poslal ministru za okolje in prostor protest, kjer ga poziva, naj da denar za sofinanciranje komunalnih dejavnosti v novomeški občini

NOVO MESTO - Novomeški občinski izvršni svet je pred kratkim naslovil protest na ministra za okolje in prostor Republike Slovenije Miho Jazbinška. Novomeška vlada izraža z dopisom nezadovoljstvo, ker je ministrstvo za okolje in prostor sporočilo novomeški občini, da letos ne more sofinancirati novomeških naložb v komunalno infrastrukturo. Izvršni svet zavrača obrazložitev, dodano sporočilo, da je za novomeško občino zmanjkalo omenjenega državnega denarja zato, ker je za sofinanciranje naložb v komunalno infrastrukturo malo sredstev in veliko prošelj.

"Z obžalovanjem moramo izraziti oster protest in dvom o pravilnosti priprave predlogov pri dodeljevanju kreditov in dotacij na področju oskrbe s pitno vodo po razpisih v zadnjih letih. Pri tem izhajamo iz rezultatov naših prijav v letih 1991, 1992 in 1993. V teh letih smo v občini Novo mesto posvečali izredno pozornost med drugimi komunalnimi dejavnostmi tudi oskrbi s pitno vodo. Tako smo v to dejavnost vložili v preteklih dveh letih prek 4 milijone DEM, letos nameravamo vložiti več kot 2 milijona DEM. Naložbe v vse komunalne dejavnosti v tem obdobju dosegajo vrednost prek 15 milijonov DEM," navaja novomeški izvršni svet.

Izvršni svet meni, da je slab odnos do novomeške občine posledica napake ali neustreznih meril pri pripravi strokovnih predlogov, ki so bili v Ljubljani podlaga odločitvi glede

državnega sofinanciranja novomeške komunalne infrastrukture. Kako si drugače razlagati manj kot 2-odstotno denarno soudeležbo ministrstva, se sprašujejo v novomeškem izvršnem svetu. V občini bodo v navedenih letih rekonstruirali ali zgradili na novo več kot 25 km vodovodnega omrežja, novih vodohramov z zmogljivostjo 1.800 kubikov in 2 črpalnice. Naredili bodo skupno 9 vrtin za iskanje dodatnih količin kakovostne pitne

• Iz novomeške občine so v letih 1991, 1992 in 1993 "samo vam od prodane pitne vode odvedli že 117.058 DEM vodnega prispevka," navaja v protestu, naslovljenem na ministra Jazbinška, novomeški izvršni svet. K temu dodaja, da glede na vse navedeno "pričakujemo, da boste ponovno proučili naše prijave in ustrezno odločili. Za pomoč v obliki posojil v ostalih komunalnih dejavnostih se Vam zahvaljujemo," je še rečeno v protestu.

vode in pripravili 31 projektov. Toda za te investicije je omenjeno ministrstvo dalo samo kredit v letu 1991.

M. LUZAR

PRVI SPORAZUM O MEJI - Slovenija in Hrvaška sta minuli petek v Cateških Toplicah podpisali sporazum o ustanovitvi in pristojnostih skupnih organov za ugotovitev in označitev meje med državama. Na sliki so Ignac Golob, državni sekretar v slovenskem zunanjem ministrstvu, Ivo Sanader, namestnik hrvaškega zunanjega ministra, Matija Malešič, slovenski veleposlanik na Hrvaškem, in Miljenko Žagar, hrvaški veleposlanik v Sloveniji. Upajmo, da bo toliko zadovoljstva kot pri podpisovanju, tudi pri uresničevanju sporazuma. (Foto: M. Vesel)

V tleh zijajo polmetrske razpoke

Prave posledice dolgotrajne suše se bodo v kmetijstvu poznale šele prihodnjo pomlad - Nujna bo pomoč, saj grozi zmanjšanje staleža živine - Nakup krme?

BREŽICE - Kmete na brežiško-krški ravnini in na njenem obrobju pestijo hude težave. Lansko leto so zaradi suše utrpeli precejšnjo škodo, poleg tega pa še za tisto malo pridelka, kolikor ga je ostalo, ne dobijo pravočasnega plačila. Letos se suša še z večjo razsežnostjo nadaljuje. Kar je bilo moče, je bilo v obliki toče, ki je samo še dodatno oškodovalo polja in nasade na Krškem polju ter na gričevju nad Cerkljami in Podbočjem.

V sadovnjakih se je letos samo v brežiški občini posušilo še okrog 3.000 dreves, ki so spomladi normalno začela rasti, so zacvetela, se oplodila in nato odmrli. V občini imajo letos 6.000 ton tržnih presežkov pšenice, kar je skoraj za tretjino manj, kot so glede na posejane površine pričakovali. Zasebni pridelovalci so trgu ponudili 1500 ton namesto 1.800 do 2.000 ton, medtem ko so v družbenem sektorju našli 4.500 namesto 6.000 ton pšenice. Slaba žetev je rezultat suše in tudi toče, ki je prizadela 700 ha površin.

Po dokaj obilnem odkosu sena je zdaj jasno vidno, da otave ne bo kaj prida. V Brežicah ocenjujejo, da bo

izmed 8.000 ha travnatih površin le na tisočinki moč pokositi za polovico običajne letine otave, medtem ko

• Zaradi suše zelo slabo kalijo tudi krmni dosevki, kot sta ajda in koleraba, tisto, kar je vendarle prišlo iz zemlje, je uničila toča. Osušena niso samo prodnata polja, ampak tudi težka ilovnata tla, v katerih so okrog 50 cm globoke razpoke s po 4 cm širokimi površinskimi ranami. Pomanjkanje krme sili kmete, da že zdaj posegajo po zimskih zalogah, kar se bo verjetno pokazalo spomlad z zmanjšanjem osnovne črede. Kmetijska svetovalna služba zato išče možnosti za nabavo voluminozne krme (sena, detelje), da bi obdržala stalez živine. Sekretar za kmetijstvo Tone Cerjak meni, da bodo kmetje neke od februarja naprej potrebovali neposredno pomoč.

druge ne bo s košnjo nič. Na travnikih so se razbohotili predvsem trpežni travniški plevi, tako da se kmetje

SREČNI ZMAGOVALEC - Na cilj triatlona za evropski pokal je po pričakovanju prvi prišel veliki favorit finski šampion Pauli Kuuru. Po končani tekmi je povedal, da se je počutil kot doma na Finskem, saj so se Dolenjci izkazali kot izvrstni gostitelji, ob progi pa ga je bodrila množica gledalcev. Več o tekmovanju na športni strani. (Foto: I. Vidmar)

DEL ŠENTRUPERTA BREZ VODE

ŠENTRUPERT - Medtem ko so maloštevilni Šentruperčani v zgornjem delu vasi okoli Agrostroja in župnišča še imeli toliko časa in potrpljenja, da so v zadnjih dveh tednih nastregli čez dan po kakšno vedro pitne vode iz vasknega vodovoda, se je večina morala v tej hudi suši znajti drugače. Vode sicer ne bi bilo dovolj niti za kuho, kaj šele za osebno higieno. Kljub temu da obetajo novo vrtino in izdatnejši vir pitne vode, tem Šentruperčanom že popuščajo živci.

JE Krško: nujna je odločitev o uparjalniku

Elektrarna spet dela - Dolga 20 milijov dolarjev

KRŠKO - Prejšnji teden so po več kot dveh mesecih in pol na električno omrežje spet priključili krško jedrsko elektrarno. Energijo je začela proizvajati najprej s 30 odstotno močjo, potem ko so ugotovili, da so vsi pomembni kazalci v normalnih mejah, pa so moč elektrarne postopoma povečevali.

Kot je znano, je do zaustavitve NEK prišlo v začetku maja, ko so zaznali povečano puščanje primarne hladila na ceveh uparjalnika in s tem tudi povečanje aktivnosti sekundarne pare. V dobrih 14 dnevih so sicer začeli dve mesti v uparjalniku, vendar so po poskusnem zagonu elektrarno znova ustavili, saj so meritve znova pokazale podobno puščanje kot pred sanacijo.

V Republiški upravi za jedrsko varnost so se odločili za širši obseg del na uparjalniku. Med dva meseca trajajočim remontom so natančno pregledali vse cevi v obeh uparjalnikih in izločili tiste, ki ne ustrezajo. Uporabnost uparjalnikov so povečali z doslej v Krškem še neuporabljen

• "Vsekakor je najbolje, če želimo nadaljevati s proizvodnjo, da Slovenija čimprej sprejme odločitev o zamenjavi uparjalnikov, ker bodo za celotni postopek potrebna najmanj tri leta. Ocenjena vrednost zamenjave uparjalnika in s tem dviga zmogljivosti elektrarne za 5-6 odst. je 100 milijonov dolarjev," pravi direktor Rožman. Proti koncu remonta je sosednja Hrvaška NEK nakazala 9 milijonov dolarjev dolga, kar je bilo nujno za povratek v omrežje. Slovenija je z garancijami vlade zagotovila sredstva za dobavo goriva, ki ga bodo zamenjali verjetno med krajšo zaustavitvijo v decembru. Obe državi naj bi do konca minulega tedna pristojnim sekretariatoma predložili vsaka svoj načrt za poravnava preostalega dolga do nuklearke. Vsaka od držav ji namreč še vedno dolguje preko 20 milijonov dolarjev.

in precej dražjo metodo, pri kateri so odstranjevali čepi in vgrajevali v cevi posebne vložke.

Po tem remontu je povprečno začetjenih 15, 68 odst. vseh cevi uparjalnikov, ali 13,3 odst. na prvem in 17,9 odst. na drugem uparjalniku. Povejmo še to, da elektrarna še lahko obratuje s sto odstotno zmogljivostjo, če je začetjenost pod 18 odstotki. Pri Westinghousu je v teku analiza, ki bo pokazala, ali so možnosti še za višjo stopnjo začetjenosti, vendar je po besedah direktorja NEK Staneta Rožmana treba razmisliti, ali se je dobro oprijeti zgornje meje in obratovati s polno zmogljivostjo ali pa je bolje zmanjšati zmogljivost.

B. D.-G.

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

• Do stečaja Rika po najkrajši poti

na 3. strani:

• Zakon že povzroča nove krivice

na 4. strani:

• Prazen vodovod je dvojna nesreča

na 5. strani:

• Oblast se poživlja na pripombe

na 6. strani:

• Dovolj jim je republiškega »študiranja«

na 7. strani:

• Kaj pa zapiranje rudnika Senovo?

na 9. strani:

• Življenje ob »mrtvi« cesti

• Poroka na valovih Save

na 15. strani:

• Kapiteljski vikar pojasnjuje

O NAMAKANJU - Predavanje in praktični prikaz delovanja različnih namakalnih naprav, ki sta ga prejšnji teden pripravila kmetijski referat na sevniki občini in tukajšnja kmetijska svetovalna služba, je zadel v polno. Učilnica v gasilskem domu je bila v sopolnem, vročem vremenu pretesna za več kot 80 kmetov, ki jim je o pomenu namakanja spregovoril priznani strokovnjak mag. Iztok Matajc z ljubljanske biotehniške fakultete. Še bolj zanimivo pa je bilo na hmeljišču v Loki, kjer so predstavniki Kovine iz Ajdovščine (na posnetku delo rolomata), Agropola iz Volčje Drage, sevnškega Siviša in ljubljanskega Pima prikazali svoje najbolj cenjene naprave in sisteme. Kot je povedal inž. Tine Župančič, bodo septembra iz občinskega proračuna razpisali za 7 milijonov tolarjev posojil za vse kar pomeni ustvarjalnost in dopolnitev ponudbe v kmetijstvu, pri čemer bo nabava opreme za namakanje imela prednost. (Foto: P. Perc)

MXSPORT
ŠPORTNA TRGOVINA
NOVO MESTO

VREME

Jutri bo prehodno poslabšanje vremena, v soboto in nedeljo pa bo spet sončno, vendar malo bolj sveže vreme.

Kmetiji pretil boben

Mnogi naši kmetje, predvsem majhni in srednji, teh pa je daleč največ, komajda slutijo, kako črna prihodnost jim grozi. Značilnost kmetijstva devetdesetih let bo huda strukturalna kriza, suhoparno ugotavlja poročilo o stanju in možnostih razvoja v novomeški občini, vse pogostejše pa je slišati manj zavite napovedi, da se bo prej ali slej na mnogih kmetijah "oglasil boben" in da bodo po nujni ekonomski logiki neuspešni kmetovalci morali odnehati, njihovo zemljo pa bodo prevzeli večji in uspešnejši. Konec koncev tako predvideva tudi strategija razvoja slovenskega kmetijstva, "okolju prijazna in učinkovitega" (kako prijetno se sliši!), ki s svojim tretjim ekološkim scenarijem zastavlja zelo visoke, tako rekoč utopične cilje. Scenarije zato, ker je malo upanja, da bi zmogli in hoteli žrtvovati toliko investicijskega denarja, kolikor ga bo zahtevalo korenito prestrukturiranje kmetijstva, predvsem nadomeščanje živinoreje z drugimi deficitnimi kmetijskimi panogami, ki so stopile v ospredje po osamosvojitvi Slovenije.

Seveda bi bilo najslabše tamati in držati roke križem. Da bi naraščajočo krizo, ki jo stopnjuje še tuja konkurenca, pričakali bolj pripravljeni, so prejšnji teden na Srednji kmetijski šoli Grm priredili dvodnevno delovno okroglo mizo, na kateri so delali po sodobni metodi MSE, "metodi sistematičnega korakanja k cilju". Z njeno pomočjo so iskali poti in ukrepe, ki bi pripomogli, da prihodnost kmeta in družinske kmetije ne bi bila tako pesimistična, kot smo zapisali na začetku. Predvsem naj bi jo pričakali z drugačno miselnostjo in popolnejšim znanjem, pa tudi večjo pomočjo države.

MARJAN LEGAN

Do stečaja Rika po najkrajši poti

Kovnotehna ne bo vložila zahtevka za stečaj Rika - Ribniški izvršni svet predlaga, da bi to storil upravni odbor Rika - Najbolj zadolžen Riko Holding

RIBNICA - Ribniški izvršni svet je minulo sredo ob obravnavi razmer v podjetju Riko Ribnica jasno poudaril, da se zavzema za čimprejšnji stečaj Rika. Po seznanitvi z najnovejšim razvojem dogodkov v zvezi s pričakovanim stečajem podjetja so se člani izvršnega sveta odločili, da bodo upravnemu odboru Rika predlagali, naj sproži postopek za začetek stečaja.

Predsednik izvršnega sveta Janez Henigman je zbranim povedal, da je dan pred sejo zvedel, da Kovnotehna ne bo vložila zahtevka za stečaj Rika. Ker je upravni odbor Rika skupaj z občinsko gospodarsko komisijo in izvršnim svetom že pred meseci ugotovil, da za Riko ni druge rešitve kot stečaj, je Henigman poudaril, da je zato sedaj potrebno storiti vse, da bi do stečaja prišli čimprej, in če je le možno, po najkrajši poti. Ta bi bila, da bi upravni odbor Rika sam predlagal začetek stečaja. Če tega ne bo storil, bodo sklicali

PRI PŠENICI ŠE NEZNANKE

ČRNOMELJ - Po statističnih ocenah so lansko jesen v črnomeljski občini s pšenico posejali 767 hektarov njiv. Pridelek je bil zaradi spomladanske suše le okrog tri tone na hektar. Kot je bilo slišati na nedavni seji občinskega izvršnega sveta, letos vsaj po sedaj znanih podatkih - ne bo moč zamenjati merkantilne za semensko pšenico. Prav tako še ni bilo znano, kdaj bo izplačana pšenica, ki jo v črnomeljski občini odkupuje kmetijska zadruga. Kljub temu je letošnji odkup približno dvakrat večji kot lani. Sicer pa so letos pripravili v občini natančen seznam kombajnistov ter določili lokacije, kjer naj bi želi, da ne bi prihajalo do nesporazumov. Predvsem pa je bilo na sestanku, ki so ga imeli pristojni v občini s kombajnisti pred žetvijo poudarjeno, da kombajnisti iz Hrvaške tokrat na črnomeljskih poljih ne bo, ker za opravljanje tega dela nimajo dovoljenja slovenskega ministrstva za delo.

občinsko skupščino, da bo do tega vprašanja oz. stečaja zavzela svoje stališče.

Ob ocenjevanju potrebe po stečaju je bilo na seji med drugim rečeno, da je pravzaprav žalostno, da mora v stečaj podjetje, katerega skupni dolg v višini okoli 5 milijonov mark je, glede na celotno vrednost podjetja, komajda vreden omembe. Čeprav ima podjetje tudi za 11 milijonov

mark dolga do delavcev, je bilo poudarjeno, da problem ni v zadolženosti, marveč v neurejenih odnosih znotraj podjetja, ki se odražajo predvsem v še vedno prevelikem številu zaposlenih (zaposlenih 700, dela pa je le za približno 300 ljudi). Zaradi prezadolženosti kot zakonskega razloga za stečaj, bi morali predlagati stečaj štirih Rikovih družb, med katerimi je poleg Rikostroja, družbe v Loškem potoku in Riko Inda s 317 milijoni dolga najbolj zadolžen Riko Holding, katerega stečaj pa bi dejansko pomenil stečaj Rika v celoti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KANADČANI NAVDUŠILI - Številni obiskovalci na obeh belokranjskih nastopih kanadske folklorne skupine Soča iz Hamiltona so se lahko pre-pričali, da tudi potomci Slovencev onkraj Atlantskega oceana z vso ljubeznijo gojijo ljudske pesmi, plese in običaje svojih slovenskih prednikov. Na fotografiji: mlajša plesna skupina s plesom iz zahodne Štajerske. (Foto: M. B.-J.)

Zvesti tradiciji prednikov

Slovenska folklorna skupina "Soča" iz kanadskega Hamiltona prijetno presenetila Beli krajini

METLIKA, ČRNOMELJ - Na svoji dvotedenski turneji po Sloveniji se je folklorna skupina potomcev slovenskih izseljencev iz kanadskega Hamiltona minuli konec tedna ustavila v Beli krajini. V Metliki, kjer je nastopila v okviru kulturnih prireditev pod skupnim naslovom Pridi zvečer na grad, in v črnomeljski jurjevanjski dragi pripravila pravi folklorni spektakel, ki so ga Belokranjci deležni le malokdaj. A ne le Belokranjci, saj so številni obiskovalci prišli tudi z druge strani Gorjancev, da bi tako pozdravili svoje znance in sorodnike iz Kanade.

Folklorna skupina Soča deluje že 25 let kot ena od sekcij kulturnega društva pri slovenski župniji sv. Gregorija Velikega v kanadskem Hamiltonu. Sestavljajo jo tri starostne skupine, a so se tokratnega gostovanja udeležili le starejša in mlajša, medtem ko je najmlajša ostala doma. Folkloristi, med katerimi je kar nekaj potomcev izseljencev iz

Bele krajine in Dolenjske, veliko nastopajo v Kanadi in ZDA, njihova dolgoletna želja pa je bila, da bi se predstavili tudi v Sloveniji. Letos se jim je ta želja uresničila, na enajstih nastopih po Sloveniji pa so predstavili del svojega bogatega programa. Da so se za gostovanje v domovini svojih staršev res dobro pripravili, je potrdila tudi predsednica Slovenskega kulturnega društva Hamilton-Wentworth in hkrati ravnateljica slovenske osnovne šole pri župniji sv. Gregorija Velikega, Darinka Ferletič.

15 plesalcev starejše plesne skupine pod vodstvom Tonija Horvata je v Beli krajini predstavilo splet belokranjskih plesov, plesov iz predmestja Ljubljane in iz Primorske. 16 plesalcev mlajše plesne skupine pod vodstvom Davida Antolina pa ples

● Folkloristi iz Hamiltona so bili v Beli krajini gostje metliške folklorne skupine "Ivan Navratil", katere pevke in tamburaši so v odmoru med njihovim nastopom zapeli in zaigrali nekaj pesmi. Pozdravil jih je tudi predsednik metliške občinske skupščine občin Branko Matkovič, ki je pozval Slovence po svetu, naj se pridružijo razvoju podjetniške iniciative, ki se v metliški občini vse bolj razcveta.

iz zahodne Štajerske, zgornje Savske doline in gorenjske svatbene plesne. Kako so navdušili s svojim nastopom, pove tudi to, da v Metliki ob koncu nastopa obiskovalci kar niso hoteli z grajskega dvorišča. Očitno so pričakovali ponovitev.

M. BEZEK-JAKŠE

Neprostopljivo zijanje

Za nekatere priprave na kulturno prireditev bi bilo bolje, da bi bile skrite očem obiskovalcev

METLIKA - Sobotni nastop folklorne skupine "Soča" iz kanadskega Hamiltona je bil tretji v nizu metliških poletnih kulturnih prireditev pod skupnim naslovom "Pridi zvečer na grad". Morda nekoliko treme ob mednarodnem nastopu, ki jih Metlika ni deležna ravno v veliki meri, je botrovalo nerodnostim, ki so jih lahko opazili tisti, ki so prišli na prireditev ob napovedanem času in v pol ure - s takšno zamudo se je prireditev namreč pričela - niso imeli drugega dela, kot da so zijali okrog sebe.

Pravzaprav so imeli tisti, ki so prišli ob 20.30, ko naj bi se prireditev pričel, ali kakšno minut prej, kar srečo. Prvič zato, ker jim je uspelo dobiti celo še kakšen nezaseden stol in drugič zato, ker so brali pravo napoved prireditev. Obiskovalci z dolenjske strani Gorjancev so namreč na 1. strani Dolenjskega lista prebrali, da se nastop začne ob 19. uri, in se tako znašli pred zaklenjenimi grajskimi vrati. Žal je takšno informacijo okrog - tudi na Dolenjski list - pošiljala Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane. Zato pa so imeli Dolenjci dovolj časa, da

ČEK ZA APARAT - Denis Majzelj (desno) predaja ček za 25.000 kanadskih dolarjev, ki so jih zbrali Belokranjci v Kanadi na dobrodelnih banketih, predstojniku metliške župnijske Karitas Albinu Žnidariču. (Foto: M. B.-J.)

Dobrodošla pomoč iz daljne Kanade

25 tisoč dolarjev za ultrazvočni aparat

METLIKA - Zgodaj spomladi so Franc Barbič iz odbora za nakup dragih instrumentov, metliški župnik in predstojnik župnijske Karitas Albin Žnidarič ter direktor tukajšnje zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačak naslovili v imenu metliških občanov na Slovence v kanadski državi Ontario vljudnostno pismo. V njem so jih zaprosili za pomoč pri nakupu ultrazvočnega aparata za ugotavljanje bolezenskih sprememb na žilah vratu in glave. Slovenci, zlasti Belokranjci, so prošnjo vzeli sila resno. Ustanovili so "Belokranjski sklad" in začeli z zbiralnico akcije.

Prav ta akcija je kot še nikoli doslej združila Belokranjce južnega Ontarioja. V razmeroma kratkem času jim je kljub ekonomski krizi, ki ni obšla niti Kanade, uspelo na treh banketih zbrati 25.000 kanadskih dolarjev. Ček in seznam z imeni darovalcev sta ob nedavnem nastopu folklorne skupine iz kanadskega Hamiltona izročila Albinu Žnidariču Denis in Mary Ann Majzelj, otroka v Kanadi živečega Metličana Francija Majzljaja. Tako Denis Majzelj kot tudi v Kanadi živeči metliški rojak Ivan Plut, ki je govoril v imenu "Belokranjskega sklada", sta poudarila zahtevo darovalcev, naj ultrazvočni aparat kljub morebitnemu lastninjenju ostane v metliškem zdravstvenem domu in služi vsem občanom, ki ga bodo potrebovali. Plut se je zahvalil tudi vsem organizacijam in posameznikom z Dolenjske in Bele krajine, ki so prispevali dobitke za dobrodelno tombolo v Kanadi.

M.B.-J.

ZAČETEK UREJANJA POSLOVNE CONE

METLIKA - 28. julija je bila svečano podpisana pogodba o skupnem nastopanju pri gradnji poslovne cone v Metliki. Podpisali so jo Beograd Črnomelj kot nosilec naloge, izvajalec gradbenih del in lastnik zemljišča, metliški izvršni svet kot nosilec nalog komunalnega gospodarstva in urbanizma v Metliki, Gradis Ljubljana kot izvajalec montažne konstrukcije, Petrol Ljubljana kot vlagatelj v komunalno urejanje in Obrtna zadruga Metlika kot upnik konzorcija. Poslovna cona naj bi zrasla za bencinsko črpalko, prednost pri nakupu pa bodo imeli domači obrtniki in podjetniki.

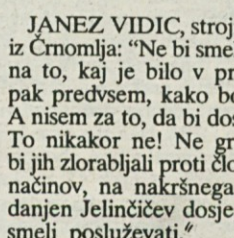
naša anketa

Slovenec Slovincu udbovec

S tem ko so pokazali javnosti udbovski dosje Zmaga Jelinčiča, so neznani objavljali hoteli dati sodobni Sloveniji eno zadnjih priložnosti, da onemogoči prikrito vladavino pravovernih komunistov. Zato ne gre jemati objave kot napad osebno na Jelinčiča, ampak bolj kot lekcijo starim političnim silam, ki naj jih opozori, da niso več, kar so bile, če vpricho njih lahko razkriva njihovo čudno preteklost. Po prvi masovni histeriji ob razkritju Jelinčičevih simpatij do Službe državne varnosti je nastopilo spoznanje, da je tovrstno žrtvovanje Jelinčiča lahko tudi žrtvovanje česa drugega. Postalo je namreč jasno, da je sodobna slovenska politika privatizirala zbirko podatkov o posameznikih. Z drugimi besedami to pomeni, da dragocenih podatkov o sodelovanju z Udbo nima nihče več pod kontrolo. Takim arhivom (nekdanje) državne tajne policije je težko priznati verodostojnost, toliko bolj zato, ker je preveč očitno, da lahko domnevna udbaška preteklost državljana služi nekomu kot sredstvo za doseg političnih ciljev. Dosjeji so na dosegu rok, roke so različne, saj jih vodijo glave, ki so različno politično pokvarjene. V takih razmerah so tisoči Slovencev potencialni "udbovci".

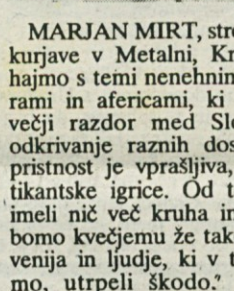
BRANKO ČULIG, tovarnar iz Gradca: "Menim, da dosjeje ne bi smeli zlorabljati. Tudi odpirati jih ni potrebno, če pa že, bi morali predvsem obelodaniti tiste, ki so dosjeje pisali, in manj tiste, o katerih v dosjejih piše. Zdi se mi, da bi bilo še najbolje, da bi dosjeje kar uničili, že zaradi obstoja Slovenije. Tako malo nas je in prav lahko se zgodi, da se bomo vsi povprek skreganli. Bolje je začeti znova pošteno in brez obremenitev."

JANEZ VIDIC, strojni ključavničar iz Črnomlja: "Ne bi smeli toliko gledati na to, kaj je bilo v preteklosti, ampak predvsem, kako bo v prihodnje. A nisem za to, da bi dosjeje uničevali. To nikakor ne! Ne gre pa tudi, da bi jih zlorabljali proti človeku. Takšnih načinov, na kakršen je bil obelodanjen Jelinčičev dosje, se tudi ne bi smeli posluževati."

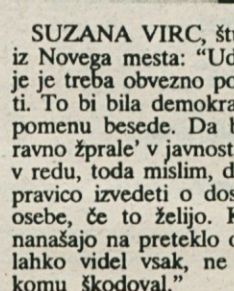
GREGOR POVALEJ, dijak na počitniškem delu v Izletnikovi turistični agenciji v Krškem: "Po mojem bi morali te spise počasi nekam zapreti in nanje pozabiti. Ne zdi se mi prav, da ima vsak do njih dostop in da se lahko blati vsakogar, tudi po krivici. Kar je bilo, se po tolikih letih ne da popraviti. Zato mislim, da je treba udbovske spise spraviti na varno."

MARJAN MIRT, strojnik centralne kurjave v Metalni, Krmelj: "Prenehajmo s temi nenehnimi prepri, aferami in afericami, ki vnašajo le še večji razdor med Slovence! Tudi odkrivanje raznih dosjejev, katerih pristnost je vprašljiva, so bolj političantske igrice. Od tega ne bomo imeli nič več kruha in dela, ampak bomo kvečjemu še tako majhna Slovenija in ljudje, ki v tej državi živimo, utrpeli škodo."

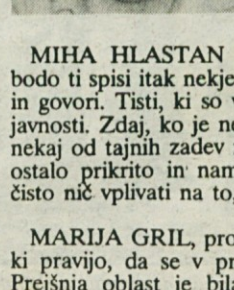
VINKO AHLIN, invalidski upokojenec iz Sentruperta: "Če so bili dosjeji ustrezno varovani, naj bodo ohranjeni prihodnjim rodovom, kot je to običaj po svetu, da se po določenem času odpro za javnost. Menim, da bi jih morali dobiti v roke predvsem zgodovinarji, skratka strokovnjaki, da bi nam odkrili resnico. Vsak politik z udbovskim dosjejem pa bi moral imeti vsaj toliko morale, da bi enostavno zginil s politične scene."

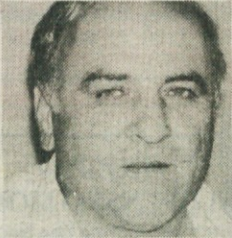
SUZANA VIRČ, študentka prava iz Novega mesta: "Udbovske dosjeje je treba obvezno pokazati javnosti. To bi bila demokracija v pravem pomenu besede. Da bi se te stvari ravno žprale v javnosti, se mi ne zdi v redu, toda mislim, da imajo ljudje pravico izvedeti o dosjeju določene osebe, če to želijo. Ker se dosjeji nanašajo na preteklo obdobje, bi jih lahko videl vsak, ne da bi s tem komu škodoval."

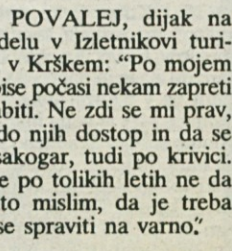
ZLATKO FICKO iz Kočevske Reke: "Menim, da je potrebno pustiti preteklost preteklosti in se lotiti težav, ki nam dobesedno grenijo življenje. Arhivi Udbe in ostalo čtivo so očitno izjemno važna žučna snov za vrle politike. Ljudem, ki so na koncu potrpežljivosti in ki se komaj preživljajo iz meseca v mesec, ni mar tega. Vsaka stranka išče argumente in protiargumente, da ustvari žpodlago za nove volitve."

MARIJA GRIL, prodajalka iz Ribnice: "Delim mnenje ljudi, ki pravijo, da se v preteklosti take neumnosti niso dogajale. Prejšnja oblast je bila surova, današnja pa je kratko malo nejasna. Poslanci se lahko med seboj zdrbljajo in pogovarjajo, kolikor jih je volja. Toda vemo, kako živijo ljudje. Zato pravim, naj vse dosjeje pustijo pri miru in se začno že enkrat ukvarjati s pomembnejšimi zadevami."

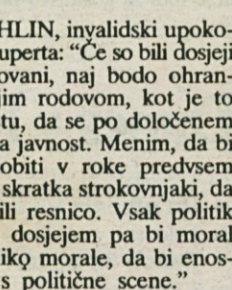
GREGOR POVALEJ, dijak na počitniškem delu v Izletnikovi turistični agenciji v Krškem: "Po mojem bi morali te spise počasi nekam zapreti in nanje pozabiti. Ne zdi se mi prav, da ima vsak do njih dostop in da se lahko blati vsakogar, tudi po krivici. Kar je bilo, se po tolikih letih ne da popraviti. Zato mislim, da je treba udbovske spise spraviti na varno."

MARJAN MIRT, strojnik centralne kurjave v Metalni, Krmelj: "Prenehajmo s temi nenehnimi prepri, aferami in afericami, ki vnašajo le še večji razdor med Slovence! Tudi odkrivanje raznih dosjejev, katerih pristnost je vprašljiva, so bolj političantske igrice. Od tega ne bomo imeli nič več kruha in dela, ampak bomo kvečjemu še tako majhna Slovenija in ljudje, ki v tej državi živimo, utrpeli škodo."

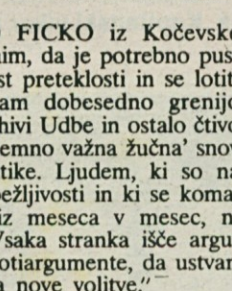
VINKO AHLIN, invalidski upokojenec iz Sentruperta: "Če so bili dosjeji ustrezno varovani, naj bodo ohranjeni prihodnjim rodovom, kot je to običaj po svetu, da se po določenem času odpro za javnost. Menim, da bi jih morali dobiti v roke predvsem zgodovinarji, skratka strokovnjaki, da bi nam odkrili resnico. Vsak politik z udbovskim dosjejem pa bi moral imeti vsaj toliko morale, da bi enostavno zginil s politične scene."

SUZANA VIRČ, študentka prava iz Novega mesta: "Udbovske dosjeje je treba obvezno pokazati javnosti. To bi bila demokracija v pravem pomenu besede. Da bi se te stvari ravno žprale v javnosti, se mi ne zdi v redu, toda mislim, da imajo ljudje pravico izvedeti o dosjeju določene osebe, če to želijo. Ker se dosjeji nanašajo na preteklo obdobje, bi jih lahko videl vsak, ne da bi s tem komu škodoval."

ZLATKO FICKO iz Kočevske Reke: "Menim, da je potrebno pustiti preteklost preteklosti in se lotiti težav, ki nam dobesedno grenijo življenje. Arhivi Udbe in ostalo čtivo so očitno izjemno važna žučna snov za vrle politike. Ljudem, ki so na koncu potrpežljivosti in ki se komaj preživljajo iz meseca v mesec, ni mar tega. Vsaka stranka išče argumente in protiargumente, da ustvari žpodlago za nove volitve."

MARIJA GRIL, prodajalka iz Ribnice: "Delim mnenje ljudi, ki pravijo, da se v preteklosti take neumnosti niso dogajale. Prejšnja oblast je bila surova, današnja pa je kratko malo nejasna. Poslanci se lahko med seboj zdrbljajo in pogovarjajo, kolikor jih je volja. Toda vemo, kako živijo ljudje. Zato pravim, naj vse dosjeje pustijo pri miru in se začno že enkrat ukvarjati s pomembnejšimi zadevami."

Karikatura: JOŽE FRIC

Naši roparji že uporabljajo evropske metode

Joj, kam bi del 100 ton orožja? Rop v menjalnici

MARIBOR - Mnogi Mariborčani v tem vročem poletju ne vedo več čisto natanko, ali imajo opraviti z napeto kriminalno nadaljevanko, ali pa je vse, kar se dogaja pred njihovimi očmi, živa resnica.

Začelo se je s 100 tonami avtomatskih pušk, minometov, rakotometov, različnih nabojev, min in bomb, ki so jih našli na mariborskem letališču. Človek, ki ni strokovnjak za orožje, si preprosto ne more predstavljati, kakšen gromozanski kup orožja je to. Pristojni organi so priprili direktorja mariborskega letališča in nekaj visokih uslužbencev Sove v Mariboru, ki naj bi bili vpleteni v nedovoljeno trgovino z orožjem. Ker direktorja mariborskega letališča pozna kot pridnega in skromnega človeka veliko Mariborčanov, pa tudi pripadniki Sove v mestu niso anonimni ljudje, je ves primer naletel še na toliko večje začudenje Mariborčanov. Maribor vendar le še ni tako veliko mesto, da se mnogi med seboj ne bi poznali.

Ko se razburjenost zaradi odkritega orožja v Mariboru še ni povsem polegla, je Mariborčane že razburila nova zadeva. Gre za

rop v najstrožjem centru mesta, kjer sta dva zakrinkana in obojena roparja streljaj stran od gneče na mestnih ulicah nekaj minut pred 19. uro oropala privatno menjalnico Brain ter odnesla polno vrečko denarja in deviz v vrednosti okoli 9 milijonov tolarjev. Predtem sta roparja prisilila stranke v menjalnici, da so poleglo po tleh, uslužbenka pa jima je pod pretnjami morala odpreti trezor in sama napolniti roparsko vrečo. Po očitno odlično planiranem ropu sta roparja pričela ropo zaklenila v menjalnico in se izgubila med množico na ulicah. Takšnega ropa se ne bi smovali niti največji mojstri svoje nečastne obrti v razvitem svetu, ki bi zagotovo dali priznanje tudi še neodkritima roparjema, ki sta oropala banki v Mariboru in Ptuj.

Da se tudi naši nepripravihterje prilagajajo evropskim standardom in metodam dela kakor ostali Slovenci, potrjujejo izjave vodje skupine za vlome in rope kriminalistične službe pri UNZ Maribor, Avgusta Črepinka, ki opozarja, da roparji dobro organizirani, da dobro načrtujejo svoje akcije in da uporabljajo sodobne metode in prijeme, zato se z njimi ni šaliti, saj so, kakor pravi Črepinko, sposobni vsega, če jim kdo poskuša prekrizati račune.

Pred desetletjem je v Mariboru poskušal nek ropar oropati pošto na Studencih. Takrat ga je iz pošte pregnala hrabra starša s svojo berglo, s katero ga je lopnila po zadnjem delu hrbta.

Kako lepo bi bilo, če bi vse nepriprave, tiste, ki nam kradejo, in tiste, ki nam s svojimi političnimi in gospodarskimi neumnostmi grenijo življenje, lahko pregnali z berglo. Kakor kaže, so ti časi za vedno mimo. Tudi mi postajamo "razviti svet".

TOMAŽ KŠELA

VABLJENI NA TEKMOVANJE ORAČEV

METLIKA - Orači so vabljeni, da se prijavijo na belokranjsko regijsko tekmovanje v oranju, ki bo 14. avgusta v metliškem Mestnem logu. Prijave zbira kmetijski svetovni službi v Metliki in Črnomlju, in sicer na tel. 58-585 ali 51-265.

PŠENICE VEČ KOT SMO PRIČAKOVALI

LJUBLJANA - Kljub pesimističnim napovedim, ki jih je povzročila letošnja suša, je pridelek pšenice, posebno pa še odkup nad pričakovanji. Po podatkih Žitne skupnosti bomo napovedano količino odkupljenega pridelka - 60.000 ton presegli za tretjino in se močno približali rekordnemu 1990. letu, ko smo v Sloveniji odkupili 92.000 ton, pridelali pa 200.000 ton. Žal tudi ob dobri letini naša država pridelala komaj dobro polovico potrebnih krušnih žit in je po odstotku samopreskrbe z žitom med zadnjimi v Evropi.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ta ponedeljek si moral za kilogram breskev pri Sadju in zelenjavi odšteti 94,5 tolara, za zelje 89, banane 70, čebulo 126 do 140, jabolka 100, slive 210, fižol 149 do 179 in za solato 250 tolare. Na tržnici pa te je stal krompir 50 tolarev, kumare 50 do 100, jajca 15, breskve 70, jabolka 70, paprika od 70 do 120 tolarev. Pri Djeladiniju pa so bile lubenice po 60 tolarev, naktarine po 250, hruške 150, jabolka 110, breskve po 80, kumare 70, zelje 90, paprika 200, paradižnik 80 in krompir po 50 tolarev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu je bilo na prodaj 280 do tri mesece starih in 75 starejših prašičev. Prvih so prodali 85 po 260 do 280 tolarev, drugih pa 23 po 170 do 190 tolarev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zapostavljena analiza tal

Kemične analize zemlje se naši kmetje še premalo poslužujejo in ne izkoriščajo dovolj pripravljenosti kmetijske svetovne službe, ki je dolžna pomagati pri jemanju in pošiljanju vzorcev, v ta namen pa ima na voljo tudi potrebne sonde, čeprav je vzorce mogoče strokovno dovolj natančno jemati tudi z lopato.

Obstajajo nekatera pravila pri jemanju vzorcev, ki pripomorejo, da vzorec v resnici predstavlja povprečje neke parcele, za katero želimo ugotoviti, kakšne hranilne snovi vsebuje in kakšne še potrebuje. Tako je potrebno vzorec vzeti najmanj šest mesecev po osnovnem gnojenju, najbolje pa je po spravi pridelka, ki je tudi vplival na založenost tal s hranili. Ker je za rast poljščine odločilna predvsem ornica, jemljemo vzorce le do globine oranja, na travnikih pa do globine 6 cm. Drugače je v trajnih nasadih, sadovnjakih in vinogradih, kjer je treba vzorce jemati iz treh globin in poseči tja do 50 cm pod površino.

Potrebno je tudi, da vzorec predstavlja povprečje vse parcele. To se doseže tako, da na hektar veliki parceli vzamemo vzorce na 15 do 20 mestih, jih združimo, dobro premešamo in od te mešanice vzamemo polkilogramski povprečni vzorec za analizo. Z robov parcel vzorci niso primerni, saj se njihova vsebnost hranilnih snovi preveč razlikuje od povprečja parcele. Tako pripravljen vzorec je treba zapakirati v čisto plastično ali dvojno papirnato vrečko ter ga odposlati na inštitut ali kako drugo pooblaščen strokovno ustanovo. Razumljivo je, da je treba dodati tudi podatke o lastniku parcele, o rabi tal ipd.

Standardna analiza tal zajema ugotavljanje količine rastlinam dostopnega kalija in fosforja ter merjenje pH (kislости tal), po posebnem naročilu pa še merjenje količine humusa v tleh, kalcija, magnezija, dušika in celo sledovnih elementov. Tako zbrani podatki so osnova za izdelavo gnojilnega načrta, ki naj zemlji doda le tiste snovi, ki ji primanjkujejo, upoštevajoč znani zakon o minimumu.

Inž. M. L.

V Kostelu je izbruh kuge čebelje zalege

Velja zapora za promet s čebelami - Izjava veterinarskega inšpektorja

KOČEVJE, FARA - Kugo čebelje zalege so pred kratkim ugotovili v krajevni skupnosti Kostel pri čebelarju, ki ima čebele pod slapom Nežica. Njegove čebele so pregledali tudi strokovnjaki iz Ljubljane in ugotovili okužbo v desetih panjih. Na srečo je bila okužba ugotovljena zgodaj, kar daje upanje, da bo zdravljenje uspešno. Strokovnjaki so pregledali tudi čebele pri ostalih okoliških čebelarjih in le v enem čebelnjaku samo v enem panju ugotovili, da gre za sum, da so tudi te čebele okužene. Zdj pričakujejo analizo iz Ljubljane, ki bo sum potrdila ali ovrgla.

Zaradi kuge čebelje zalege velja zdaj zapora tega območja za promet s čebelami. V zadnjem obdobju so v kočevsko občino vozili čebele na pašo tako rekoč od vsepovsod, ne da bi zunanji čebelarji prej dobili za dovoz čebel na Kočevsko dovoljenje kočevske čebelarke družine, ki je za to pristojna, saj lahko le ona določa, kje čebelarji lahko postavijo panje. Hkrati morajo taki čebelarji imeti tudi zdravniško spričevalo za svoje čebele. Prav z nekontroliranim oz. divjim načinom paše čebel se širi kuga čebelje zalege, saj jo tako lahko prinesejo v kočevsko občino ali pa se lahko tuje čebele okužijo na Kočevskem, če je kuga tu.

Veterinarski inšpektor Bogomir Štefanič pravi, naj čebelarji ne vozijo sem na pašo čebel oz. naj v zvezi s prometom s čebelami spoštujejo predpise in o morebitnem dovozu čebel na pašo v kočevsko občino prej obvestijo in dobijo soglasje Čebelarke družine Kočevje. Poudaril je še, da so kočevski čebelarji prizadevni in natančni in da imajo v svojih vrstah odlične preglednike čebel, ki ne zaostajajo za strokovnjaki ljubljanske fakultete.

J. P.

TOČA KLESTILA PREDVSEM PO VINOGRADIH

ČRNOMELJ - 12. julija zvečer je na Osojniku, Kalu in Gradniku klestila toča, ki je po oceni komisije, ki je na osnovi prijav odšla na teren konec julija, povzročila kar precej škode. Največ škode, od 10 do 45 odst., je na vinogradih. Kmetijska svetovna služba je z nasveti pomagala oškodovancem preprečiti nadaljnjo škodo. Komisija pa bo predlagala črnomaljski izpostavi uprave za družbene prihodke delni odpis katarstrskega dohodka za oškodovance. Ker škoda ni bila tako velika, da bi dosegla 4 odst. družbenega proizvoda občine, Črnomalci ne morejo na republiškem ministrstvu za kmetijstvo in gospodarstvo uveljavljati delnega povračila škode.

Obvestilo vinogradnikom

Še je čas za analizo zemlje po sodobni metodi EUF

Še je čas, če nemudoma pošljete vzorce zemlje, da vam takoj opravijo analizo zemlje v laboratoriju Tovarne sladkorja Ormož. Analizo opravljajo po metodi EUF, s katero dobimo bistveno več podatkov o preskrbljenosti tal s potrebnimi hranili. Na osnovi teh podatkov je možno natančneje svetovati ukrepe za pridelavo kakovostnega in zdravega grozdja ter bistveno manj škodovati naravi.

Vzorec vzemite na izenačenem delu parcele (če ni izenačena, vzemite več vzorcev). Če jemljete samo en vzorec, naj bo ta na slabšem delu parcele, nikakor pa ne povprečje dobrega in slabega. Zgornjo plast do globine obdelave ali gnojenja vzamemo posebej, to je do 15 ali 20 cm, drugi vzorec do globine vsaj do 60 cm. Za en povprečni vzorec vzamemo s sondo zemljo na 15 mestih. Če je vzorec prevelik, ga temeljito premešajte in vzemite približno 3/4 kg.

Za pomoč (sondo) se obrnite na svetovno službo.

Vzorce pošljite na naslov: ABC Pomurka, tovarna sladkorja, Ormož, Opekarniška ul. 4.

Cena analize enega vzorca je 1.000 SIT.

Kasneje prispeli vzorci bodo analizirani šele v zimskem času.

O PRIDELAVI ZDRAVEGA MLEKA - Sevniška M-Knečka zadruga je pripravila pogovor z okrog 130 kmeti o pridelavi zdravega, neoporečnega mleka. Poleg kmetijske svetovne službe in veterinarjev so sodelovali še predstavniki ljubljanskih mlekar (LM) ter proizvajalcev hladilnih, molznih naprav in čistil. Vodja odkupa LM Kos je čestit sevniški zadrugi za dobro organiziranost (Sevničani so na 3. mestu po kakovosti mleka), poudaril pa je, da morajo mlekarne še zmanjšati stroške, ki nastajajo ob pobiranju mleka na 1.440 točkah na 70 progah, kjer prevozijo njihove cisterne dnevno okrog 7.000 km. Od 16.000 kmetij jih je 408 družinskih, ki oddajo leto po okrog 35.000 l mleka; to je petino vsega mleka. Kmetje so kritizirali slabo servisno službo mlekar. Na sliki: predstavniki Trima so kmetom predstavili farnski vrč, dosti cenejši od podobnih uvoženih izdelkov. Časi stacionarnih zbiralnic mleka se poslavljajo. (Foto: P. Perc)

• Letos so naši vinogradniki v temi z 19 državami dokazali, da so slovenska vina med najboljšimi na svetu. (J. Nemančič)

• Uzakonjeni način denacionalizacije je posebna oblika državne neumnosti in še zelo drag bo - tudi za državo. (T. Mastnak)

Suša vse bolj kliče po namakanju

Ministrstvo pripravlja zakon in narodni projekt

Suša že drugo leto neusmiljeno pritiska, pa tudi sicer se količina letnih padavin že nekaj let zmanjšuje, zato vse bolj stopa v ospredje potreba po namakanju kmetijskih zemljišč. Slovenija je pri tem v primerjavi z drugimi deželami v precejšnjem zaostanku, saj namaka le 6.000 ha zemlje, vsa druga pa je neusmiljeno izpostavljena možni suši, ki (po Liebigovem zakonu o minimumu) vse bolj kloni pridelok in zmanjšuje donosnost kmetovanja.

Da bi naredili temu konec, pripravljajo v ministrstvu za kmetijstvo zakon o namakanju in, kar je še važnejše, spodbudilo je nacionalni idejni projekt, po katerem naj bi v desetih letih namakali 100.000 ha zemlje, za kar obstajajo naravne možnosti. Pri tem velikem podvigu naj bi pomagale Mednarodna banka za obnovo in razvoj ter nekatere druge mednarodne ustanove. Projekt pripravljajo strokovnjaki Biotehniške fakultete iz Ljubljane v sodelovanju s tremi vrhunskimi izvedenci iz Izraela, ki je dosegel svetovno znane rezultate v namakanju zemlje v še bolj zahtevnih, tako rekoč puščavskih razmerah.

- n

Pazite, da bo vsak vzorec označen, iz katere globine je vzet in kdo ga pošilja.

Rezultate analize prinesite v svetovno službo, ki vam bo izdelala načrt gnojenja. Navodilo na izvidu o opravljeni analizi je samo okvirno in je potrebno dodatno upoštevati še druge podrobnosti, da boste ukrepali kar najboljše.

Kmetijski zavod Ljubljana
Oddelek Novo mesto
Inž. JOŽE MALJEVIČ

POSOJILA ZA KMETE

METLIKA - Na razpis za posojilo za naložbe v kmetijstvu, ki ga bo v višini 10 milijonov tolarjev prispevala HKS pri metliški kmetijski zadrugi, ki je ponudila najugodnejše pogoje, se je oglasilo 13 proslincev. Komisija je upoštevala predvsem to, da se proslilec ukvarja izključno s kmetijstvom, da je kooperant, da ima kmetija naslednika, da je naložba v zaključni fazi, dobrodošlo pri odločitvi pa je bilo tudi priporočilo kmetijske svetovne službe. Tako je dobilo 11 proslincev posojila, ki jih bodo morali vrniti v treh letih, 70 odst. od - 12 odst. obrestne mere pa bo poravnal občinski proračun.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemančič

Refraktometer že spreminja miselnost

Trgatev se naglo bliža

Škodo, ki nastane zaradi prezgodnje trgatve, je praviloma večja in pogostejša, kot če trgamo pozneje. Resnična kakovost vina raste in zori na trti. V letih, ko grozdje slabo dozoreva se nateče iz jagod manj mošta. To velja predvsem za rizling. Izplen je manjši za 10 do 15 odst., kar pomeni tudi veliko manj dohodka.

Razmere na trgu nas silijo, da si prizadevamo pridelati čim boljše vino. Nekateri vinogradniki sami merijo sladkor v vinogradih z ročnim refraktometrom, kar je velik napredek v miselnosti. Predolgo je prevladovalo mnenje, da se da vse popraviti v zidnici in da je škoda čakati s trgatvijo. Tako razmišljanje je razvrednotilo kakovost vina, končna posledica pa je bila precejšnja cena vina. Ceno vina so postavljali gostinci in ti so iskali predvsem poceni vina. Vinogradnik, ki je imel v jeseni smolo in mu vino ni najbolj uspelo, je bil srečen, da je vino sploh prodal, in taka dobljena nizka cena je začela veljati kot tržna cena.

Na srečo se gledanje na vino le spreminja, porabniki vina so v gostilni bolj zahtevni, državna meja s Hrvaško je (upam) prekinila nabavo cenenih in slabih vin in po gostilnah se toči delno boljše vino. Priznati moramo, da so Vinska vgrada v Beli krajini, Teden cvička na Dolenjskem in podobne prireditve v Posavju veliko prispevale, da so ljudje spoznali, kaj je resnična kakovost. To je odličan marketing za vina predvsem drobne pridelave, zasluge gredo aktivnim in pridnim ljudem v vinogradniških društvih. Ako bi velikim zadrugnim kletem po Sloveniji uspelo izumiti tako učinkovit vinski marketing za potrebe svoje prodaje, bi gotovo lažje in dražje prodajale vino.

mag. JULIJ NEMANČIČ

Zakon že povzroča nove krivice

Parlament in javnost sta bila ob sprejemanju zakona o denacionalizaciji zavedena, trdi združenje agroživilstva - Poldrugo milijardo mark narodnogospodarske škode

LJUBLJANA - Združenje agroživilstva pri Gospodarski zbornici Slovenije predlaga državnemu zboru, da spremeni zakon o denacionalizaciji, ki po menju njegovih članic povzroča velike ekonomske probleme in hude krivice.

V združenju poudarjajo, da sta bila slovenski parlament in javnost ob sprejemanju zakona zavedena, češ da zakon ne bo povzročal novih krivic in da bo dobra osnova za razvoj učinkovitega kapitalnega gospodarstva. Prve izkušnje kažejo, da to ni res in da se že kažejo škodljive posledice neposrednega vračanja premoženja v naravi nekdanjim lastnikom. Zakon sicer dovoljuje kmetijskim podjetjem, da tudi po formalni vrnitvi premoženja prejšnjim lastnikom z njim še nekaj časa gospodarijo, vendar je takšna zaščita bolj deklarativna kot dejanska, lastniki je čisto ne priznavajo in izsiljujejo tudi 3.989 delavcev.

Članice združenja agroživilstva zato predlagajo državnemu zboru, da bi v zakon vnesli predloge, s katerimi bi preprečili veliko narodnogospodarsko škodo, ki bo nastala z razbitjem tehnološko in ekonomsko celotnega kroga.

• ZA VSE ENAKO - V združenju agroživilstva poudarjajo, da je v primeru, če pristane na načelo, da se pravnim osebam premoženje ne vrača, potrebno v zakonu črtati določilo, po katerem se premoženje lahko vrača cerkvi in verskim skupnostim.

jejo visoke najemnine. Zakonsko vsiljevanje takšnega "večlastništva" je ekonomska bedarija, praviijo v združenju in poudarjajo, da povzroča mnoge probleme, predvsem pa dolgotrajna usklajevanja na sodiščih.

Slabo pripravljen zakon o denacionalizaciji bo povzročil veliko narodnogospodarsko škodo. Analiza, ki jo je izdelal ZOP Management Consulting iz Ljubljane, je pokazala, da bodo kmetijska podjetja v Sloveniji izgubila kar za 1,5 milijarde nemških mark premoženja in da se bodo letni prihodki podjetij zmanjšali za 787 milijonov DEM, odveč pa

Vinski sejem v Ljubljani ni dovolj.

Kakovost vina letnika 1993 se torej sedaj oblikuje v naših vinogradih in z njo tudi cena. Ni dovolj, da izmerimo z ročnim refraktometrom sladkor v najljepši in najbolj zreli jagodi na grozdu in se s tem podatkom začnemo pripravljati na trgatve, pač pa potrebujemo podatke o povprečni sladkorni stopnji v vinogradih za posamezno sorto. Povprečno stopnjo sladkorja pa ugotovimo, če po dolgem in počez v vinogradih poiščemo jagode, ki rastejo na soncu, v senci, ki so na prvem grozdju, na drugem in na tretjem. Iz teh podatkov izračunamo povprečje. Ni vseeno, kje odtrgamo jagodo. Največ sladkorja je blizu peclja, najmanj na dnu grozda. Praktično ravnamo tako, da izberemo okrog 10 trt v vinogradih in vsak teden z njih odtrgamo po eno jagodo, seštejemo rezultate, delimo z 10 in imamo končni podatek. Deset jagod je sicer premalo, je pa orientacija, da se pripravimo na natančnejše meritve, ko bo datum trgatve bližje. Svoje podatke lahko primerjamo s podatki, ki jih bo objavljala v časopisu Kmetijski inštitut Slovenije.

Za harmonijo vina ni dovolj samo sladkorna stopnja, temveč tudi kisline. V nezrelah jagodah nastaja pri nizkih temperaturah več kisline kakor sladkorja. Z zorenjem se večja količina sladkorja v jagodi, kisline se z dihanjem trte počasi razgrajujejo. Čim višje so temperature, tem več kislin se razgradi. Visoke nočne temperature pospešeno zmanjšujejo kisline v grozdju. Važno je, da imamo v grozdju čimveč vinske kisline in ne preveč jabolčne. Za kakovost vina so pa zelo pomembne tudi aminokisline, ki nastajajo v grozdju in so nosilke aromatičnih snovi ter prispevajo k zorenju vina, k boljšemu vonju in okusu. Čez deset let bo beseda aminokislina v pogovorih med vinarji zagotovo večkrat izgovorjena.

mag. JULIJ NEMANČIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pšenica kot odlična hrana

Vsakoletno valovanje zorečih pšeničnih polj pričara človeku prav posebno vzdušje, predvsem pa zadoščanje, da v hrabi ne bo primanjkovalo moke za takšen ali drugačen hlebec kruha.

Pšenično zrno je bogato z različnimi hranljivimi snovmi in pomeni za človeka popolno hrano. Največ dragocenih snovi je v zunanjem delu zrna in v kalčku ter s tem tudi v vseh izdelkih, ki so pripravljani s polnovredno moko. Imenujemo jo tudi graham moka, iz katere lahko spečemo graham kruh in pecivo.

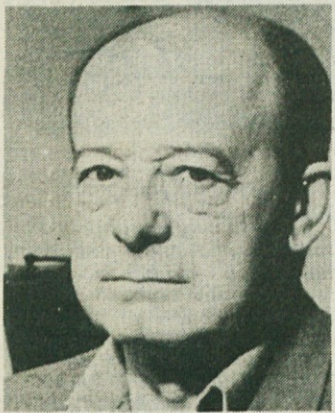
Te vrste izdelkov je prvi priporočal zdravnik Graham svojim bolnikom, ki so okrevali po težjih nalezljivih boleznih. Znane so tudi zdravilne obloge iz kuhane graham moke in meda. Zdravilne učinke pa ima tudi na različne načine obdelana pšenica.

Najbolj hitra in preprosta priprava je kuhana pšenica. Najprej jo dobro operemo in čez noč namočimo. Naslednji dan jo kuhamo 10 - 15 minut, jo odstavimo in s posodo vred zavijemo v odejo, da se pšenica zmehča. Iz ohlajene pripravimo različne okusne in malokalorične deserte. Zmeša-

mo različne vrste sadja, ki ga predtem narežemo, nastrgamo ali zmiksamo, kuhano pšenico in več vrst suhih sesekljanih semen (bučno in sončnično seme, lešnike, orehe in podobno). To je preprosta, okusna in zdrava "slasčica", ki jo uživamo počasi in dobro žvečimo. Posebno je priporočljiva za ljudi, ki jih muči zaprtje, slabokrvnost in visok delež maščob v krvi.

Prav tako koristna je tudi pšenična kaša, ki so jo pripravljali že stari Grki pri obolenju prebavil. Pripravimo jo tako, da 500 g pšenice kuhamo v vodi 3 ure. Maso večkrat premešamo in dolivamo vročo vodo. Kuhano gsto, sluzasto tekočino pretlačimo in precedimo. Dodamo ji le malo meda in jo uživamo več dni s kuhanimi jabolki. Zdravljenje s pšenično kašo je priporočljivo pri zvišani žolčni kislini, vnetju debelega črevesa, rani na želodcu in dvanajsterniku ter napihjenosti.

V naših trgovinah lahko nabavimo graham moko, iz katere lahko zamesimo kruh kot vse vrste pšeničnega kruha. Priporočljiv je v prehrani otrok in mladine za boljše rast in razvoj ter za ljudi s kronično slabo prebavo.

Umrl Tone Knez

NOVO MESTO - Po krajši, a hudi bolezni je v ponedeljek zvečer v novomeški bolnišnici umrl arheolog-muzejski svetovalec, doma in v svetu priznani strokovnjak Tone Knez. Rodil se je 1930 v Laškem, gimnazijo je obiskoval v Celju, arheologijo pa je študiral v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1956. Že kot študent je sodeloval pri številnih izkopavanjih v Predjambi, na Ptuj in v Sempetru v Savinjski dolini, nadaljeval pa s tem tudi na prvem službenem mestu v Bihacu, kjer je služboval od 1955 do 1958. Jeseni 1958 je prišel za kustosa-arheologa v Dolenjski muzej. S svojim delom in doslednostjo si je v strokovnih krogih doma in v svetu pridobil neizpodbiten sloves. Številna izkopavanja v Novem mestu in okolici, ki jih je vodil, je skrbno dokumentiral, publicirani rezultati in strokovnih revijah in samostojnih publikacijah pa so ime Novega mesta in njegovega arheološkega bogastva ponesli daleč v svet. Doma in v tujini je imel tudi večje število strokovnih predavanj. Za svoje delo je Tone Knez dobil številna priznanja in nagrade, bil pa je tudi član številnih domačih in tujih strokovnih združenj. Vsem, ki so poznali njegovo strokovnost, delovno disciplino in predanost znanosti, je jasno, kako veliko izgubo pomeni njegov odhod. Pogreb pokojnega Toneta Kneza bo danes, 5. avgusta, ob 18. uri na pokopališču v Šmihelu. Tega dne bo od 9. ure v mrliški vežici na pokopališču tudi žara pokojnika.

KAMENJČANI SE ČUTILJO NEMOČNE

DOLENJE KAMENJE - V Dolenjem Kamenju občutijo pomanjkanje vode, vendar manjše kot pred časom, kajti zdaj voda občasno priteče skozi pipe. Tako so sporočili iz Dolenjega Kamenja, od koder so tudi zanimali, da bi pred nedavnim grobo fizično obračunavali s komer koli iz Gorenjega Kamenja, torej tudi ne s Slavkom Bašljem. Kamenjčani poudarjajo, da je vodooskrba na njihovem območju pereč problem. Kot prebivalci hribovitega območja se čutijo glede te težave nemočne in pričakujejo pomoč občine. O tem, kar so domačini povedali o težavah s pomanjkanjem vode in o tepežu pri rezervoarju v Gorenjem Kamenju, bomo obširneje poročali v Prilogi v prihodnjem Dolenjskem listu.

Iz Ljubljane niso rekli ničesar

Slabe ceste so tudi cokla razvoja v KS Žužemberk - Proti Trebnjemu po pesku, ob Krki kakor po makadamu - Dvor dobi pločnike? - Žužemberk med industrijo in turizmom

ŽUŽEMBERK - "Če se v neki zaselek ne morejo pripeljati s tovornjaki po živino, če do kmetijskega posloplja ne morejo gasilci s cisterno in če ni vodovoda, od koder bi črpali vodo v primeru požara, verjetno takega kraja ni mogoče razvijati." Na ta način opozarja Franc Škufca, predsednik sveta KS Žužemberk, na nerazvitost posameznih predelov žužemberške krajevalne skupnosti in kar vsega območja Suhe krajine.

Preozka pot, ki jo omenja Škufca, je bila problem v zaselkih Sevnica in Trzno, dokler je niso letos razširili. Delo so opravili v tednu dni. Veliko drugih cest v krajevni skupnosti je v slabem stanju, čeprav so širše. Na take porazne cestne razmere je krajevna skupnost opozorila v dopisu, naslovljenem na Republiško upravo za ceste in na novomeški izvršni svet. V dopisu opozarja, da je na žužemberškem območju še vedno približno dva kilometra dolg neasfaltiran odsek regionalne ceste med Cvibljem in Dobravo, se pravi do meje s trebanjsko občino. Druga neustrezna cesta take kategorije vodi po dolini Krke. Na njej je sicer asfalt, vendar "je neustrezna za sodoben promet zaradi tehničnih elementov. Poleg tega je vozišče tako, da se lahko primerja le z makadamskim. Posebno problematičen je odsek od Dolnjega Kota

Franc Škufca

Prazen vodovod je dvojna nesreča

V novomeški občini je ves čas na poti nekaj cistern, ki dovažajo vodo v najbolj ogrožene predele - Suša za 3 odst. prebivalstva - Poziv k varčevanju z vodo

NOVO MESTO - Mnogi kraji v novomeški občini občutijo v teh dneh pomanjkanje vode in najhujše težave, povezane s tem nespodbudnim dejstvom, skušajo v občini odpraviti s stalnim dovažanjem v najbolj ogrožene predele. Ves čas je na poti več vozil cistern. Poleg zasebnika, s katerim je Komunala podpisala pogodbo o dovozu vode, dostavljajo dragoceno tekočino tudi krajevna prostovoljna gasilska društva in Gasilsko reševalni center Novo mesto.

Vodovodi dajo v teh dneh precej manj vode kot sicer. Tako osušeni so javni vodovodni sistemi na območju Gabrja, Orehovice, Karteljevega, Škokjana, Zbur in deloma tudi Suhe

krajine, ki jo oskrbujejo iz zajetja v občini Grosuplje. Gre za pereč lokalni problem, ob katerem je neke vrste tolažba podatek iz novomeške Komune, po katerem občutijo pomanjkanje vode največ 3 odstotki tistih prebivalcev, ki jih oskrbujejo javna omrežja pod nadzorstvom novomeške Komune. Občutno zmanjšan je pretok tudi v prenekatem vaškem vodovodu. V celi občini Novo mesto jih je 23 in k sreči oskrbujejo samo 1.056 prebivalcev. Gledano v celoti je torej slika vendarle mnogo manj črna, kot kažejo njene podrobnosti.

NOVA VEŽICA

DVOR - Potem ko je postalo jasno, da prejšnje mrliške vežice na pokopališču na Dvoru ne bo mogoče popraviti, se je KS Žužemberk odločila za gradnjo nove, za katero krajanje zbirajo poseben prispevek. Objekt bodo predvidoma letos spravili pod streho.

20-LETNICA GASILSKEGA DRUŠTVA AJDOVEC - V soboto so v Ajdovcu proslavili 20-letnico delovanja gasilskega društva. Domači gasilci in gostje so se predstavili v povorki od stare gasilske orodjarne do sedanjega gasilskega doma, ki so ga dogradili pred enajstimi leti. Nad vzhodom v gasilski dom so obesili sliko zaščitnika gasilcev sv. Florjana, delo slikarja Martina Blatnika. Predsednik občinske gasilske zveze Jože Poljšak je po slavnostnem govoru, v katerem je pohvalil številčnost gasilskega društva in izrazil željo, da bi se okrepilo tudi v tehniki, podelil članom priznanja za 10- in 20-letnico delovanja v društvu. Predsednik sveta krajevalne skupnosti Žužemberk Franc Škufca je v govoru izrazil željo, da bi bila nova občina gospodarsko in finančno močnejša od sedanje krajevalne skupnosti. Slovesnosti je po gasilski navadi sledila veselica. (Foto: J. Božič)

Pionir z licenco za Rusijo

GIP Pionir Novo mesto izpolnjuje pomemben pogoj za delo v Rusiji - Rusko tržišče ga že pozna

NOVO MESTO - Gradbeno industrijsko podjetje Pionir Novo mesto je pred časom pridobilo licenco, brez katere v Rusiji ni možno graditi. Pionir, ki je s tem pridobil pravico do projektiranja, proizvodnje gradbenih materialov, konstrukcij in izdelkov ter izvajanja gradbenih, montažnih in zemeljskih del, je prva in doslej edina slovenska gradbena in inženirska firma s to licenco. Edina je tudi na vsem območju nekdanje Jugoslavije. Licenco, ki jo izdaja Federalni

licenčni center pri Gosstroju Rusije, je predpisal leta 1991 Sovjet ministrov in jo je potrebno pred začetkom gradnje predložiti Rusiji, kar velja od letošnjega maja.

Pionir je na ruskem tržišču, ki torej pripravi vrata tujim gradbencem, že uveljavljeno podjetje. V letošnjem letu je z ruskimi investitorji podpisal dve manjši pogodbi za projektiranje in gradnjo hotela v Moskvi. Da bi lažje delal na vzhodnoevropskih tržiščih, je lani septembra odprl v Moskvi lastno predstavništvo. V Rusiji Pionir sicer dela več kot deset let; v 70. letih je že gradil na Poljskem. V Rusiji je do nedavnega izvajal dela v sodelovanju s slovenskimi firmami, kot so Metalka, Smelt in Kovnotehna. Za pridobitev omenjene licence in vrste gradbenih del v Rusiji ima zasluge inž. Irena Benčina-Gostiša iz Pionirja.

Suša v ceveh prinaša težave tudi Komunali. Malokdaj se namreč tako kvarijo cevovodi kot v teh dneh, ko zaradi neenakomernega odvzema vode močno niha tlak v vodovodnih napravah. V Komunali Novo mesto so zaradi navedenih posledic suše v teh dneh na delovnem mestu tudi "po šihu" in tudi ob koncu tedna, kot so v ponedeljek povedali člani občnega vodstva podjetja. Brez tega dodatnega organizacijskega dela bi

● V novomeškem komunalnem podjetju poudarjajo, da dovoz vode sicer zaleže, vendar naj bi prebivalci z njo čimbolj varčevali, kar pomeni, da naj ne bi zalivali vrtov, prali avtomobilov ipd. Komunala je v teh dneh že nekajkrat javno pozvala k varčevanju. Glede shranjevanja vode, ki jo v vasi vozijo cisterne, v Komunali poudarjajo, naj ljudje temeljito očistijo vodnjake, preden jih napolnijo. Ob prvem večjem dežju, ki bo verjetno skalil večino vodnih izvirov in vodnjakov, bi veljalo vodo prekuhati, priporočajo v Komunali.

bila preskrba z vodo motena v občini še bolj, kot je zdaj.

Poletni utrip

Gostilniška glasba

NOVO MESTO - V času, ko je v trgovinah toliko glasbenih kaset in tako veliko aparatov za predvajanje tovrstne glasbe, ne manjka pa niti muzikantov, je povsem razumljivo, da bodo gostilničarji poleg hladne pijače in morda preste na terasah zagotovili tudi glasbo. Samo prebivalci mesta ob Krki, ki živijo poleg nekaterih hrupnih lokalo, tega nočejo razumeti, medtem ko je krčmarjem to o glasbeni ponudbi popolnoma jasno. In ker mešanje tega nočejo, potem v nočeh tudi ne spijo. Raje poslušajo glasbeni ropot z gostilniške terase, čeprav jim ni všeč.

Mnoge oči so uprte v ta poletni utrip in številna ušesa hočeš nočes prislunkejo, kaj svetu pojejo s kasete. Nekateri organi pa kot da manjkajo na tem svetu in se nič ne vmešajo, čeprav se meščaom godi, kot se pač godi in smo omenili. Prvi pisarni človek, ki bi šel naokoli in bi imel pravico pogledati, od kod gostilna širni okolici predvaja glasbo mnogih decibelov, bi verjetno zasledil na ovitku kasete strogo opozorilo na trak ujetega muzikanta ali založbe, da je javno predvajanje glasbe s te kasete prepovedano ali zabranjeno ali forbid-den. Gotovo bi se že vse uredilo, ko bi bilo jasno, kaj je javno predvajanje. Krčmar ali krčmarica namreč lahko ves čas trdi, da glasbo vrtila za svoj lastni užitek v svoji lastni gostilni. Če ji prislunke še kdo iz okolice, je to pač njegova stvar.

M. LUZAR

● Vse več je tistih, ki bi pri nas radi uporabili ameriški način: z rdečimi v rezervat. (Jurč)

● Le ukinite privilegije bivših oblastnikov, kajti prišla bo nova oblast, ki bo ukinila vaše! (Glas ljudstva)

Piknik na valovih Krke

DVOR - Gasilsko društvo Dvor pripravljajo za soboto, 7. avgusta, 1993, ob 19. uri tradicionalni Piknik na valovih Krke, ki bo hkrati tudi počastitev prevzema nove motorne brizgalne Rossenbauer. Kupili so jo s pomočjo občanov, obrtnikov, gasilske zveze in podjetij, omenimo pa naj zlasti: podjetje Suha krajina Commerce, Mizarstvo Jaklič, ERGO, d.o.o., Biro oprema Vovk iz Ljubljane, KS Žužemberk, Gostišče Štupar, Mizarstvo Novak z Brezovice pri Ljubljani, EMONA Ribarstvo, Ribarnico Ludvik Legan, Spravilo lesa Peter Bradač, avtoprevoznika Antona Zupančiča, Zavarovalnico Triglav, KZ Žužemberk, Žarek, d.o.o., Ljubljana, AG, d.o.o., Novo mesto in Zavarovalnica TILIA, d.d., Novo mesto, ki je tudi generalni pokrovitelj pri prireditve. Novo motorno brizgalno bo blagoslovil

Simona Weiss

dekan Franc Povirk. Ob 20. uri se bo pričel zabavni del prireditve s srečelom, žrebanjem vstopnic in drugimi zabavnimi točkami, nastopila pa bosta tudi Simona Weiss in ansambel Oliver Twist.

ARTUR - Novomeška ščeneta je zajel preplah, potem ko se je pred dnevi mudil v mendenih krajih okrog mesta Artur, znani slovenski pes. Ker je blizu slovenskim vladnim krogom, so se mu skušala tudi prilizovati. Nikoli namreč ne veš v tem pasjem življenju, kdaj bo kakšna kost odveč in jo bodo zalučali iz Ljubljane sem dol.

ODGOVOR - Franc Povirk je vsa silih potoval skozi Žužemberk in se je oziral na hrib na porušeno cerkev sv. Mohorja in Fortunata in je vzdihnil: "Le koga neki bo doletelo, da bo moral obnavljati to cerkev. Tisti bo revež!" Zdej se že ve, kdo je nesrečnik: nihče drug kot taisti Franc Povirk, ki je zdaj dekan v Žužemberku. So že vedeli, komu naprtiti na pleča breme. Ampak gospod dekan ve, kako se lotiti stvari. Ne bo minilo več kot leto, ko bo cerkev na tistem hribu nova.

HITRA DOSTAVA - V Ameriki nekateri japonski poslovneži potujejo s kotalkami, da se najhitreje prebijajo skozi neznanost ameriškega mesta gnečo na določeni jim kraj. V Novem mestu kotalke niso potrebne. V tem mestu namreč nekateri poštarji že zdaj potujejo neverjetno naglo. Kako bliskovito potuje pošta v tem mestu, vedo povedati nekateri domačini. V Ulici Marjana Kozine dobijo četrtkov jutranji časopis istega dne ob 17. uri, v Ulici Slavka Gruma taka poštna pošiljka dospe že štiri do pet ur prej.

Ena gospa je rekla, da je zadnji kadrovskega manever na Otočcu preprečil, da »ohcetnom« ne bo več treba streči natakarnjem in njim nadrejenim.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 7. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Drska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
 - od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
 - od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
 - od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 - od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
 - od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
 - od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
 - od 8. do 20. ure: Perko, market v Sempetru
 - Šentljernež: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
 - Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ-Krka, Vrelec
 - Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
 - Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
 - V nedeljo, 8. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
 - Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg
 - od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17
 - od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
 - od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
 - od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
 - od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
 - od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
 - od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 - od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
 - od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
 - od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
 - od 8. do 12. ure: Perko, market v Sempetru

HALO — ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

KLIC V SILI
NOVO MESTO - Danes, v četrtek, vas bo pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja med 19. in 21. uro.
TREBNJE - Na vprašanja otrok, mladine in odraslih bodo odgovarjali strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter med 15. in 17. uro na telefonu 44-293.

TUDI TO JE TURIZEM I - Podgorec z onstran Gorjancev si je pred dnevi privoščil počitnice v rekreacijskem centru na Primostku, s katerim upravlja semiška Iskra. Podnevi je bil navdušen nad naravnimi lepotami, ponoči pa močno razočaran nad obnašanjem ljudi. Okrog desetih zvečer se je začel v kampu pravi dirndaj: vožnja z motorji in avtomobili, vpitje in nasploh razgrajanje, ki je trajalo krepko čez polnoč. Skrbnik rekreacijskega centra je letos kamp ogradil prav zato, da ne bi ponoči nepridipravi obiskovalcem kalili miru. Zunanji razgrajavec tako najbrž res ni več, zato pa so se naselili kar v kamp. Ogroženi Podgorec zatrjuje, da je grov tista vozila, ki so ponoči divjala okrog, videl podnevi parkirana ob začasnih poletnih bivališčih v kampu.

TUDI TO JE TURIZEM II - Črnomaljski občinarji pripravljajo prave ekspertize o tem, kako bi morali v občini razvijati turizem. S tem le ponovno dokazujejo, da papir vse prenese. V praksi je namreč vse drugače. Gost, ki si je v sredo pretekli teden ob pol enajstih dopoldne v hotelu Lahinja zaželel kavo s smetano, je dobil pojasnilo, da smetane nimajo, ker jim je še niso pripeljali. Do najbližje prodajalne pa je le dobrih sto metrov.

GRB - Kinološko društvo Črnomelj je izvršni svet zaprosilo za soglasje, da bi smelo v znaku svojega društva uporabljati črnomaljski grb. Pred grbom naj bi bila pasja glava. Medtem ko se nekateri člani niso mogli odločiti za takšen predlog, pa so drugi menili, da bi lahko tudi tako s pomočjo društva promovirali svojo občino. Že od daleč bi se videlo, kateri občini pripada društvo. Predvsem pa, da je ta občina na psu...

Sprehod po Metliki

METLIKA SE JE ZNAŠLA v televizijski oddaji Nedeljskih 60, v rubriki, ki naj bi ji prinesla glasove glede urejenosti. V minutki programa so bile prikazane znamenitosti mesta, celo minuto pa je imel na razpolago tudi humorist, ki naj bi priboril Metliki še dodatne točke. Vse skupaj je bilo bolj žalostno kot zabavno, saj sta minuti vsekakor premalo že za prijazen "dober večer", kaj šele za predstavitev mesta, zgodovinsko in kulturno bogatega. "Vse-mogočni" Mito Trefalt bo moral rubriki o turistični uspešnosti slovenskih krajev posvetiti več časa, sicer bo težko našel sodelavce, ki se bodo pripravljali izpostavljati prek ekranov v času, ki zadostuje kvečjemu za pozdrav, kašljanje in kisel nasmeh.

LETOŠNJE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE na grajskem dvorišču bo zaključilo Trinajsto prase. Sestavljajo ga Igor Cvetko, Tomaž Rauch in Roman Ravnič. Fantje so uspešno nastopali že po Italiji, Belgiji, Avstriji, Argentini in drugod. Pri igranju uporabljajo stara, za Slove-nijo značilna glasbila, repertoar pa obsega instrumentalno glasbo vseh slovenskih pokrajin. Trio bo moč slišati 28. avgusta ob 20. uri in upati je, da se Metličani ne bodo obnašali kot do trinajstega prasetja, ki mora poginiti, ker ima njegova mati le dvanajst seskov.

V PRILOŽJU PRI METLIKI bo 22. avgusta velika "fešta", namenjena otvoritvi športno-rekreativnega letališča ter partizanskim jubilejem. V kulturnem programu bodo nastopili: Partizanski pevski zbor, Metliška mestna godba, Metliška folklorna skupina Ivan Navratil, gojenci Glasbene šole Metlika ter recitatorji iz Osnovne šole Podzemelj.

Trebanjske iveri

OBNAŠANJE - Gospa Margaret Atelšek z Urada za begunce se pri pogajanjih s Trebanjci o usodi begunskega centra na Čatežu malo čudno obnaša. Iz tamkajšnje šole bi rada odnesla vse, kar so vložili vanjo, kot da je poslopje državna, ne pa občinska last. Morda prispeva k takemu trdemu komuniciranju tudi sorodno ime gospe iz Ljubljane z "železno lady" iz Londona. Na trebanjski občini so zaenkrat še dedci na oblisti, zato so sklenili, da bodo dali Ljubljani vedeti, da so zaenkrat še oni gospodarji poslopja.

LAŽI? - Kdor je bral članek na športni strani 29. številke Dolenjskega lista se je lahko seznanil z razlogi, zakaj je odstopil odbor za šport v trebanjski občini. Seveda je tudi na trebanjski izvršni svet prišel dopis odbora, v katerem pojasnjuje razloge za odstop. Ker odbor izraža tudi dvom glede zapisnika 57. seje, ki ga je vlada že potrdila, je predsednik vlade Jože Rebolj predlagal, naj posebna delovna skupina (Zvonka Falkner, Marko Grandovec, Ana Nahtigal in Anka Ostanek) preveri verodostojnost zapisnika v primerjavi z magnetogramom. Župan Ciril Pungartnik je bil bolj razkurjen in je menil, da "izvršni svet ne more biti tiho ob tako tendencioznem in lažnivem članku."

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Vladi so dali ultimatum

Viničanom je dovolj čakanja - Če vlada ne bo uresničila zahtev, naj pozabi na zeleno mejo

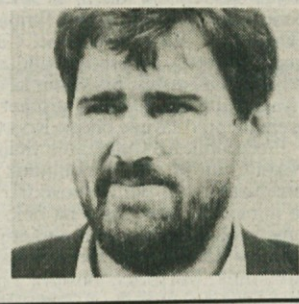
VINICA - Od dobrih 60 kilometrov Kolpe, ki oblika Belo krajino in je hkrati državna meja, jo skoraj polovica pripada viniški krajevni skupnosti. Ta najjužnejša KS v Sloveniji šteje 2.300 prebivalcev. Nosilec gospodarstva je Novoteks, v katerem je poleg domačinov kar tretjina zaposlenih iz sosednje Hrvaške. Po besedah predsednika sveta KS Jožeta Starešiniča bi lahko glede na naravne danosti cvetel tudi turizem, ki pa je slabo razvit. Zaradi nerazčiščenih odnosov ob meji letos niti tistih tujcev, ki so nekdanj zahajali v tukajšnji kamp.

Starešinič priznava, da v zadnjem času poskušajo oživiti turizem. Na Sinjem Vrhju so nedavno ustanovili turistično društvo, ki ima velike načrte, v Ziljah se razvija biološko-turistična kmetija, veliko možnosti je za lovski turizem. Velik problem pa so ceste, saj je še precej makadamskih, a tudi asfaltirane so v slabem stanju, zlasti tista od

Črnomlja do Vinice. Drugi velik problem je vodovod. "Voda iz Kolpe, ki je speljana v naš vodovod, je oporečna, prav tako kapnica, ki jo ponekod še uporabljajo. Načrtovana je povezava našega vodovoda s črnomaljskim vodovodnim sistemom, toda gradnja je zaradi kamnitega terena počasna," pravi predsednik Starešinič.

Vse bolj očitno je, da Viničane mineva potrpežljivost. Čakati morajo na ceste, na vodovod, pet let po tem, ko je bilo telefonsko omrežje že zgrajeno in ko so zanj prispevali po 4.000 DEM, so čakali na številke. "Menimo, da se je naš denar predolgo prelivljal v centre in da bi bil že čas, da nam ga začno vračati. Sicer naj naša vlada pozabi na projekt zelene meje," pove Jože brez dlake na jeziku. In ne govori na pamet. V KS so natančno sestavili zahteve do vlade. "Zahtevamo, da najpozneje v dveh letih opravijo rekonstrukcijo ceste Črnomelj - Vinica in Vinica - Stari trg, uredijo v Vinici mednarodni prehod za blagovni promet ter petkrat več denarja namenijo za demografsko ogrožene, ki bi ga mi koristno porabili za vodooskrbo. Seveda smo krajani - tako kot doslej - pripravljeni veliko prispevati tudi sami, toda upravičeno pričakujemo še podporo države," pove v imenu krajanov Starešinič.

M. B.-J.

Na Čardaku znova bojkotirajo

Stanovalci nočejo plačevati ogrevanja iz skupne kotlovnice skozi vse leto - Velike izgube Komunale, ki je prepričana, da je bila racionalna - Koncesija?

ČRNOMELJ - Čeprav smo v najvišji poletni sezoni, se jim v črnomaljski Komunali prav te dni sukajo misli največ okrog ogrevanja iz skupne kotlovnice na Čardaku, pa najsaj gre za minulo ali prihajajočo kurilno sezono. Pravzaprav se težave z ogrevanjem in predvsem s plačevanjem letnega vlečajo že od konca lanskega leta, ko je morala Komunala spustiti cene te storitve na majsko raven. Vse pa kaže, da bodo težave tudi v prihodnje.

Komunala je minulo kurilno sezono zaključila s 14,5 milijona tolarjev izgube. Da bi ublažil izgubo, je izvršni svet že letošnjega januarja sprejel sklep, s katerim je kurilno in s tem tudi plačilno sezono podaljšal od sedmih na dvanajst mesecev. Kljub temu se primanjkljaju ne bi mogli izogniti, bil pa bi za polovico manjši, če bi seveda uporabniki poravnali obveznosti redno vse leto. Prav tu pa se je zataknilo, saj je izvršni organ skupnosti stanovalcev naselja Čardak ugotovil, da je bila minula ogrevalna sezona končana maja in se je zaključila s plačilom obroka v juniju. Zato svetuje stanovalcem, da nadaljnjih polnočnih ne plačajo več. Na Komunali so prepričani, da se bo

večina stanovalcev ravnala po tem nasvetu. Izračunali pa so, da znašajo njihove terjatve do porabnikov toplotne energije do pričetka nove kurilne sezone kar 6,8 milijona tolarjev.

Stanovalci sicer priznavajo, da bi bilo zanje racionalneje plačevati ogrevanje skozi vse leto, a Komunali očitajo, da potem, ko se je odločila za 12 obrokov, te ni primerno znižala, ampak celo povišala. Zato so se pritožili na republiški tržni inšpektorat, ki je ugotovil, da Komunala ni kršila uredbe o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev in stanovanjskih najemnin.

Zaradi težav med kurilno sezono in najnovejšega bojkota plačevanja ogrevanja na Komunali pravijo, da

Po osmih letih le pritekla voda

Na Gornjem Suhorju so končno naleteli na tolikšno količino pitne vode, da so jo lahko poslali v vodovodno omrežje - Po poskusnem črpanju odločitev, kako naprej

GORNJI SUHOR - Po osmih letih geoloških raziskav in šestih vrtinah, ki so jih v tem času zvrtili v metliški občini, da bi našli dodatno pitno vodo za vedno žejni metliški vodovod, so pred dnevi končno stekli v vodovodno omrežje prvi litri pitne vode iz črpalnice na Gornjem Suhorju, ki je postavljen na vrtno, imenovano RA-2. Vrtina sega 250 metrov globoko, črpalka pa je na globini 180 metrov.

Prvi črpalni poskus je bil narejen avgusta 1991 s črpalko na globini 190 metrov. Takrat so načrpali 3,3 litre vode na sekundo. Drugi črpalni poskus pa so opravili od 20. do 27. julija letos in sicer na izpust in črpanje

v rezervoar na Hrastu. 180 metrov globoko so vgradili močnejšo črpalko, ki je načrpala skoraj 7 litrov vode v sekundi. Vendar se je pri takem črpanju nivo vode v dveh urah znižal do črpalke. Zato so se raje odločili,

ZGODOVINSKI DOGODEK - Ko so pred tednom dni člani občinskega izvršnega sveta in predstavniki Komunale prišli poskusiti pitno vodo iz prve vrtnice, iz katere po dolgoletnih raziskavah v metliški občini uporabljajo vodo, so jih z obloženjo mizo prijetno presenetili prebivalci Gornjega Suhorja. S tem so jim pokazali, kako hvaležni so jim, da njihov vodovod ne bo presahnil ob vsaki suši. Predsednik krajevne skupnosti Suhor, Slavo Brunskele, je dejal, da je to zgodovinski dogodek ne le za njihovo krajevno skupnost, ampak za celo občino. (Foto: M.B.-J.)

PREMALO PROSTORA V PRENOVLJENI ŠOLI

METLIKA - Ministrstvo za šolstvo in šport financira adaptacijo nekdanje osnovne šole, v katero se bo prihodnje šolsko leto preselila metliška srednja šola tekstilne usmeritve. Obnova prostorov naj bi bila po načrtih končana do letošnjega 20. avgusta, vendar bo v prenovljenih učilnicah dovolj prostora le za teoretični pouk, medtem ko bo praktični pouk za eno leto še ostal v prostorih Beti.

REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK BO 17. OKTOBRA

TREBNJE - Prvotno predvideni datum referenduma za uvedbo samoprispevka v trebanjski občini za sofinanciranje izgradnje doma starejših občanov, 19. september, so odborniki trebanjske občinske skupščine na predlog predsedstva te skupščine spremenili oz. prestavili na nedeljo, 17. oktobra, ker naj bi imeli ljudje, zlasti kmetje, v septembru še veliko kmečkih opravil in bi bila lahko vprašljiva udeležba na referendumu. O usodi doma starejših občanov in uvedbi enodotnega občinskega samoprispevka od plač, pokojnin in katastrskega dohodka za obdobje 5 let, s čimer bi zbrali blizu 241 milijonov tolarjev, se bodo torej volilci odločili skoraj mesec dni pozneje, kot so sprva predvidevali na občinskem sekretariatu za občo upravo in družbene dejavnosti. Odborniki so tudi sklenili, da bodo iz občinskega proračuna krili razliko (gre za skupaj približno 1,5 milijona tolarjev) nad 2 odstotka krajevnega samoprispevka, kolikor naj bi še poldrugo leto plačevali krajevni samoprispevek v KS Trebelno in dve leti v KS Sela - Šumberk.

KDAJ POSODOBITEV CESTE DOBRAVA - ŽUŽEMBERK?

DOBRNIČ - Trebanjski občinski odbornik Silvo Prpar je protestiral v imenu Suhokrajincev, ker cesta Dobrava - Žužemberk še ni predvidena za posodobitev. Pisali so že ministru in svojemu poslancu Lojzetu Peterletu, ki je sicer nekaj obljubil, in ministru za promet Igorju Umku. Ta cesta je tako razdrapana, da ima voznik motornega vozila občutek, kot da bi se peljal po lojtri. Trebanjski župan Ciril Pungartnik soglasja, da je cesta res obupna, da pa je trebanjske le okrog 600 m, v novomeški občini pa kar 2200 m. Državni sekretar za ceste Marjan Dvornik je po Pungartnikovih besedah obljubil, da bo ta cesta na vrsti za posodobitev naslednje leto.

da bodo na sekundo načrpali le 4 litre, zato pa bo črpalka lahko delovala nepretrgoma. Še ta količina vode je namreč za vodovod, ki naj bi ga "pokrivalo" črpalnice na Gornjem Suhorju prevelika, zato so jo poslali tudi v ostalo omrežje. V preteklem tednu so začeli že z montažo tlačne-

● Po besedah predsednika izvršnega sveta Jožeta Matekoviča se bodo na osnovi rezultatov enomesečnega poskusnega izkoriščanja vode iz vrtnice na Gornjem Suhorju odločili, kako naprej. Če bodo rezultati ugodni, bodo začeli vrtati še eno vrtno v višinskem delu metliške občine. Če bodo tudi tam naleteli na zadostne količine vode, bodo lahko rešili suše ves vodovod v višinskem delu občine.

ga voda v Bušnji vasi, tako da bo vodo moč črpati v rezervoar v Bušnji vasi ali na Hrastu. Težava je le, ker je omrežje staro že tri desetletja in cevi težko prenašajo večje pritiske vode.

Že po prvem črpalnem poskusu so bili iz vrtnice vzeti vzorci za kemično in bakteriološko analizo. Rezultati so bili ugodni. Po drugem črpalnem poskusu so prav tako vzeli vzorce, ki pa konec preteklega tedna še niso bili znani. Po zagotovitvi novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, ki je jemal vzorce, je po že opravljenih analizah moč trditi, da je vodo iz vrtnice RA-2 moč uporabljati kot pitno. Njena kvaliteta je namreč približno takšna kot v zajetju v Rajakovcih, temperatura pa je 9,8 do 10,5 stopinj Celzija, torej je za stopinjo do dve hladnejša kot v Rajakovcih ali metliškem Obrhu.

M. BEZEK-JAKŠE

V devetih KS že plačujejo samoprispevke

Občinski samoprispevek za dom starejših občanov

TREBNJE - Krajan v devetih krajevnih skupnostih trebanjske občine plačujejo krajevne samoprispevke. Poldrugi odstotek od plač, pokojnin oz. katastrskega dohodka plačujejo krajanji KS Veliki Gaber, po 2 odst. v KS Čatež, Dobrnič, Knežja vas, Mima, Mokronog in Sentrupert, 2,5 odst. krajevnega samoprispevka odtegujejo Trebeljanom, kar 3 odst. pa krajanom suhokrajinske krajevnne skupnosti Sela-Šumberk. Se bo v teh KS po 19. septembru letos pridružila dodatna, 1-odstotna obremenitev, v preostalih KS pa povsem novo, to je 1-odstotni občinski samoprispevek za izgradnjo doma starejših občanov v Trebnjem?

Na zadnjem zasedanju trebanjske občinske skupščine so poslanci načeloma podprli načrt, da bi se na ravni občine vendarle lotili te prepotrebne naložbe, da bodo na jesen življenja svojci imeli bliže do svojih ostarelih sorodnikov. Ti bi se v domačem okolju bolje počutili kot zdaj v sosednjih in tudi bolj oddaljenih domovih. Te so pomagali graditi tudi Trebanjci, ko pa bi morali oni priti na vrsto, so zavoljo raznih reorganizacij na republiški ravni izpadli, predvsem pri bivši skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Kot je povedal nekdanji župan Nace Dežman, bi morali osvežiti dogovore, sklenjene na posvetih v preteklih letih na ravni regije, po katerih bi domovom starejših občanov v Novem mestu, Metliki in Črnomlju naposled sledila podobna zgradba še v Trebnjem. Če na zdajšnjem zasedanju pokojninskega zavarovanja slišijo kaj na to uho, bo kmalu znano.

Vsekakor pa bodo krajanji KS, kjer že plačujejo več kot 2 odst. krajevnega samoprispevka, upravičeno vztrajali, da bi jim iz občinskega proračuna zagotovili znižanje prispevne stopnje, če naj bi bili uspešni izidi referendumov za samoprispevek tudi v njihovih okoliših. S samoprispevkom naj bi v petih letih v občini zbrali za dom starejših občanov blizu 241 milijonov tolarjev.

P. P.

● Zakoni o cestah bodo skregali slovenski narod, prometni minister pa se bo smejal. (Toplak)

Kriza spet oživlja suhorobarstvo

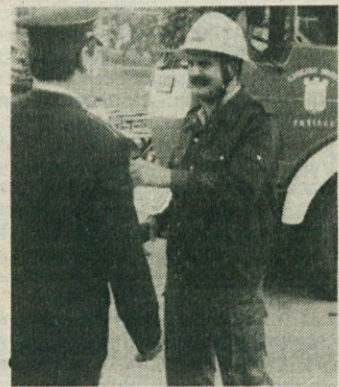
Prpriave na letošnji tradicionalni sejem suhe robe in lončarstva, ki bo v nedeljo, 5. septembra - V ribniškem muzeju nadaljujejo s prenovo suhorobarske zbirke

RIBNICA - Tudi prirediteljem letošnjega tradicionalnega sejma suhe robe in lončarstva v Ribnici je jasno, da je treba prireditve nekoliko popestriti. Zato so se odločili, da sejem, ta bo v nedeljo 5. septembra, pripravijo nekoliko drugače.

Letošnja novost bo praktičen prikaz dejavnosti konjeniškega kluba in kinološkega društva. Osrednji del trga bo rezerviran za obrtnike in prodajalce s kakovostnim blagom, kar pomeni, da tam ne bo kramarjev in kiča. Zanje so določene preostale ulice v središču mesta. Organizatorji pričakujejo, tako kot vsako leto, veliko število obiskovalcev iz različnih krajev Slovenije.

PREPROSTEJE Z DOMAČO ŽIVALJO PREK MEJE

KOČEVJE - Kočevska veterinarska inšpekcija je prejela obvestilo Republiške veterinarske uprave, da še do 30. septembra velja poenostavljen promet z domačimi živalmi prek meje. To pomeni, da za prehod meje s Hrvaško s psom, mačko, pticami itd. zadostuje le zdravniško spričevalo, da je prehod možen na vseh prehodih (in ne le tam, kjer so veterinarski pregledniki) in še, da je z istim spričevalom možno prekoračiti mejo v sezoni dopustov (do 30. septembra) tudi večkrat.

VEČJA POŽARNA VARNOST IN MANJ ŽEJE - Preteklo soboto so trški gasilci kolegom iz drugih društev in krajanom predstavili 9500-litrsko avtociстерno. Pri obnovi rabljene cisterne, ki so jo kupili od zasebnika, je največ pomagala krmeljska Metalna, pri nabavi pa so prispevali tudi krajan in sevnška občinska gasilska zveza. Vsem se je zahvalil predsednik GD Tržišče Branko Debeljak, predsednik sveta KS Marjan Jamšek pa je poudaril pomen pridobitve za večjo požarno varnost v Mirenski dolini in omilitve posledic suše za vse številnejše izmed okrog 5000 prebivalcev. Na posnetku: poveljnik GD Tržišče Lojze Škoporc predaja ključke cisterne šoferju Janezu Pungrčarju. (Foto: P. Perc)

ZA NAJBOLJ UREJENO KMETIJO

KOČEVJE, RIBNICA - Kočevje prihodnjega tedna se bo izteklo rok za oddajo prijav za sodelovanje v akciji Čista in urejena kmetija, ki jo v okviru aktivnosti ob letošnjem letu turizma pripravljata kmetijski svetovni službi za območje Kočevja in Ribnice. Vanjo se še vedno lahko vključijo vsi zainteresirani, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, ne glede na velikost svoje kmetije oz. obseg proizvodnje. Prijave za sodelovanje lahko sporočijo na enoto Kmetijske svetovne službe v Kočevju na Kolodvorsko 23 ali Šeškovo 15 v Ribnici. Ob zaključku akcije bosta posebni strokovni komisiji, po enotnih kriterijih (videz gospodarskega poslovanja, hiše, hleva in gnojšča, prehod v kulturno krajino, odnos do vasi in vaške okolice ter celoten vtis kmetije) izbrali najbolj urejeno kmetijo v kočevski in ribniški občini. Nagrajencem iz Ribnice bodo nagrajevali diplome podelili septembra ob ribniškem sejmu, nagrajencem iz Kočevja pa ob občinskem prazniku v začetku oktobra. M. L.-S.

Sicer pa ostaja glavni poudarek sejemске prireditve na praktičnem prikazu izdelovanja suhe robe, ki je pred časom rezalo kruh velikemu številu ljudi v Ribniški dolini. Tudi danes, spričo vse težjih gospodarskih razmer v občini, postaja v šte-

● **PRENOVA SUHOROBARSKE ZBIKKE** - Kustodinja ribniškega muzeja Mojca Šifer je lani začela raziskovati način življenja ljudi v Loškem potoku v obdobju 1800 - 1940. To območje je v etnološki stroki še vedno neraziskano. V muzeju v ribniškem gradu hranijo 591 predmetov. Lani so vse predmete konservirali in zbirko pripravili za obiskovalce. Odkupili so tudi 129 starih razglednic Ribnice in okolice. Muzej nadaljuje prenovo suhorobarske zbirke.

vilnih družinah suhorobarstvo pomeni, če ne celo glavni vir zaslužka. M. G.

KRMELJSKI OSNOVNOŠOLCI V PACUGU

PACUG - Mladi dopisniki iz Krmelja, ki so nam celo šolsko leto pridno pošiljali svoje prispevke, so sedaj v šoli v naravi v Pacugu. Odgovore na vprašanja, ki jim jih zastavljajo učiteljice, iščejo v naravi in knjigah, izdelujejo plakate, opremljene s slikami in zemljevidi. Ogleдали so si soline in obiskali Piran, radi pa bi videli še piranski akvarij in se z barko peljali v Portorož.

Odpravljen bo sum o vodi

Potočani in Dragarci bodo kmalu pili boljše pitno vodo - G. Klarič o največji Hydrovodovi naložbi

LOŠKI POTOK - Že pred dvema letoma je bila kupljena čistilna naprava za potoški vodovod, in sicer z denarjem, namenjenim demografsko ogroženim področjem. V zadnjih nekaj letih, še zlasti potem, ko je bila narejena nova vrtina, se je začela občasno pojavljati kalnost vode. Vsaj dvakrat je krajevna skupnost pisno opozarjala porabnike, da je treba vodo prekuhavati, nikoli pa ni obvestila prebivalcev, tako da je obstajal stalen sum o oporečnosti vode.

V začetku julija je kočevsko podjetje Gramis začelo z obsežnimi gradbenimi deli. O tem smo se pogovarjali z g. Klaričem, tehničnim vodjem Hydrovoda Kočevje, ki je povedal: "Seveda poznamo problem z vodo. Sama velikost gradnje in ureditev priključkov pa pomenijo izred-

no zahtevno delo tudi zaradi izredno težkega terena ob razdelitvi postaji nad vasio Travnik. Čistilna naprava, katero je izdelalo podjetje Hydro-metal v Mengšu, je mehanska naprava, kot filter pa bodo uporabljali kremenčev pesek in oglje. Vzporedno bomo sedanje klorinacije, ki je locirana ob zajetu, prenesli in vgradili pri novi čistilni napravi. Celotni sklop naprav bo nared do konca septembra. Tako bo za približno 2500 prebivalcev (vodovod napaja tudi dele kočevske občine) odpravljen moreče nekajetno sumničenje o vodi."

Nedvomno bo to največja investicija v tem letu na območju krajevne skupnosti Loški potok. Informacijo o številkah nam je dal direktor Hydrovoda Janko Veber, ki pravi: "Za Hydrovod je to prav gotovo ena izmed večjih investicij. Skupno bo naprava, ko bo začela delovati, vredna 7 milijonov tolarjev. Sicer pa je največja naložba Hydrovoda v tem letu izgradnja 5 vrtin v Sodražici, z vso opremo, ki bo vredna 30 milijonov tolarjev, bo pa nedvomno velikega pomena za kočevsko in ribniško občino."

A. KOŠMERL

Takse ne dajo

Z občnega zbora kočevske gasilske zveze - Predsednik Pavle Pogorelec

KOČEVJE - Delegati gasilskih društev kočevske občine so na zboru občinske gasilske zveze 30. julija ocenili delo gasilskih društev v minulem štiriletnem obdobju. V občini deluje 21 društev, ki v povprečju sodelujejo v 60 intervencijah na leto. Ocena o požarni varnosti kaže, da je število požarov manjše, k temu pa so pripomogla tudi gasilska društva in njihovi člani.

Pri obravnavi osnutka o varstvu pred požarom in osnutka o gasilstvu so delegati poudarili, da ne dovolijo prenosa požarne takse, ki jo vplačujejo za varovalnice, iz vsote požarnih premij v republiški proračun. Ta denar naj bi za delo gasilskih društev in občinske gasilske zveze tudi v prihodnje vplačevali po občinah. Poudarili so tudi pomen prostovoljnega dela v gasilstvu, ki ga je treba v teh kriznih časih še pospeševati, odločno pa so nasprotovali tistim stališčem posameznikov, ki skušajo prostovoljno delo gasilcev usmeriti v drugačen tok.

Na koncu so izvolili za predsednika občinske zveze Pavleta Pogorelca, za poveljnika Jožeta Burjo in za tajnika Milana Simčiča ter se zahvalili vsem članom, ki so s prostovoljnim in prizadevnim delom pripomogli k uspešnemu delu gasilske organizacije v občini.

V. DRAGOŠ

DRAŽBA NEPREMIČNIN BO 10. AVGUSTA

KOČEVSKA REKA - V dokaz, da se vasi in zaselki na območju te krajevne skupnosti odpirajo vsem prebivalcem naše države, je tudi nedavni sklep delavskega sveta javnega podjetja Snežnik, da se 10. avgusta na javni dražbi proda 33 nepremičnin. Nameravajo jih prodajati v Kočah, Primožih, na Mlaki pri Kočevski Reki, v Podlesju, Moravi, Štalcerjih, Maverču, Novih Lazih, Ogriji, Spodnji Brigi, Inlafu, Lapinjah in Rogatem Hribu. V. D.

DOVOLJ PRAZNIH OBLJUB - Prebivalci vasi ob Kolpi so se naveličali čakati (Foto: M. Glavonjič)

Dovolj jim je republiškega "študiranja"

Krajanji sami začeli graditi dostop do Osilnice

OSILNICA, FARA - Minulo soboto, 31. julija, so krajanji Zgornje Kolpske doline začeli s pripravljanimi deli za ureditev 11 km dolgega cestnega odseka po slovenskem obrežju Kolpe od Grivca do Mirtovičev, da bi ti kraji končno le dobili dostop do matere, bolje rečeno mačhe, Slovenije po slovenskem ozemlju. Odgovorni v republiškem vodstvu namreč že od osamosvojitve Slovenije "študirajo", kako bi te kraje, ki so dostopni le prek hrvaškega ozemlja, končno povezali s Slovenijo po slovenski zemlji. Krajanji so zdaj kar sami poprijeli za delo in širijo nekdanjo kolovozno pot tako, da bi bila Osilnica dostopna po slovenski strani vsaj z osebnimi in terenskimi avtomobili. Z deli bodo nadaljevali tudi to soboto, 7. avgusta, in sicer ob 8. uri, ob 13. uri pa bo v Srobotniku že zaključek prve faze del, na srečanje so vabljene poleg tistih, ki so oz. bodo prostovoljno delali (krajanji, ekipe, PTT, Elektra, policije, Cestnega podjetja), še predstavniki slovenskih ministrstev, pristojnih za obrambo, notranje zadeve, promet in zveze ter predstavniki občine Kočevje.

Predsednik KS Osilnica dr. Stanko Nikolič, ki je glavni pobudnik in organizator teh del, je povedal, da je minulo soboto prišlo na delo 28 prostovoljcev omenjenih podjetij in ustanov ter še vasi Grivca, Laze, Srobotnik, Mirtoviči, Bosiljva Loka in Ložec pa tudi člani Turističnošportnega društva Kostel in Kulturnošportnega društva Osilnica. Predvidoma bo do te sobote cesta urejena za prevoz z osebnimi avtomobili razen okoli pol kilometra dolgega odseka od Srobotnika do cerkvice sv. Ane.

Predsednik Nikolič je še posebno poudaril, da so ljudje delali zelo zagnano tudi zato, ker jim je dovolj republiškega cicanja in prepočasne reševanja cestne povezave in drugih perečih zadev na tem območju. V bodoče pa pričakujejo krajanji tega območja tudi več razumevanja republiških in drugih organov za njihove težave in potrebe pa tudi učinkovitejšo pomoč za reševanje najbolj perečih zadev na tem območju, predvsem pri nadaljnjem delu za ureditev cestne povezave s Slovenijo vse od Petrine preko Osilnice do Podplanine.

J. PRIMC

Drobne iz Kočevja

MUZIKANTJE NAVDUŠILI - Prifarski muzikantje so pred kratkim navdušili poslušalce na prireditvi, ki je bila v gostišču Dallas. Nastopili so tudi na tradicionalni prireditvi dnevnih pivov v Kočevju in nekaj dni pozneje v Laškem na tamkajšnjem turističnem srečanju. Poželi so simpatije in so si že zagotovili nastop za prihodnje leto. Z novo kaseto se bodo predstavili 18. avgusta na radijski postaji Studio D v Novem mestu.

KOČEVJE SE PRIPRAVLJA - Za letošnje pomembne jubilejne prireditve v Kočevju se na svoj način pripravljajo tudi v Mercator Kmetijskem gospodarstvu. H koncu gredo dela pri ureditvi kmečkega trga, katerega celoto sestavljajo veterinarska postaja, hranilnica in posojilnica KGP Kočevske, mesarija in restavracija Janez. Predvidoma pa bodo do prve jubilejne prireditve, 100. obletnice prihoda prvega vlaka v Kočevje, ki bo 17. septembra, postavili na središču kmečkega trga znamenje sv. Antona, zaščitnika kmetijstva.

SENCUR PREDLAGAN ZA SEKRETARJA - Vodstvo občinske skupščine predlaga za novega sekretarja občinske skupščine Miloša Sencurja, ki je bil v zadnjem mandatu poslanec Zbora občin v slovenski skupščini. Sencur naj bi zamenjal dosedanjega sekretarja Slavka Janša, ki bo pomočnika ravnatelja v OS ob Rinži. Na spremembo bo treba počakati do prvega jesenskega zasedanja vseh treh zborov občinske skupščine.

Ribniški zobotrebeci

RIKO IZGINJA - Težko je reči, kaj se te dni dogaja v ribniškem Riku, podjetju, ki je bilo v ne tako daljni preteklosti paradni konj ribniškega gospodarstva. Proizvodnja se je povsem ustavila, skoraj vsi delavci so doma na nekakšnem čakalju. Večina vodilnih pa je, preden se je začela ladja potapljati, zapustila podjetje. Zdaj se največ govori o "lastninjenju" po ribniško.

KULTURA OŽIVLJA - Številne dejavnosti v Javnem zavodu Miklova hiša kažejo pisano podobo dela te osrednje ribniške kulturne hiše. V knjižnici je prav živahno, tako da so pred kratkim predstavili knjige, zanimive za ženske, otroci imajo vsak mesec novo uganko, poleg tega pa še kviz "Knjige gradijo mostove". V poletnem času bodo pripravili tudi filmske predstave, ker v Ribnici nimajo kinodvorane. V galeriji so lani pripravili 6 razstav, dve sta bili v Moderni galeriji v Ljubljani in Obalni galeriji v Kopru.

● Sanjal sem o stvarnosti. Kakšno olajšanje, ko sem se zbudil! (Lec)

● Iz česa si nastal, je odvisno od genetike, v kaj se boš spremenil pa od politike. (Lec)

● Ljudje so danes bolj odtujeni, kot so bili kdajkoli v zgodovini. (Požarnik)

Sevniški paberki

PRAVICA? - Trenutno eden najboljših slovenskih avtomobilistov, Sevnčan Samo Valant, ki sicer tekmuje za ljubljansko West Olimpijo je z zmago na nedeljski dirki na Črncu spet dokazal svoj talent in drznost. Pri vseh stvari je čudno samo to, da je po naših informacijah Valant tudi tokrat dirkal z istim avtomobilom kot na sevnjski dirki, kjer so ga ljubljanski sodniki diskvalificirali, ker naj bi bil njegov nissan za 4 milimetre prenizek. Za ta eksperiment, da naj bi šel Valant na dirko z istim avtomobilom kot na sporni sevnjski dirki, so se odločili, da bi se prepričali, ali ljubljanski gospodje spet ne bodo dovolili zmage mladeniča s podeželja. Resnici na ljubo povedano, se je na Studencu zaradi spora s Tomljenom in svojega obnašanja med dirkači in gledalci nepriljubljeni politik in športnik Dagmar Šuster zavzel za večjo življenjsko sodnikov do priljubljenega domačega športnika.

EVROPA - Kmetje, ki se jih je na pogovoru o skrbi za kakovostno pridelavo mleka v dvorani TVD Partizan v Boštanju zbralo okrog 130, bi morali dobiti ob različnih, zvečinoma slabih pripravljanih predavateljev (predvsem predstavnikov proizvajalcev razne opreme, ki so bodisi prodajali megle ali pa delali zase brezplačno reklamo) vsaj pisno gradivo, če že ne primereka čistila. Kmetje pa ne niso ostali dolžni predavateljem. Ivan Pompe iz Kriza jim je zabrusil: "Mi smo že šli v Evropo z delom, vi pa s cenami!" S Popmetom so številni soglašali tudi, ko je domneval, da če ne bi bilo kmečkega štrajka, bi začel veljati strog pravilnik o kakovosti mleka konec leta, ne pa že sredi leta.

Jeseni še več brezposelnih

Podoba manj črna kot v regiji - 962 brezposelnih, za petino več kot lani - Bolj pestra javna dela

SEVNICA - Ob koncu prvega polletja so v sevnjski občini evidentirali 962 iskalcev zaposlitve, to je sicer kar za petino več kot lani v tem času, v bolj slabo tolažbo nezaposlenim Sevnčanom pa je vsaj to, da je v preostalih dveh posavskih občinah brezposelnost naraščala še hitreje in da je tudi v sevnjski občini bilo tako v lanskem polletju.

Skrbi pa, ker v enoti republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici pričakujejo jeseni večji porast brezposelnosti, ne le zaradi priliva mladih iz šol, temveč tudi zavoljo presežnih delavcev. Saša Mohorčič ugotavlja, da se že nekaj časa zmanjšuje delež iskalcev zaposlitve, starih do 26 let, narašča pa odstotek žensk in iskalcev prve zaposlitve. Razmerje med registrirano brezposelnostjo in zaposlenim delom aktivnega prebivalstva, kot na kratko na zaposlovanju imenujejo relativno brezposelnost, je pod regijskim povprečjem in znaša 12,8 odst.

Ob tem ni mogoče zanikati ugodnih učinkov ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Letos je bilo v raznih programih priprav na zaposlitev vključenih 143 oseb, od tega 59 v redno pripravo delavcev

na zaposlitev v usnjarski, kovinski industriji in gradbeništvu ter nekaj malega v gostinstvu in trgovini. Jezikovne, računalniške, strojepisne tečaje, za vodenje poslovnih knjig, za zidarje in varilce je letos obiskovalo 64 oseb. Zadnje letnike srednjih, višjih in visokih šol je s pomočjo zavodove subvencije šolnine obiskovalo 20 mladih. S sofinanciranjem pripravništva jim je uspelo zaposliti 64 Sevnčanov. Uvodnih seminarjev o podjetništvu

● **V javna dela, in sicer pomoč ostarelim na domu, oskrbo beguncev, vzdrževanje cest, zelenice in odpravo elementarnih nesreč je vključenih 53 brezposelnih Sevnčanov. Razmisliti bi kazalo še o tistih javnih delih, kjer bi lahko sodelovalo več mladih z višjimi stopnjami izobrazbe.**

se je udeležilo 44 oseb, 59 pa jih je izkoristilo nasvete zunanjih svetovalnih služb v zvezi s samozaposlitvijo. Za odpiranje novih delovnih mest - samozaposlitev je vložilo zahteve za po 150.000 tolarjev stimulacije 40 Sevnčanov.

P. P.

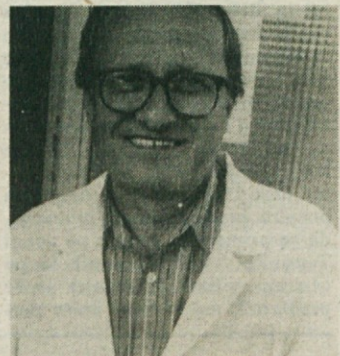
Skoraj pol mesa "izpod tepke"?

Sevniška klavnica ima razmeroma dosti dela navkljub hudi konkurenci pa tudi še vedno zelo razširjenim zakolom na črno - 70-odstotna zasedenost zmogljivosti

SEVNICA - "Trdim, da vsaj 40 odst. potreb po mesu Sevnčani zadostijo z nakupom mesa živali, zaklanih na črno 'pod tepko'. Tako meso je sicer cenejše kot iz 200.000 tolarjev, kjer moramo mesečno samo za živnozdravilne plačati okrog 200.000 tolarjev, je pa gotovo naše meso v vseh pogledih kakovostno in neoporečno," pravi vodja klavnice sevniške M-Kmečke zadruge Tone Šerbec, direktorica zadruge Andreja Jamšek pa mu pritrjuje.

Direktorica Jamškova še doda, da bodo tudi tisti, ki koljejo pod hrusko, krepko pomislili, če se jim to splača, če bodo kdaj tudi oni plačevali vse te dajatve. V sevnjski klavnici koljejo živino tudi za kmete in druge, za svoje delo pa zaračunajo le 21 tolarjev (z davkom!) za vsak kilogram mesa, lepo razkasan in ohlajen. Zavedajo se konkurence, zato ne smejo biti predragi s svojimi storitvami. Morda so tudi zato v zadnjem času zelo dobro, okrog 70-odstotno, zasedene, pred dvema letoma posodobljene zmogljivosti (za 90 ton mesa). V Posavju so jim lani z rekonstrukcijo klavnice sledili Brežičani, medtem ko republiška veterinarska uprava oz. pristojna inšpekcija začu-

do dolgo gleda skozi prste. Zdaj v klavnici koljejo pretežno govedo in

Tone Šerbec

Šerbec pravi, da se ne da primerjati kakovost njihovega svežega mesa, z izmučenim, zamrznjenim mesom iz uvoza, kar so spoznali že tudi številni potrošniki. Meso pač ni tako poceni, da bi kupovali za nameček še slabo blago! Sevnjsko meso oz. mesnine gredo dobro v promet tudi v Ljubljani, Brežicah, na Mirni in Primorskem. Pri sevnjski klavnici je tudi odkupna postaja govejih in svinjskih kož. Ljubljanski KO-TO je letos dal klavnici na voljo dva stroja, in sicer za izkoževanje goveda in za prašiče. Kože so zdaj boljše, zlasti svinjske kože pa še zmeraj nimajo prave cene.

P. PERC

ZAKONITO - Krška skupščina vedno znova pogrjeva idejo, da bi končno tudi ona začela delovati po načelu enodomenosti. Nikoli pa je ne pogreje do konca, ampak odstavi lonce že takrat, ko je predlog še mlačen. Izgovor? Vse občine, ki odločajo tako, delujejo nezakonito. V Krškem pravijo, da bo prišel dan, ko bo nekdo razveljavil vse sklepe takih "nezakonitih" skupščin. Računajo, da bodo takrat svetla zakonita izjema. Pa še nekaj je zanimivo. Tudi če bi se ogreli za idejo o enodomenosti, je ne bi mogli sprejeti, saj nikakor ne morejo zagotoviti sklepčnosti.

ZA SPROTI - Oni dan je gospod za šankom, ki je prišel že v pozna leta omenil, da kupuje 20 dag kreme za sproti. Na debele poglede svojih sotrpinov ob pijaci je pojasnil, da je nekje nasluhlil, da jo mešajo v Krškem. Nenavadna snov nastaja v slaščičarni kot slaščica s pridihom moškosti. Nekateri pravijo, da je ne bi za noben denar spravili po grlu, naš gospod pa bi je nekaj dek vseeno vzel in osrečil svojo soprogo.

VARCEVATI - Proizvodnji celuloze se za zdaj v Krškem bolj slabo piše, saj je za namanj mesec dni zastala. Veliko bolje ne gre niti papirju, kar ni posebno čudno, če poznamo varčnost Slovencev. Varčujemo s papirjem. Če je tako povsod po svetu, se ni čuditi, da Videm papir ne prodaja dobro. V Krškem, na primer, kjer imajo papirnico v neposredni bližini in na tone papirja tako rekoč na dvorišču, so varčni tako dosledno, da se novinarjem ne upajo fotokopirati gradiva za seje izvršnega sveta. Kdaj pa kdaj se kateremu od njih le posreči izpukniti kakšen list. Kot smo zvedeli iz zaupnih virov, doslej zaradi tega zaloge v papirnici še niso pošle.

PROMETNA VARNOST TO NI

Na cesti Krško - Drnovo pri Stadiu Matije Gubca so že pred mnogimi leti uredili novo križišče. Pri tem niso razmišljali, da bo "potrebno" leta 2000 tam postaviti tudi semafor. Da ne bi bilo potrebno takrat prekopavati ceste, bi lahko pri gradnji križišča položili tudi cevi. Čez nekaj časa so uredili tudi križišče pri nakupovalnem centru. Tudi tam ni sledov o semaforjih. Sedaj že precej časa urejajo križišče pri gostilni Šolaja, kjer zopet ni semaforjev, tako da moramo tisti, ki se želimo vključiti v promet na to cesto, potrpežljivo čakati na dobro voljo delavcev, da nas spustijo nanjo. Pri Šinkovcu je takrat, kadar je treba pridobiti denar za potrebe notranjega ministrstva, postavljen radar, ki pa gotovo ne more nadomestiti signalizacije. Kaže, da bo še precej časa moral biti en sam semafor v Krškem dovolj.

LOJZE ŠRIBAR
Leskovce

Novo v Brežicah

AVTO DUMDUM - Na Petrolovem motelu na Čatežu nudijo vse vrste uslug. Poleg hrane, pijače in postelje tudi poskrbijo, da se avtomobilniki znajdejo ob pravem času na pravem mestu. Nedavno se je pokazalo, da to ni dovolj. Praksa narekuje, da bodo morali v svoji firmi zaposliti najmanj državnega sekretarja za ceste. Nekega dne sta namreč v motel zasopihani pritekli dve Francozinji. Na svoje vozilo se nista spoznali preveč, vedeli sta povedati samo to, da avto nabija. Motelovci so - dami sta bili mladi - pohiteli vkup, da bi jima pomagali. Tisti, ki se je na avtomobile najbolj spoznal, je sedel za volan in poskusil. Motor je tekel brez motenj. Poskusil je še enkrat, zapeljal po parkirišču in spet in spet. Z avtomobilom je bilo vse v redu. Francozinji pa sta vztrajali, da avto nabija dumdum. Ko sta pojasnili, kje je začelo nabijati, ni bilo več skrivnosti. Dumdum je delalo po slavnih ploščah na dolenjki.

ČRN - Kolega iz novinarskih vrst Vlado Podgoršek se je nedavno vrnil z dopusta. Odšel je bel, vrnil se je črn. Ni čudno, ko se je kopal v Črnem morju.

KAPELA - Na Mostecu se je v nedeljo z veliko rompomoma poročil mlad par. Poroka in ohcet sta bili precej veliki, saj se je ob tej priliki veselilo nekaj tisoč ljudi. Najprej so vsi drli v središče vasi, nato se je množica pomaknila proti Savi in pozneje spet proti vasi. Ko sta mlada dva stopala proti vaški kapeli k poroki, je glas po ozvočenju povabil vse prisotne, naj vstopijo še oni, saj jim ne bo škodilo. Njim mogoče res ne, kapeli pa prav gotovo, saj bi njene zidove pod pritiskom množice razgnalo. Za prireditelje je bilo celo dobro, da na Mostecu nimajo katedrale. Tako so obiskovalci namesto k cerkvenemu obredu sedli za mize ali se prislonili k šankom.

IZ NAŠIH OBCIN

IZ NAŠIH OBCIN

Kaj pa zapiranje Rudnika Senovo?

Do leta 1998, ko se bo začelo zapiranje senovškega rudnika, je treba najti novo delo za 335 delavcev - Pomoč Laškemu in Zasavju, na Krško pa pozabili?

SENOVO - Rudniki rjavega premoga Slovenije so izdelali strategijo svojega razvoja, v kateri so si zastavili za cilj, da bodo do leta 1996 zmanjšali proizvodnjo na 1,4 milijona ton in do leta 2000 na samo 1,2 milijona ton premoga. Takšen obseg proizvodnje bi dosegli že z izkopavanjem premoga v rudnikih Trbovlje in Hrastnik, zato načrtujejo preostale rudnike rjavega premoga postopno zapreti.

Kako hitro bodo prenehali z izkopavanjem v Laškem, na Senovem, v Kanizarici in Zagorju, bo odvisno od strategije razvoja slovenske energije, ki je slovenski parlament še tudi ni sprejel. Kakorkoli že, predvideno je, da bo zaradi krčenja obsega proizvodnje do leta 2000 izgubilo delo 1287 delavcev slovenskih rudnikov. Od leta 1998 do 2000 naj bi zapirali tudi rudnik Senovo v krški občini, zato bo potrebno do takrat pre zaposliti 335 delavcev iz tega rudnika. Kot je napovedala posebna vladna komisija v strategiji razvoja rudnikov, naj bi še v tem letu začeli z izdelavo tehnične dokumentacije, ker je na osnovi nje menda mogoča

tudi drugačna dinamika zapiranja.

Omenjena vladna komisija je poleg tega izdelala osnutek programa ukrepov, s katerimi naj bi pomagali usmerjati razvoj Zasavja in občine Laško izven področja premogovništva. Program opredeljuje naloge države, občin, podjetij in gospodarske zbornice pri razreševanju težkega položaja Zasavja in Laškega, ki se z zapiranjem rudnikov še poglablja.

Ta del je za Krčane najbolj sporen, saj so ugotovili, da v tem programu ni govora o njihovi občini, v kateri se nahaja Rudnik Senovo, ki je ravno tako namenjen zaprtju. Pretekli teden so zato o tej temi razpravljali na seji

izvršnega sveta, kjer so nanizali nekaj odprtih vprašanj, ki se nanašajo na njihov rudnik. Menili so, da jih mora-

● **Krški sekretariat za razvoj in izvršni svet predlagata, da se proučijo vsi vidiki zapiranja Rudnika Senovo ter ekonomske, socialne in prostorske posledice za okolje. Še pred zapiranjem naj bi izdelali potrebno ureditveno dokumentacijo ter jasno opredelili potrebne ukrepe, s katerimi bi presežnim delavcem rudnika zagotovili nova delovna mesta ter poskrbeli za socialno varnost vseh zaposlenih. Krčanom se zdi zelo pomembno tudi to, da se izvede primerna sanacija površin obstoječega rudnika.**

jo Rudniki rjavega premoga Slovenije reševati skupaj z vlado.

B. D.-G.

Rokovo že v novi preobleki

Prenovili so zunanji del cerkve - Kdaj notranjost?

BREŽICE - Cerkev sv. Roka v Brežicah bo letošnjo Rokovo nedeljo dočakala v novi preobleki. Izginili so odri okrog njenih zidov, delavci pospravljajo še zadnja orodja, okolica cerkve dobiva novo podobo. Potem ko so pred časom obnovili konstrukcijo zvonika in ga nato oblekli še v bakreno pločevino, so pred kratkim prenovili temelje na zunanji strani cerkve, pritrdili nove žlebove in - kar je najpomembnejše - obnovili fasado, ki je zdaj poslikana tako, kot je bila pred 200 leti.

Za opravljeno delo je bilo potrebno zbrati precej denarja in opraviti veliko organizacijskega dela, za katerega je zaslužen predvsem domači župnik, ki tudi vodi gradbeni odbor. V lanskem letu je bilo za cerkev iz republiškega proračuna namenjenih 2 milijona tolarjev, prav toliko je

primaknila občina in precejšnjo vso to so zbrali še župnik, farani in krajevna skupnost.

Letos obnova cerkve sv. Roka ni uvrščena v republiški program, zato je občinski izvršni svet na nedavni seji poleg 3,5 milijona tolarjev iz proračuna na račun za cerkev razporedil še 450 tisočakov, ki bi jih, če bi dobili podporo republike, sicer porabili za podružnično cerkev v Bušči vasi in za zaščito starih dreves. Tako se bo v tem letu za cerkev skupaj nabralo okrog 4 milijone tolarjev, s katerimi bodo poravnali dolgeve in poplačali stroške za dokončno ureditev zunanosti.

Na praznik sv. Roka bo letos v Brežicah še posebej slovesno, čeprav baročna cerkev, ki sodi v ožji izbor podobnih slovenskih cerkev, s tem še ni dokončno obnovljena. V prihodnjih letih bo namreč treba poskrbeti še za njeno notranjost, predvsem za temelje in freske ter strešno konstrukcijo.

B. D.-G.

Šole so spremenili v gradbišča

Skoraj na vsaki od brežiških osnovnih šol kaj prenavljajo - Aktivnosti za naložbe v Dobovi, Globokem in na Veliki Dolini - Ne čakajo na bodoče občine

BREŽICE - V teh dneh, ko so otroci brežiških osnovnih šol razpršeni po domovih in veselo počitnikujejo, se z njihovi šolami dogaja marsikaj. V večini se opravljajo večja ali manjša vzdrževalna ali pa celo investicijska dela. Samo v tem letu bo občina vložila v osnovne šole 34 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu naj bi jih še enkrat toliko. K tem sredstvom je potrebno prišteti še lastna sredstva šol iz naslova materialnih stroškov.

Čeprav se še ne ve, kako bo s šolami in lastnino v novem upravnem sistemu, v Brežicah delajo po svojih programih naprej, saj vedo, da bodo za šolske stavbe morali na ta ali oni način v največji meri sami poskrbeti. Konec letošnjega maja so zato vsi trije zbori brežiške skupščine sklenili, da vsako leto za naložbe v osnovnošolstvo in otroško varstvo namenijo 4 odst. občinskega proračuna.

Posebna komisija je na podlagi ocenjevanja na terenu in z upoštevanjem mnenj ravnateljev pripravila vrstni red obnovenih del in novogradenj. Po njem naj bi še letos na osnovni šoli v Artičah zgradili gospodarsko poslopje, na Bizeljskem z žepno krtino obnovili streho in obnovili tla v upravi šole, v Cerkljah zamenjali okna v starem delu

Počitnice so veliko lepše, če nisi sam

Dva tedna družabnih iger in učenja za življenje

BREŽICE - Tukajšnji Center za socialno delo je v času od 19. do 30. julija v dijaškem domu izvedel projekt počitniškega programa za osnovnošolske otroke. Zamisel o taki aktivnosti ni nova. Počitnice so namreč dolge, a zaposleni starši s svojimi otroki lahko preživijo le del njih. Mnogi otroci so zato ob dopoldnevnih prepuščenji sami sebi.

Delavke centra so želele v aktivnosti pritegniti otroke, ki tisti čas niso bili nikjer na počitnicah. Poleg likovne, glasbene in video delavnice so imeli možnost sodelovati tudi v družabnih igrah, kjer so se učili skupnega življenja. Z aktivnim sodelovanjem so v skupinske igre vnesli svoja čustva, pogovarjali so se z besedami in brez njih, prevzemali različne vloge, se gibali, raziskovali medsebojne odnose, se pogajali, sprijemali in odločali.

Projekt Centra za socialno delo Brežice je svoj prvi cilj dosegel že s tem, da so otroci del dneva, ko so njihovi starši odsotni, preživeli na privlačen, a organiziran način. Poleg tega so se otroci učili spretnosti komunikacije, pozitivnega uveljavljanja v skupini vrstnikov, spoznavali so lastno podobo in socialno vedenje.

Centru so pri izvedbi projekta pomagali sponzorji, ki so zagotovili potrebne materiale od papirja do malic in slaščic, saj gre za projekt, ki ne sodi v osnovni program dela centra. K uspešni izvedbi so svoje prispevale tudi zunanji sodelavci različnih starosti in poklicev. Podoben projekt bodo pripravili tudi v prihodnjem letu, ko bodo poskušali k sodelovanju pritegniti še več strokovnih delavcev. Razmišljajo, da bi jeseni s takšnimi skupinami za otroke nadaljevali, vsaj kako uro na teden.

B. D.-G.

RAZSTAVA KONJ

BREGE - Posavsko konjerejsko društvo pripravlja v začetku septembra razstavo konj na hipodromu v Bregah. Za pokroviteljstvo nad prireditvijo je zaprosilo izvršna sveta brežiške in krške občine. Rejci na tem območju gojijo tri pasme konj: slovensko hladnokrvno, noriško in posavsko. Ker je zadnje čase na področju konjereje precej nereda, v društvu upajo, da bo razstava pokazala, za katero pasmo bi se veljalo odločiti v bodočnosti.

KONČALI POLETNO PLESNO ŠOLO

KRŠKO - V soboto se je v Krško izpod Krvavca vrnila skupina 25 udeležencev poletne plesne šole. Pod vodstvom Dušana Vodlana so se učili tehnike plesanja in koreografije, igrali tenis, igrali in se odpravili tudi na celodnevni pohod na Krvavec. Uspešnejše mlade plesalke so imele priloženost, da tudi same pokažejo svojo ustvarjalnost v koreografiji. To je bila tudi ena glavnih usmeritev poletne šole, saj krško društvo za plesno dejavnost potrebuje mlade plesalce, na katere se bo lahko zaneslo in ki bodo pozneje lahko samostojno delali s skupinami.

"KORAJŽA VELJA" NA DEBELEM RTIČU

DEBELI RTIČ - To soboto zvečer se bo na Debelem Rtiču zbralo 40 mladih slovenskih glasbenikov, ki jih je strokovna žirija izbrala za nastop v finalnem delu prireditve Korajža velja. Prireditve je potekala v organizaciji Studia HA iz Trbovelj, posameznih osnovnih šol in občinskih zvez prijateljev mladine. Posavske barve bo zastopalo 6 učencev. Rok Lopatič iz OŠ Cerklje ob Krki bo igral na klaviaturi, Ana Kerin iz OŠ Podbočje bo pela, Sebastjan Vodlan iz OŠ Krško bo tudi pel in še plesal zvrven, Jasmina Levičar iz OŠ Senovo pa bo zaigrala na citre. Osobno šolo iz Kopivnice bosta zastopala Stanka Vodopivec, ki bo pela, in Davorin Cerjak, ki bo igral na kitaro in pel.

PEKLI SO TUDI KORUZO - Zadnja dva tedna v juliju se je vsako dopoldne pri Centru za socialno delo Brežice zbralo okrog 30 otrok. Z veseljem so se pridružili različnim dejavnostim in družabnim igram ter ob tem marsikaj doživeli in se tudi, ne da bi sami vedeli, nekaj naučili.

Rastlina izpila gomolje

Suša pustoši po krompirju - Gorenjčevi iz Malega Podloga izkopali drobiž - Četrta običajne letine

MALI PODLOG - Pravijo, da imaš krompir, če te doleti sreča. Gorenjčevi iz Malega Podloga pri Krškem letos nimajo sreče niti krompirja. Spomladi so na 6 ha njiv posadili kar 16 ton različnih sort semenskega krompirja: ranege, srednjega in največ poznega. S pridelavo krompirja se ukvarjajo že več desetletij, že vsaj nekaj let ga sadijo toliko kot letos, vendar še nikoli niso imeli tako slabega pridelka.

Ko so v petek zjutraj izkopali prve vrste zgodnjega krompirja, ker so ga čakali kupci, niso bili preveč židane volje. Gomolji so bili drobni in oveneli, še posebej tisti, ki so se še držali stebel. Očitno je, da je rastlina iz gomoljev črpal vlagu, ker je v zemlji ni bilo dovolj. Gorenjčevi se zato upravičeno ozirajo na nebo in oprežajo za dežjem. "Pred desetimi dnevi je dež namočil za dva prsta prsti, 17. junija pa za 4," pravijo in kažejo na suho prst, ki visoko praši, ko zaozrejo s traktorjem.

Letošnji pridelek bo dosti slabši kot lanski, saj je lani vsaj zgodnji

krompir dobro rodil. Letos bodo na 1,5 ha njiv z rano sorto nabrali le četrtno normalnega pridelka. Tudi na njivah s poznimi sortami ni dosti bolje. Gomolji so izsušeni, pogladi so klice in na koncu njih naredili nove drobne gomolje. "Kaj bomo s takim krompirjem? Še dobro, da imamo dosti prašičev, toda s pripravo take hrane je dosti dela, da ne govorim o tem, da bo treba poganjke na gomoljih trgati stran," se že zdaj boji Gorenjčeva.

Gorenjčevi prodajajo krompir za drugi in nekaj tudi svojim kupcem, letos pa se bojijo, da ne bo kaj dosti prodajati. "Dobro bo, če bomo dobili povrnjene vsaj stroške za semenski krompir, ki nas je stal 16.000 mark. Kje so še škropiva, s katerimi je treba skrbeti za nasad, čeprav ni dežja od nikoder," tarnajo, ko brskajo po suhi zemlji. Kaže, da tudi poznemu krompirju ne bi več veliko pomagalo deževje, saj se je okrog gomoljev že naredila trda skorja. Obilnejše deževje pa bi prišlo prav drugim poljščinam in letini prihodnjega leta.

B. D.-G.

LETOS JE BOLJ DROBEN - Gorenjčevi pričakujejo le kako četrtno običajnega pridelka krompirja. "Na Krškem polju je rodovitna zemlja, samo suša je preopogosta, čeprav imamo Krko zelo blizu. A kaj pomaga, sami si ne moremo narediti namakalnih sistemov, saj bi morali prek drugih parcel, država pa tudi slabo skrbi za to! Pa vendar zadnji dve leti kažeta, da brez namakanja ne bo šlo," pravijo. (Foto: B. D.-G.)

kultura in izobra- ževanje

TURISTIČNI PROSPEKT DVORA IN ŽUŽEMBERKA

ŽUŽEMBERK - Pred kratkim je v založništvu KS Žužemberk izšla lična publikacija z naslovom Žužemberk - Dvor 1399-1993. V njej je na kratko predstavljena zgodovina Žužemberka, dvora in Suhe krajine vse do današnjih dni, v sredini je ulična karta Žužemberka, sledijo pa posamične predstavitve najzanimivejših gostinskih in turističnih znamenitosti. Vsi teksti so v slovenskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku, opremljeni tudi z ustrezajočimi zastavicami. Skoda, da niso zastavice tudi na naslovnici, kar bi tujcu dalo takoj vedeti, da gre za večjezični prospekt. Tekst in fotografije je prispeval Vlado Kostevc, prospekt pa je natisnila Tiskarna Novo mesto.

● *Politika ni znanost, ampak umetnost. (Bismarck)*

● *Velika nesreča je, če nisi dovolj duhovit, da bi dobro govoril, in če nisi dovolj pameten, da bi molčal. (La Bruyère)*

Da se priložnost ne izmuzne iz rok

Razstava "Dragocenosti kapitelske cerkve" odprta samo še en mesec - Že na tisoče obiskovalcev iz vseh koncev sveta - Bodo domačini med zadnjimi?

NOVO MESTO - Knjiga vtisov na enem od doslej največjih razstavnih projektov Dolenjskega muzeja v Dolenjski galeriji, razstavi "Dragotine kapitelske cerkve", se počasi polni. Že bežen pregled da vedeti, kaj si obiskovalci mislijo o njej: "Enkratno! Čudovito! Hvala za tako lepo urejen pogled v poltisočletno zgodovino Kapitlja!" Napisi so v slovensščini pa tudi v jezikih naših sosedov in v angleščini. Tudi iz daljnih dežel so prišli obiskovalci.

"Razstava se bo iztekla 15. septembra, ko jo bomo prisiljeni zapreti. Če bo posebno zanimanje, bi jo morda lahko podaljšali še za dan ali dva, nikakor pa ne več, kajti naslednja razstava, Sodobna ameriška likovna umetnost, bo odprta 24. septembra, in le z velikimi naporji bomo v preostanku časa lahko pospravili kapitelsko razstavo in postavili novo. Vsa gradiva za novo razstavo so na Dunaju že v tisku, in ker je evropski urnik razstav itančno določen, ni nobenih možnosti za spreminjanje datumov," pravi direktor Dolenjskega muzeja Bojan Božič.

Predstavniki ameriškega centra v Ljubljani se je te dni mudil v Novem

OB IZIDU 17/18. ŠTEVILKE REVİJE RAST

Vsem bralcem te revije za literaturo, kulturo in družbena vprašanja, katere ustanoviteljica in soizdajateljica je tudi Tiskarna Novo mesto, se iskreno in prizadeto opravičujemo za neljubne grafične spodrsiljave, ki so nastale pri montaži in tisku. Enako se želimo opravičiti tudi uredništvu revije, prizadetim avtorjem te številke in javnosti nasproh.

Tiskarna
Novo mesto

ZA LETOS IZKOPAVANJA KONČANA

NOVO MESTO - Strokovnjaki Dolenjskega muzeja, pomagali pa so jim tudi kolegi iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu, so v petek zaključili letošnja izkopavanja na Kapitelski njivi na Marofu. Vodja izkopavanja arheolog Borut Križ je povedal, da so zaključili izkopavanja 5. gomile in pričeli z izkopavanjem 6. gomile, z delom in najdbami pa so še posebej zadovoljni, saj so v grobovih iz halštatske dobe (7. - 4. stoletje pred našim štetjem) našli lepo ohranjen stekleni in jantarev nakit in posodje, v moških grobovih pa tudi ostankе orožja in orodja. O najdbah v 5. gomili smo že pisali, omenimo pa, da so tudi v 6. gomili že našli zanimive stvari, npr. italško posodico, res da precej poškodovano, vendar pa dokaz trgovskih povezav naših krajev z Apeninskimi polotokom. Izkopavanje je trajalo štiri mesece, nadaljevali pa ga bodo naslednjo pomlad.

MLADI RAZSTAVLJAJO - Najboljše prvence, ki so jih v grafičnem krožku pod vodstvom akademske slikarke Svetlane Jakimovski-Rodič (na sliki) v Dolenjskem muzeju otroci v različnih tehnikah ustvarili, je moč videti v mali muzejski dvorani. (Foto: T. Jakše)

Ustvarjalne počitnice

Krožki za mlade muzikologe, grafike in arheologe

NOVO MESTO - Krožki, ki jih v okviru počitniške dejavnosti otrok povezuje občinski sekretariat za družbeni razvoj, so bili do sedaj v novomeškem muzeju dobro obiskani in so imeli lep odmev. Trije so že zaključili z delom. V glasbeni delavnici, kjer so se otroci pod vodstvom glasbenega pedagoga Dušana Obradoviča seznanjali z različnejšimi instrumenti in nanje tudi poskusili zaigrati, so se celo dogovorili za še eno srečanje konec avgusta. Uspešni so bili tudi v arheološkem krožku, kjer so bili otroci gostje arheološke zbirke in so potem na osnovi novih spoznanj pod vodstvom učiteljice Dunje Bukovec

iz osnovne Sole Bršljin videno poskusili tudi poustvariti.

Rezultate tretjega krožka, kjer so se otroci seznanjali z osnovami grafike, je moč videti v mali dvorani Dolenjskega muzeja. Tam je dvanajst udeležencev krožka, ki ga je vodila akademska slikarka Svetlana Jakimovski-Rodič, razstavilo svoja dela. Mladi umetniki, katerih dela so razstavljena, so: Dijana Durič, Ana Banjac, Klavdija Vraj, Nika Papič, Blaženka Kožar, Lili Urban, Špela Križ, Anže Križ, Eva Bajc, Tilen Adamovič in Nataša ter Uroš. V grafični skupini je delovalo 16 otrok, v ostalih dveh pa po dvajset.

T. J.

in naj jih bogati, potem to drži in velja za vse, saj nikakor ne gre za popularizacijo cerkve kot institucije, ampak za prikaz kulturnega bogastva, ki je last vseh ljudi, ne glede na to ali se hrani v muzeju ali cerkvi," pravi ravnatelj Božič, poudarjajoč, da v evropskih kulturnih prestolnicah ljudje pred muzeji in galerijami marsikje potrpežljivo čakajo v vrstah, da bi si lahko ogledali podobno kulturno ponudbo. Precej tujcev, ki jih je poslovna ali turistična pot

● **Te dni so iz muzeja oddali v pripravo za tisk že tretjo večjezično knjigo o Novem mestu iz serije Carniola arheologica. Prva knjiga je predstavila halštatske grobove, druga keltsko-rimske grobove, tretja pa bo namenjena knežji gomili na Kapitelski njivi. Vse tri knjige je pripravil Tone Knez.**

zanesla v Novo mesto, si je ogledalo tudi razstavo v Dolenjski galeriji, nekaj pa jih je prišlo v Novo mesto prav zaradi nje. V Dolenjskem muzeju se bojiijo, da bo šla priložnost mimo prav tistih, ki so razstavi najbližje in jim je v največji meri tudi namenjena.

T. JAKŠE

3./4. številka Rasti

Bogata s teksti, a žal tudi napake

NOVO MESTO - Uredniškemu odboru Rasti, revije za literaturo, kulturo in družbena vprašanja, se je tokrat nabralo toliko gradiva, da je spet posegel po že preizkušenem receptu - izdal je dvojno številko.

Tako je v začetku avgusta prišla na trg skupna 3./4. letošnja številka, ki bi, če bi ne bilo nekaj tiskarskih spodrsiljavev (o tem pozneje), zares lahko zadovoljila še tako zahtevnega bralca. Kako revija nastaja in kaj bi še želela biti, v uvodniku pojasnjuje urednik Jože Škulca, za njim pa besedo povzema Janez Menart z zanimivimi drobci spominov na nastajanje zbirke Pesmi štirih. Pesniki te zbirke se s svojimi deli v Rasti tudi sami predstavijo vsak na svoji strani in utirajo pot "domači" literaturi Marjance Kočevar, Ivana Gregorčiča, Rudija Stoparja in Magdalene Svetina-Terčon ter pesnim ruskega pesnika Fjodora Ivanoviča Tjutčeva, ki jih je prevedel Rudi Rožič.

Prozirn sestavkom Andreja Rifla-Felana in Anice Zidar sledijo

zanimivi avtobiografski zapiski dr. Milana Škerjata (1875-1947) o novomeških gimnazijskih letih in Staneta Grande o Znanstvenem simpoziju ob 500-letnici Kolegiatnega kapitlja v Novem mestu. Omembe vredni so še teksti Ma-rinke Dražumerič o neobjavljenem etnografskem gradivu s Sentjernejskega polja, Miloša Jakopca o volitvah na Dolenjskem do leta 1914 in intervju Toneta Gošnika z dr. Alojzom Bohom. Problem stavbnega fonda na slovenskem podeželju obravnava Marko Koščak, razvoj srednjega izobraževanja v Sloveniji Rerdo Rečnik, zanimiva pa je tudi gospodarska tematika z omizja o lastnini in lastninjenju ter razmišljanja Ivana Baniča o potih slovenskega gospodarstva do preloma tisočletja.

Kljub obširnimi tekstom v reviji ne manjkajo nekatere že ustaljene rubrike, pripombe vredne pa so grafične napake, zlasti premočna podložna barva pri nekaterih tekstih, kar bo gotovo vznejevoljilo zahtevnejše bralce.

T. J.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 5. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 23.00 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.35 TEDENSKI IZBOR
11.35 GLASBA IN PLESI SVETA
12.05 ANALITIČNA MEHANIKA, 26/52
12.35 TRETJI POLETNI VIDEOMEH
13.00 POROČILA
17.30 OTROŠKI PROGRAM:
SNORČKI, amer. risana serija, 5/11
18.00 DNEVNIK 1
18.10 KRONIKA, ponovitev 15. dela kanadske dok. serije
18.35 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TV NOČOJ
20.05 ŽARIŠČE
20.30 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz., 9/13
21.20 ŠKANDAL, ponovitev angl. dok. serije, 1/4
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 8. epizoda amer. naniz.
23.05 SIN JUTRANJE ZVEZDE, amer. nadalj., 1/4

SLOVENIJA 2

15.45 - 0.40 Teletekst
16.00 Video strani - 16.10 Tedenski izbor: Fahr-enheit 451 (angl. film); 18.00 Sova (ponovitev): Ribicija (amer. naniz., 3/6); 18.25 Lovejoy (amer. naniz., 11/11) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Miza (angl. dok. oddaja) - 20.35 Umetniški večer: Znamenja na slovenskem; 21.35 Ves svet je oder (angl. dok. serija, 8/13) - 22.30 Znanost in resnica: Vodila (amer. znanstvena serija, 4/6) - 23.30 EP v plavanju (posnetek)

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 11.00 Strike commando (ponovitev filma) - 12.30 Helena (ponovitev oddaje) - 13.10 A shop - 13.25 Video strani - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 218. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Rock starine (ponovitev 26. oddaje) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Večno tvoja (amer. film) - 22.00 Dance session - 22.30 5 minut - 22.35 Poročila - 22.55 Drugačen svet (219. del amer. nadalj.) - 23.40 A shop - 23.55 CMT - 1.00 Video strani

PETEK, 6. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TEDENSKI IZBOR
10.10 SAFARI, češka nadalj., 2/3
10.40 ZVEZDNİK ALI BOŽJI SIN, amer. film
12.25 ŽE VESTE?
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
17.35 ZMIGAJ SEI, športna oddaja za mlade
18.00 DNEVNIK 1
18.10 MIZA, ponovitev angl. dok. oddaje
18.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 LJUBOSUMNOST PO ITALIJANSKO, italij. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 SIN JUTRANJE ZVEZDE, amer. nadalj., 2/4
23.25 CIKLUS FILMOV P. DE BROCA: NEPOBOLJŠLJIVEC, franc. film

SLOVENIJA 2

16.45 - 1.55 Teletekst
17.00 Video strani - 17.10 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 9/13); 18.00 Sova (ponovitev) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Tisočletje (amer. dok. serija, 5/10) - 21.00 Večerni gost: Lea Eva Mueller - 22.05 Gala koncert o b 150-letnici rojstva Edvarda Griega - 23.50 Kristjani: Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 3/13) - 0.45 EP v plavanju (posnetek)

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 11.00 Večno tvoja (ponovitev filma) - 12.30 A shop - 12.45 Video strani - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 219. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Dance session (ponovitev) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Camille (amer. film) - 22.10 Zakaj nisi z mano? (4. del igrane dok. naniz.) - 22.35 5 minut - 22.40 Poročila - 23.00 Drugačen svet (220. del amer. nadalj.) - 23.45 A shop - 00.00 CMT - 1.00 Video strani

SOBOTA, 7. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR:
10.40 RADOVEDNI TAČEK
10.50 LISICA ZVITOREPKA
11.05 SNORČKI, amer. risana naniz., 5/11
11.30 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 6/26
11.55 ZMIGAJ SEI, športna oddaja za mlade
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 VEČRNI GOST: LEA EVA MUELLER, ponovitev
16.10 LJUBOSUMNOST PO ITALIJANSKO,

ponovitev italij. filma

18.00 DNEVNIK 1
18.10 BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 3/12
18.35 DIVJI SVET ŽIVALI, 13. del angl. poljudnozn. serije
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 ONA + ON
21.30 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 12. epizoda amer. naniz.
21.55 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA:
PREOBLEKA ZA UMOR, amer. film

SLOVENIJA 2

13.15 - 0.05 Teletekst
13.30 Video strani - 13.40 Tedenski izbor: Kvartet Tartini; 14.25 Sova (ponovitev): Sin jutranje zvezde (amer. nadalj., 2/4); 15.10 Ciklus filmov P. de Broca: Nepoboljšljivec (franc. film) - 16.55 Športna sobota: EP v plavanju; 18.45 Evropski pokal v triatlonu (reportaža iz Novega mesta) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Vrzi kovanec (avstral. nadalj., 3/4) - 21.00 Homo turisticus - 21.40 Sobotna noč: Genesis; 22.35 Video-noč

NEDELJA, 8. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 OTROŠKI PROGRAM
9.35 ŽIV ŽAV, ponovitev
10.25 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 22/26
10.50 MPMF CELJE 93
11.25 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 DOMAČI ANSAMBLI: BRATJE IZ OPLOTNICE
13.00 POROČILA
13.05 OTROČI NAGASAKIJA, japonski film
15.40 TISOČLETJE, ponovitev amer. dok. serije, 5/10
16.40 QUO VADIS, 1. del amer. filma (ČB)
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPLOŠNA PRAKSA, avstral. naniz., 8/11
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 NEDELJSKIH 60
21.25 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 3/15
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.40 SOVA
22.40 LJUBEZEN DO LIDIJE, angl. nadalj., 6/13
SIN JUTRANJE ZVEZDE, amer. nadalj., 3/4

SLOVENIJA 2

12.45 - 23.25 Teletekst
13.00 Video strani - 13.35 Tedenski izbor: Ognjeno dreve Thike (angl. nadalj., 2/7); 14.25 Ona + on - 15.25 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.30 Grič (angl. film, ČB) - 22.30 Športni pregled

PONEDELJEK, 9. VIII.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.05 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 SAFARI, češka nadalj., 3/13
12.00 DIVJI SVET ŽIVALI, 13/25
12.25 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
ŠPORTNI PREGLED
14.05 VIDEO STRANI
16.25 HOMO TURISTICUS
17.05 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROŠKA
18.40 4 x 4
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SVET NA ZASLONU
20.50 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.00 Teletekst
14.30 Video strani - 14.55 Tedenski izbor: Forum, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitve); 17.05 Ljubezen da, ljubezen ne (12. epizoda) - 17.40 Sova (ponovitev): Ljubezen do Lidijs (angl. nadalj., 6/13); 18.35 Sin jutranje zvezde (amer. nadalj., 3/4) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Sedma steza - 20.25 Od jutra do svita (slovaška drama, 1/2) - 21.35 Po sledeh napredka - 22.05 Pro et contra - 23.00 Brane Rončel izza odra

TOREK, 10. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.05 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
10.20 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.25 FRITOLE
11.50 4 x 4
11.20 PO SLEDEH NAPREDKA
11.50 OD JUTRA DO SVITA, slovaška drama, 1/2
13.00 POROČILA
14.40 SOBOTNA NOČ
15.35 VIDEO NOČ
16.55 SEDMA STEZA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 23/26
LISICA ZVITOREPKA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 MOSTOVI
18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
PRISLUHNI MO TIŠINI
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 MAGJA IN MODA
21.35 KRONIKA, 16. del kanadske dok. serije
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 23. epizoda
SRHLJIVKE, amer. naniz., 1/12

SLOVENIJA 2

16.15 - 22.55 Teletekst
16.30 Video strani - 16.50 Tedenski izbor: Svet na zaslonu; 17.30 Ljudje in zemlja - 18.00 Sova (ponovitev): So leta minila (angl. naniz., 10/13); 18.30 Sin jutranje zvezde (amer. nadalj., 4/4) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Modžerjska (poljska nadalj., 2/7) - 21.30 Videošpon - 22.10 Svet poroča

SREDA, 11. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 SAFARI, češka nadalj., 4/13
11.15 VIDEOŠPON
11.55 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 3/15
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
16.35 MODŽERJEVSKA, ponovitev poljske nadalj., 2/7
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POROČA, ponovitev
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 27/52
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
MOJA HČERKA PRIPADA MENI, nemški film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
RIBICIJA, amer. naniz., 4/6
SRHLJIVKE, amer. naniz., 1/12

SLOVENIJA 2

14.15 - 22.55 Teletekst
Opomba: 20.30 Pred SP v atletiki
14.30 Video strani - 15.00 Tedenski izbor: Magja in moda; 15.50 Omizje - 17.10 Sova (ponovitev): Alo, alo; 17.40 Srhljivke (amer. naniz., 1/12) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Turčija: od Izmira do Antalye - 20.25 Športna sredo - 22.15 Banchieri singers (1. del)

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Tako, pa smo v avgustu. Naši dedje so radi rekli: julij, avgust bado pri miru pust, september, oktober je pa spet dober. Pa res ne razumem te ljudske modrosti, saj poleti ženske, vsaj kar se garderobe tiče, najmanj stanemo.

Sicer pa pravimo avgustu po slovensko veliki srpan, kar pa nima nobene zveze s srpom in kladivom, kajti s temi simboli smo hvala bogu, upam, za vedno opravili. Če v tem dopustniškem mesecu drvite po naših cestah, se gotovo po malem hudujete nad grozljivim stanjem naših cest. Jaz pa sem prveemu človeku državnega zbora, Hermanu Rigelniku, zapela tisto: Je bela cesta uglajena... in ga pobarala, do kdaj bomo o gladkih

cestah v Sloveniji samo peli in kdaj se bomo po njih končno vozili. "Zakon, ki smo ga sprejeli v zvezi s cestami, pomeni tudi začetek izgradnje takih cest, o katerih ste zapeli," je odgovoril predsednik državnega zbora, gost sobotne oddaje Glasba je življenje.

Če slučajno nimate čisto nove ročne ure, recimo ure Sola, vam dajemo možnost, da jo dobite. Spet imamo nagradno igro Sola - novi val svežine. Poleg ure so v našem tedenskem nagradnem skladu še štirikrat po dve majici. Ob koncu tega meseca pa bo finalno žrebanje za prvo nagrado - izlet v Španijo za dve osebi. Ole!

Simona H₂O

Življenje ob "mrtvi" cesti

Magistralna cesta med Karavankami in Obrežjem v zadnjih letih precej sameva. Ostala je brez prometne reke, ki se je vila iz zahodne Evrope na vzhod. Se vedno pa ima tako malo urejenih počivališč kot pred leti in jih več najbrž tudi ne bi mogla imeti, saj se v Sloveniji kar ne znamo zmeniti, kaj sodi ob tako cesti. Bo morda bolje, če se bo na cesto spet vrnil stari direndaj? Naša ekipa je zabeležila trenutno stanje.

Na "Dolenjki" od Biča do Poljan je stanje na postajališčih in označenih parkirnih prostorih žalostno. Nekaj metrov asfalta so cestarji na postajališče, bolj verjetno po pomoti, vrgli le na klancu v bližini Ponikev, drugod se v teh pasjih dnevih veselo dviga prah. Človek se vpraša, ali nimajo redki gostinci več dela z umivanjem kozarcev zavoljo prahu z makadamskih postajališč kot pa s sprotnim čiščenjem steklovine za bolj redkimi gosti. No, drugače je vsaj v Trebnjem, kjer ima bivši Putnikov, zatem Kolinski, zdaj pa zasebni Motel Hribar že vso infrastrukturo od poprej, saj se tako pač spodobi za edini motel v občini, ki še ne premore hotela. Čeprav je ponudba na jedilniku kar pestra pa tudi sicer se v motelu pogosto dogaja kaj zabavnega, so nam na vprašanje, ali priporočajo malico v motelu, bližnji sosedje modro odvrnili, da sicer nimajo nič proti motelu, a raje hodijo na malico v Grmado ali h kateremu od zasebnikov v mestnem središču.

Poglavje zase bi zaslužil lokal Sergej Lampič na postajališču na Poljanah. Podpredsednica izvršnega sveta Majda Ivanov je izjavila, da gospod Lampič nima nikakršnega dovoljenja oz. soglasja za lokacijo za postavitev objekta za gostinsko dejavnost ne v trebanjski občini niti v Ljubljani. Sergej Lampič je protestiral, kot je rekel, zoper lažnive izjave s trebanjske občine, češ da mu ta stalno nagaja. Zaradi nje naj bi moral pred enim mesecem porušiti WC, ki ga je ob tem odseku avtoceste prvi postavil. Postavil bi nov WC le, ko bi zanesljivo vedel, da bo dobil dovoljenja, da bi mogel nemoteno delati. Lampič pravi, da ima vse papirje njegove oz. ženine firme Tana-line tudi inšpekcija, ki da je korektna, od trebanjske občine pa naj bi dobil za bife soglasje že leta 1989. Cestno podjetje Novo mesto, ki je upravljalec postajališč, je dalo soglasje firmi Tana-line in Media-prom, kot se imenuje firma Ljuba Graša, tretjinskega lastnika bifeja. Po Lampičevem prepričanju je le to soglasje treba obnavljati. Navedel je še, da je tudi republiška komisija za vloge in pritožbe izrazila mnenje, da dela občina Trebnje v njegovem primeru protipravno. Vprašal je, zakaj ne bi bil šank, ki je bil dober sredi Ljubljane, dober tudi za ta bife? Zakaj se na občini zaletujejo le vanj, ne vprašajo pa se, kako se je lahko naenkrat privatiziral motel v Trebnjem, saj je kupil direktor, ki je bil v njem zaposlen 4 leta, odpustil pa je delavce, ki so bili zaposleni tudi 20 let? Lampič je povedal, da že od vojne sem ni imel pravega dela, zdaj bi naj mu pa občina in novinarji takole škodili in metali polena pod noge.

Trebanjski župan Ciril Pungartnik meni, da se mu zdi dobra ideja direktorja CP Novo mesto Goleta. Po tej naj bi na natečaju izbrali najboljši projekt za vzorčni, tipski gostinski lokal ob "dolenjki", lastnik pa bi moral dobiti koncesijo za prostor.

Ko avtomobil miruje, lahko osedlate konja

Naprej v smeri vožnje proti Otočcu je ob cesti nekaj parkirnišč. Opremljena so s sodi, ki so v glavnem izpraznjeni,

sicer pa so precej nasmetena, kar velja tudi za okolico.

Ko se klanec zravna v ravnino, vas tabla vabi na urejeno parkirišče. Napis bife, senčniki, klopce pod drevjem in urejen, čeprav majhen prostor obetajo obiskovalcu prijeten počitek v senci in ob hladni pijači.

Prostor, kot naročen za daljši oddih, nudi Otočec. Tu sta dve bencinski postaji, od katerih je ena odprta nepretrgoma, druga v sezoni obratuje ves čas razen ponoči. "Črpalki" prodajata nekatere avtomobilske dele, tam pa lahko kupite tudi pijače, čokolado, sredstva zaosebno nego in podobne reči. Prijazno osebje na bencinskem servisu vam bo dalo na voljo tudi telefon, če bi radi kam poklicali. Kadar je Petrolova linija zasedena, vas prodajalci napotijo v bližnjo javno telefonsko govorilnico ali na bazo AMZ, ki je na drugi strani ceste. Na ta način bencinska postaja nudi marsikaj, kar potrebujejo obiskovalci otoškega kampa, ki je odprt nedaleč stran ob Krki.

V kampu je trenutno še prostora. Obiskovalcem je v kampu na voljo hladilni boks, električni priključek in tuš s toplo in hladno vodo. Pri recepciji v kampu prodajajo mleko, kruh in kar je podobnih glavnih potrebščin, kar sodi v priložnostno počitniško kuhinjo. Kdor

si med kampiranjem želi stran od "štedilnika", lahko obišče motelsko restavracijo, kjer nudijo zajtrk, kosilo in večerjo. Postregli mu bodo tudi v Hotelu Grad, kjer je na dvorišču nekajkrat na teden tudi živa glasba.

Ljubitelj Krke se lahko zapelje s čolnom po reki, kdor bolj prisega na kopno kot na vodo, si lahko najame kolo ali konja. Plovilo in bicikel izposojajo v recepciji Hotela Grad, medtem ko imajo konje na Strugi, ki je dobrih 500 metrov oddaljena od kampa.

Naprej proti Posavju je na obeh straneh ceste še nekaj parkirnih prostorov, kjer sicer stojijo sodi za smeti, vendar ni niti ene klopi ali mizice. Ob magistrali sta pred Drnovim tudi dve od daleč vidni gostilni, sicer prijetni, vendar za voznike, ki peljejo proti Posavju, kar malce od rok, saj morajo prečkati cesto, če hočejo do njiju.

Od tam lahko telefonirate celo v Srbijo

Ko se popotnik približa odcepu za Krško, se lahko ustavi z ene ali druge strani ceste. Na obeh je makadamsko počivališče z veliko kanto za smeti, a zato brez klopi in stranišč. Kakšno je zaradi tega stanje za bližnjimi drevesi, nismo preverjali, a morda niti ni tako hudo. Na tem mestu namreč vozniki nič kaj radi ne ustavijo, razen če jih k temu ne prisilijo policisti, ki imajo tu stalne "zasede".

Tisti, ki po naši cesti peljejo bolj pogosto, poznajo gostilno Naglič, ostali je verjetno ne boste nikoli odkrili. Da bi prišli do pijače in hrane v senci tega lokala, morate namreč zaviti proti Krškemu, le kakih 200 metrov daleč s ceste pa je videti še bliže. Gostilna je odprta vsak dan razen nedelje in praznikov od 8. do 22. ure. Le dobrih pet minut vožnje naprej ne morete zgrešiti čateškega Motela Petrol. Ker so njegovi lokali

naravnani za gnečo na Dolenjki, se morajo ob redkem prometu preživljati z gostijami za skupine in različnimi prireditvami. Oba lokala sta odprta od 6. ure zjutraj: zgornji streže do 22. zvečer, spodnji pa trenutno do druge ure zjutraj. Slaščice, zlasti znane kremne rezine, ki jih gosti zaradi priročne plastične embalaže kupujejo tudi za na pot, so na voljo že od 5. ure zjutraj.

Na jedilnem listu je mnogo klasičnih jedi, vendar šoferji prisegajo predvsem na čateške obare. V recepciji motela se lahko prijavite za prenočevanje, dobite informacije ali pomoč bližnjih avtomobilarikov in telefonirate 24 ur na dan. Tu je ena redkih govorilnic, iz katerih je mogoče klicati v Srbijo. Tuširanje za zdaj nudijo samo članom sindikata šoferjev, verjetno pa bodo tuši že čez kako leto dni na voljo tudi drugim.

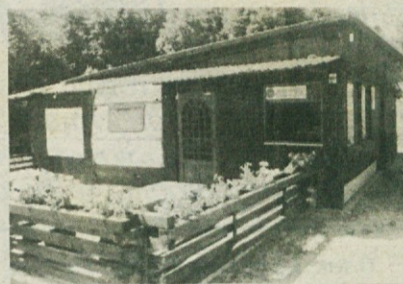
Petrolovi bencinski črpalki na Drnovem sta velikokrat zaprti, zato pa neprekinjeno obratujeta tisti na Čatežu. Vse črpalke so dobro oskrbljene z rezervnimi deli za avtomobile, sladoledi, sladkarijami in s hladnimi pijačami. Denar lahko menjate na črpalki na Drnovem, v čateškem Motelu in nazadnje na mejnem prehodu Obrežje.

Od Čateža do Obrežja je kar nekaj zaslinih počivališč, ki seveda premorejo le sod za smeti. Leseni bife s straniščem že nekaj časa zaprt čaka boljših časov. Na mejnem prehodu je asfaltiranih površin dovolj, vendar nikjer sence, bifeja, restavracije ali vsaj klopice za počitek. Vse to je šele v načrtih za čase, ko bo tu spet stekel promet ne samo do Zagreba, temveč vse do Grčije.

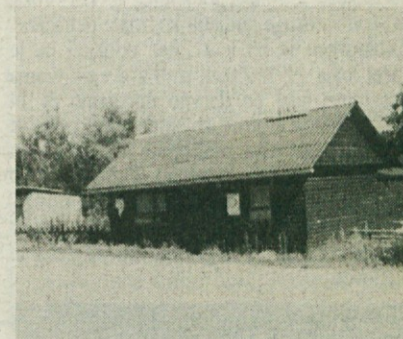
Stranišča so!

Na mejnem prehodu so za zdaj uradne službe in špedicije ter agencija Kompas MTS, ki zraven potrebnih storitev za tovornjakarje ponuja še turistične informacije in zemljevide, menjavo denarja ter nakup zelenih kart, posebnih zavarovanj za tuja vozila in nalepk z državnimi oznakami. Za tiste s slabimi izkušnjami še to: stranišča na mejnem prehodu Obrežje so!

Počivališča ob magistralni cesti do Obrežja so torej z nekaj izjemami bolj ko ne zapuščena. Toda zapuščena je tudi cesta, ki je bila nekoč preobremen-

Lokal na Medvedjeku je ozaljšan tudi z rožami. Domačini so ga že sprejeli za svojega.

Žalost na "dolenjki": zaprt bife pri Brežicah

jena in ki bo kdaj v prihodnje mogoče spet polna vozil. Če se bo prometna gneča tu ponovila, se bodo verjetno brž našli podjetni ljudje, ki bodo postavili ob cesti ravno tisto, kar redki popotniki zdaj mogoče še pogrešajo. Redki posamezniki, ki vztrajajo ob cesti z bifeji in drugim, to gotovo potrjujejo. Dokler ne bo prometa, bo verjetno ostalo pri tem, kar je zdaj. In sedaj je obravnavani odsek magistralke nekako prazen. Podobno je po krivici pozabljeno širše turistično zaledje ob magistrali. To nazorno potrjuje tudi eden od Kompasovih prospektov, v katerem so avtorji objavili fotografije turističnih zanimivosti Slovenije, vendar niso niti z milimetrom fotografije opozorili na Dolenjsko in Posavje. Zoper to ne pomaga tolažba, da bo vse dobro, ko bo cesta spet zaživela, kajti turiste bi kazalo vabiti že danes.

BREDA DUŠIČ-GORNIK
MARTIN LUZAR
PAVEL PERC

Ijudski običaji

Poroka na valovih Save

Le redkokdo ima na dan, ko reče svoj usodni "da", toliko svatov, kot sta jih imela dvajsetletna Majda Levak iz Artič in dve leti starejši Zoran Rizvič iz Dolenje vasi. Komaj pregledna pisana množica ljudi je minulo nedeljo radovedno pasla oči, klepetala, popivala, se zabavala in pozdravljala mladoporočence. Ohcet so pripravili Moščanci in jo že drugič zapored poimenovali Ohcet na brodu.

Začelo se je v nedeljo ob 2. uri popoldne, ko je izpred gostišča Budič na Čatežu krenila povorka zapravljičkov. Na njih so sedeli muzikantje, ženini, njegovi sorodniki, priče. Pisana kolona z okrašenimi konji se je vila proti Termam Čatež. Tisti čas se je na drugem bregu Save, t.j. na štajerski strani, že pripravljala tudi nevesta. Na obeh bregovih Save so se začeli zbirati svatje. Tiste iz toplice je proti Mostecu prevažal brod.

Takrat, ko je ženina na kranjski strani Save skupaj z veselimi spremstvom stopil na brod, da bi se pripeljal po svojo izvoljenko, je onkraj reke iz vasi prihajala druga povorka. Zapravljiček z belimi konji, na katerem je svojemu dragemu nasproti hitela nevesta, je vozil dobovski podjetnik Franc Polovič st. Z dekletom so prihajali tudi vaški fantje. Resda večina od njih že davno ni več v fantovskih vrstah, zato pa so priložnostne pesmi zapeli tako, kot je treba.

Ko je brod pristal na štajerski strani, je ženina izstopil, objel izvoljenko in jo popeljal na plovilo. Mlada dva, odeta v ljudsko nošo, sta tam že čakala matičarja, ki sta posebej

za to priložnost opravila čisto pravi poročni obred kar sredi Save. Opazovalci na obeh bregovih reke se niso mogli načuditi, ker se je obred končal tako kmalu. Tisti, na katerem

Vaški fantje so postavili šrango, pri kateri sta morala ženina in nevesta pokazati, da znata zasukati rokave.

so sami sodelovali, se je večini vlek v neskončnost.

Majda in Zoran nista pokazala slabe volje niti utrujenosti. Ko je bilo na brodu opravljeno vse, kar je na civilni poroki nujno opraviti, sta se mladoporočenca izkrcala in stopila v kočijo, ki se je prebivala skozi množico proti vasi. Sredi Mosteca nasproti Cetinove gostilne so vaški fantje postavili šrango. Ni bila čisto prava, vendar je vsaj simbolično pokazala nekdanji običaj ob poroki. Čeprav se je vročina neusmiljeno odbijala od asfaltne ceste, sta se prič morali lotiti postavljene hlođa in ga lastnoročno prežagati na dvoje. Ženin je pokazal, da zna sekati drva, medtem ko je nevesta morala ružiti koruzo.

Vaški fantje so bili z opravljenim delom očitno zadovoljni, saj so mladoporočencema in njunima pričama ponudili pijače. Prilegla se jim je bolj kot običajno, saj je vsakogar od njih čakalo še eno pomembno opravilo. Zvezo je bilo treba še potrditi v vaški cerkvi. Večina od prisotnih tega dejanja ni mogla videti, saj je moščanska cerkev pravzaprav le večja kapelica. Ravno zato so organizatorji

poskrbeli, da so tisti, ki jih je zanimalo, obred lahko poslušali preko zvočnikov.

Majda in Zoran sta bila tako poročena. Ne na običajen način in ne v soboto, kakor je v navadi v naših krajih. Tudi ohcet ni bila takšna, kot smo je vajeni. Na vaški veselici je jedlo in zaradi žgočega sonca tudi pošteno pilo kar nekaj tisoč gostov. Za dobro razpoloženje so poskrbeli člani ansambla Igor in zlati zvoki, tako da so se ljubitelji narodnozabavne glasbe naposlušali viž nekdanjih Avenikov.

Ohcet se je proti večeru dobro razpletala. Tisti, ki so prišli bolj zgodaj, so odhajali domov, da bi se s treznimi glavami opravili delo okrog hiše, v hlevu in še kje. Na Mostecu je bilo kljub vsemu še naprej živo. Na odru so se vrstili pevski gosti, na veselicih klopeh pa novi obiskovalci, ki so potrjevali, da je Ohcet na brodu prireditelj, ki ima, čeprav je slavila komaj drugi rojstni dan, že veliko zaveznikov. Če se bodo zbudili vsi, ki bi pri tem lahko imeli koristi, bo moščanska ohcet gotovo doživela še tretjo, četrto, peto in naslednje ponovitve.

B. DUŠIČ-GORNIK

Nevesta Majda se pelje z Mosteca proti brodu na Savi.

Nasvidenje na frekvenci 68

Če smo Dolenjci te dni nekoliko potlačeni, ker nas je štajersko-primorski lobi v parlamentu prikrajšal za avtocesto, se mu bomo kmalu kar doma za televizijskimi ekrani lahko privoščljivo rogali. Že ta mesec bomo namreč lahko naše televizijske sprejemnike naravnali na ljubljanski Kanal A, kar drugim v Sloveniji, razen v Ljubljanski kotlini in na njenem obrobju, še ni dano.

O tem, kaj pravzaprav Kanal A je, smo vprašali njegovega odgovornega urednika Branka Čakarmiša.

"Kanal A je delniška družba, ki ima enega večinskega lastnika, podjetnika iz Portoroža, in številna druga podjetja kot male delničarje. Ustanovljen je bil leta 1990, oddajati pa je začel maja 1991. Začeli smo z dvema urama programa, zdaj pa dnevno oddajamo že 14 ur. Do sredine avgusta, ko bomo pričeli oddajati s Trdinovega vrha, pokrivamo z oddajnikom na Krimu osrednjo Slovenijo. Trdinov vrh bo naš drugi oddajnik, ki bo močnejši od prvega, z njim pa bomo pokrili področje Dolenjske in Bele krajine ter segali vse do Zagreba in Karlovca.

Branka Čakarmiš, odgovorni urednik Kanala A

Kaj pa bo ta novost ponudila Dolenjcem, da se jim bo zdelo vredno obsedeti pred ekranom?

Tisti, ki spremljajo najave naših programov v časopisih, so verjetno že opazili, da ga poskušamo napraviti čim bolj privlačnega. Tako je vsak dan na sporedu film, nadaljevanje, informativni program, glasba, nekaj malega kulture in otroški program. To je jedro, na katerem bomo gradili tudi naprej. Ko se bomo priključili na Trdinov vrh - datum in čas priključitve bomo objavili posebej - pripravljamo dolenskim gledalcem presenečenje. Za mnoge, ki ne morejo spremljati tujih televizijskih programov, pa bo zanimiva tudi novica, da bomo ob sobotah zvečer predvajali tudi erotične filme. To pride v poštev seveda za starejše gledalce.

No, večina programa pa je verjetno namenjena najširšemu občinstvu, s katerim želite gotovo že na začetku vzpostaviti dober stik?

Ja, s tem v zvezi bi opozoril na naše redne tedenske oddaje, kot so televizijske čestitke ob nedeljah, ki jo vodi Helena Blagne, prav tako imamo ob nedeljah opoldne nagovor patra Benedikta, potem je tu še glasbena oddaja Video grom, ki jo vodi Anja Rupel, ob sredah imamo oddajo srečanje v studiu, imenovano Med dvema ognjema, potem je tu še Kviz, pa moda, turizem, za jesen pa pripravljamo posebno filmsko oddajo in še marsikaj drugega, saj smo mlado in zelo prilagodljivo uredništvo.

Kaj pa informativne oddaje in programsko pokrivanje področja, ki ga boste zdaj s svojimi frekvencami osvojili?

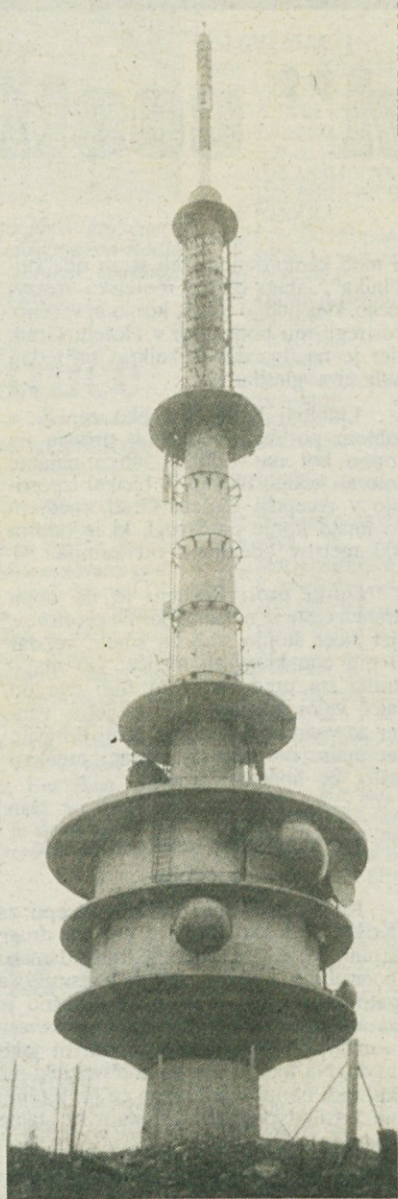

FOTO: A. BARTOLI

V informativnem programu pokrivalo predvsem parlament in dogajanja v Ljubljani,

želeli pa bi imeti tudi lokalne informacije, o čemer se bomo dogovorili z Dolenjci, ki že imajo svojo televizijo. Kanal A je zelo odprt do sodelavcev. Imamo zelo mlade ljudi, prihajajo novi in se preizkušajo v televiziji. Mnogi, ki prestopijo ta magični prag, ugotovijo, da televizija konec koncev ni nikakršen babbav. Tako smo odprti tudi za mlade ljudi iz Dolenjske, ki bi se radi poskusili v novinarstvu, voditeljstvu in drugih televizijskih opravilih. Za mlade, ki jih to delo zanima, bomo imeli v začetku septembra avdicijo v Novem mestu. Zdjaj je pri nas redno zaposlenih dvajset ljudi, ostali pa delajo honorarno.

Pri televiziji, kjer se tehnika zelo hitro razvija, pa je poleg kadrovske zasedbe pomembna tudi tehnična opremljenost? Ali Kanal A lahko konkurira tudi v tem?

Smo še kar dobro opremljeni - kolikor nam pač dovoljuje borba za preživetje. Veliko vlagamo v opremo, prostore, infrastrukturo, in ponosni smo, da nam je uspelo obstati tudi v najtežjih trenutkih osamosvajanja. Smo povsem komercialen in nestrankarski televizijski program. Tudi z nacionalno televizijo nimamo večjih težav ali zamer, upamo pa, da se bo z dobro konkurenco tudi tam marsikaj izboljšalo in sprostilo.

Ali dobi Kanal A tudi kaj od naročnine, ki jo plačujemo lastniki televizijskih sprejemnikov?

Od te ne dobiva Kanal A nič, pa tudi od države ali od katere druge institucije ne dobi ničesar. Živimo izključno od reklame, zato poskušamo naš program napraviti čim bolj pester, zanimiv, privlačen in prilagodljiv. Takih, kot smo mi, je še precej in v slovenskem televizijskem prostoru postaja že prava stiska. Mi poskušamo sodelovati z vsemi, seveda pa je vprašanje, koliko jih bo lahko ostalo. Verjetno bo do selekcije neizogibno prišlo, saj kruha za vse verjetno le ne more biti. Veseli smo, da smo bili prvi alternativni

program v Sloveniji, da smo uspeli in utrlj pot tudi drugim, borba za obstanek pa je neizogibna in neizprosna in narekuje jo tržna logika.

Je bilo težko dobiti frekvenco na oddajnikih?

Mi smo krmsko frekvenco dobili še od bivše države, od Markovića, drugo pa nam je dodelila uprava za telekomunikacije oz. ministrstva za ceste promet in zveze na podlagi prošnje. Zaprošili smo za frekvenco na več slovenskih oddajnikih. To na Trdinovem vrhu, ki jo je imela v rezervi bivša jugoslovanska vojska, smo dobili, vloge za ostale oddajnike v Sloveniji pa še čakamo. Interes države je vsekakor, da dodeli frekvenco tistemu, ki jo je sposoben tudi uporabljati. V tem vidim dopolnitev in razširitev slovenskega televizijskega programa, ki je v teh časih zelo dobrodošel.

Kaj pa pravijo na to, da bo program viden vse do Zagreba in Karlovca, naši sosedi v Hrvatiji?

Zaenkrat še nič. Kajti lahko bi postavili obratno vprašanje: kako to, da najboljša frekvence v Sloveniji zaseda hrvaška televizija? To je tudi zadeva, o kateri bi se dalo govoriti, a mi tega ne postavljamo kot problem.

Kakšno sporočilo pa imate za svoje bodoče gledalce pred prvim srečanjem z njimi na ekranu?

Upam da bodo vaši bralci in naši gledalci lepo preživeli prvo srečanje z nami in jih morda prvi šok, če program ne bo tisto, kar so pričakovali ali o nas slišali, ne bo razočaral. Z veseljem sprejemamo vse pripombe in pobude za izboljšanje. Vabim jih k prvemu srečanju in jih še enkrat opozarjam na presenečenje.

In kje vas bodo našli?

"Nasvidenje na frekvenci 68!"
TONE JAKŠE

iz preteklosti

Vesoljni potop v dolini Radulje

Šentjernejsko polje je arheološki biser in bo še dolgo bujalo zanimanje vseh, ki bodo skušali odkriti njegovo skrivnost. Veter zgodovine je najmočnejše vlekel med reko Krko in Gorjanci, to je po Šentjernejskem polju, vendar zato ne gre zanemariti njegovega obrobja. V Gotnem brdu (današnjem Škocjanu) smo že govorili, o arheoloških najdbah in domnevnih dogajanjih v prazgodovini na območju Šmarjete pa bo beseda tekla danes.

Še zdaj lahko samo ugibamo, kje je bil biblijski vesoljni potop, še manj pa je znanega o tem, kdaj so velikansko vodno ujmo ali svoj vesoljni potop doživeli prebivalci Dolenjske. Znano je le to, da je bilo nekoč med Klevežem, Šmarjeto, Orešjem, Vinico, Rinkom, Zalogom in Zburami veliko morje, v katerem so živele vodne živali, kakršne še danes živijo v svetovnih morjih, če niso že izumrle.

In kako je bilo v pravadnini? Mirno morje, ob katerem so živeli tedanji prebivalci Dolenjske, je zaradi vedno ujme, ki se je pripodila s trebanjskih hribov, butnilo v 217 metrov visoki Vinji vrh. Voda je pljusnila čez dolenske griče, se razlila v dolino Krke in naprej

v Savo. Da je bilo res tako, pričajo številne zdrobljene vodne živali, ki so ostale v jezerskem blatu in laporju ter okamenele. Tako so v preteklosti pri Zburah, Šmarjeti in še kje druge v laporju našli cele plasti fosilov, okamenelih polžev, školjk, rib itd. Kot posebnost naj omenim velike ribe zobe (devet centimetrov dolge in sedem široke), ki so jih našli pri Modrušah. Shranili so jih v Ljubljanskem muzeju, kaže pa, da gre za zobe velike ribe žagarice ali požeruna (Haifisch).

V Šmarjeti so v prejšnjem stoletju kopali vodnjak. Ko so bili blizu devet metrov globoko, je bil spodaj še vedno lapor, ki se je valil v debelih kepah. Ko so kamen zvelkali na svetlo, je iz njega že v nekaj dneh pod učinkom vlage in sonca nastala publicla. Pravi, da je bil lapor rumenkaste barve, pa tudi modrega so našli. Sploh je bilo laporjev več vrst, tudi tak, ki se na zraku ni zdrobil, zato so ga uporabljali za zidavo.

Ostanek nekdanjega morja naj bi bila Radulja, ki se je prvotno imenovala Radovlja. Kdaj so ji spremenili ime, nihče ne ve povedati.
SLAVKO DOKL

slovinci v svetu

Po Baragovih stopinjah

Pred nekaj meseci sem stal na razglednem stolpu v kanadskem Midlandu. Pogled s te od vetra bičane točke na vzpetini je segal daleč naokrog. V zelene gozdne planjave so se zajedali modri jeziki jezerskih rokavov in prelivov in se izgubljali v srebrni bleščavi tam daleč za obzorjem. Mogočna v prostorni lepoti je nekdanja domovina Indijancev in misel kar sama poleti v čas, ko so se potovali s svojimi kanuji po teh vodnih poteh: lovci, ribiči, trgovci in ponosni borci. Čas jim ni bil naklonjen. Bili so poraženi in izrinjeni. In misel se potem ustavi pri Frideriku Baragi, slovenskem mislonarju med Indijanci v tem jezerskem prostoru, njihovem verskem učitelju, a tudi proučevalcu njihovih jezikov in sestavljalcu slovarja. Najbrž je moral priti mednje človek iz majhnega naroda, da jih je lahko razumel, ne da bi jih zaničeval in poniževal. Zato je Baraga postal indijanski škof in zato je postal tudi eden prvih slovenskih svetniških kandidatov. Tiste dni sem se v Kanadi srečal z enim od najbolj vnetih proučevalcev Baragovega življenja, s salezijanskim patrom Karlom Ceglarjem. Dogovorila sva se, da se bova kaj več pogovorila poleti v domovini.

"Dolenjec in Belokranjec sem!" mi pravi ponosno, ko se julija srečava v njegovi rojstni Stični. Pripoveduje mi o mladosti. Tone, njegov oče, je bil progovni delavec in mlada družina, Karel je imel še dve sestrji, se je selila za njim, kjer je pač imel delo. Tako je med prv svetovno vojno pristala v Metliki, kjer je Karel preživel zgodnje otroštvo. Tu sta se rodila tudi njegova mlajša brata Stanko in Ludvik. Oče je osemnajstega leta umrl za špansko boleznijo in mati, ki je ostala sama s petimi otroki, se je preselila nazaj v Stično. S pridnostjo in požrtvovanjem je otroke spravila iz gnezda. Fantje so drug za drugim odhajali v ljubljanske šole. Karel je bral novo mašo leta 1939. Tudi Stanko in Ludvik sta šla po njegovih stopinjah.

V tistih usodnih časih po okupaciji Slovenije je bil Karel mlad salezijanski duhovnik na Dolenjskem. Videl je, kako revolucija posega po življenjih njegovih sobratov. Ti so morali zapustiti službo na deželi ali pa se vdati v usodo in počakati, kdaj bo še zadnjič potrkalo na okno. Tudi Karla so že iskali. V bližini

Šentruperta so ga na to opozorile ženske, ki so na njivi žele pšenico. Žanjica, ki je govorila z njim, je bila Mavsarjeva mati. Kmalu zatem so jo skupaj z njeno družino zverinsko pobili.

Ceglarjevi bratje so se ob koncu vojne umaknili v tujino. Po nekaj vmesnih postajah sta starejša dva pristala v Severni Ameriki, najmlajši pa najprej v Čilu, nato pa v Braziliji, kjer živi še danes. Karel je bil nekaj časa v ZDA, potem v Kanadi, leta 1975, v starosti, ko grede nekateri že v pokoj, pa je prevzel slovensko župnijo v Hamiltonu, kjer je v začetku osemdesetih let poskrbel za izgradnjo župnišča in župne cerkve sv. Gregorija Velikega, potem pa še za izgradnjo upokojskih stanovanj, imenovanih Villa Slovenia. Karel Ceglar pa se ni ukvarjal le z gradnjo, ampak tudi s kulturnimi stvarmi. Pridno in vestno je zbiral vso slovensko literaturo, ki je izhajala v tujini in ji je bila že skoraj po pravilu pot v domovino zaprta. Nabralo se je kar sto zabojev tiskov iz Argentine, Avstralije, ZDA in Kanade. Vso

Oče Karel Ceglar iz Kanade

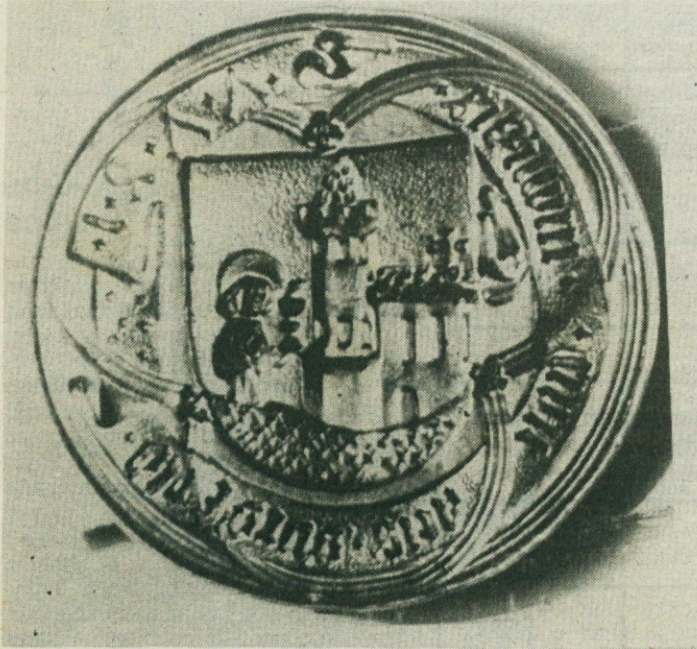
to dragoceno zbirko je poklonil stiškemu samostanu. Med knjigami, ki jih je zbral, je bilo tudi nekaj Baragovih. Tako se je tudi lotil študija svojega velikega predhodnika in temu se zdaj z vsem srcem posveča.

"Najprej sem zbral veliko indijanskih in drugih knjig o Baragi in vsega, kar se je kje karkoli o njem pisalo. Tako se je nabralo kar osemdeset debelih map literature o njem, poleg tega pa še šestdeset map njegovih pisem v angleščini. Ko sem imel to zbrano, sem stopil v stik z ljubljansko škofijo, da bi ji pomagal izdajati Baragova pisma in dela. Rekel sem si: 'Kolikor bom napravil, bo dobro, bodo pa laže potem nadaljevali.' Tako sem spravl skupaj dve knjigi, ki sta bili tiskani lani, zdaj pa imam v pripravi še štiri. To so Baragova pisma v originalu, v angleškem prevodu in v slovenščini. Natisnjena bodo to zimo ali najkasneje na pomlad," pripoveduje Karel Ceglar, ki je kljub visoki starosti še vedno zelo vitalen in nikakor ni podoben srednjeveškemu pisarju z gosjim peresom, ampak mu pri delu pomaga najmodernejši prenosni računalnik. Zato je lahko tudi tako učinkovit. Nekajmesečno bivanje v domovini bo posvetil predvsem delu.

"Koliko pa je Baraga danes v spominu ljudi še živ?" me zanima. "Med vernimi Slovenci v Kanadi in ZDA še precej," pravi Karel Ceglar. "Ti se tudi udeležujejo vsakoletnega Baragovega dneva. Za druge pa bolj malo, zato tudi to delo, ki naj bi odprlo vpogled v njegovo široko delovanje in korespondenco. Danes je pač v Ameriki tako, da kar ni v angleščini, tega tako rekoč ni. Za poznavanje in študij 'baragiane' v originalu pa je potrebno široko poznavanje jezikov, od slovenščine, nemščine, francoščine in italijansčine do angleščine. Baragiana, ki z našim delom nastaja, bo obsegala 12 do 15 knjig Baragovih pisem, vzporedno pa bodo izhajala tudi njegova zbrana dela. Kot primer naj povem, da bo 720 strani obsegajoči krščanski nauk, ki ga je Baraga napisal v indijansčini, v njih izšel v angleškem in slovenskem prevodu."

Ko se pogovarjam z očetom Karlom Ceglarjem, imam neprestano pred očmi tisto neskončno jezersko pokrajino, ki jo je Baraga z njenimi prebivalci vred tako ljubil. Indijanci so iz nje skoraj izginili in po arhivih se je porazgubilo tudi Baragovo obširno delo. Oče Ceglar ga obuja k življenju, da bo zbrano in dostopno vsem, ko bo ta veliki dolenski rojak proglašen za svetnika.

TONE JAKŠE

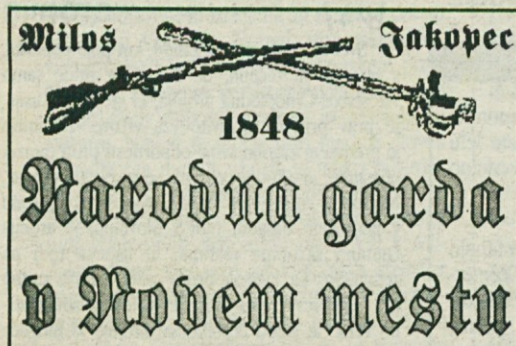
PEČATNIK MESTA KRŠKO 1477 - Najstarejša podoba krškega mestnega grba je ohranjena na pečatniku iz leta 1477, ki ga danes hrani Posavski muzej Brežice. Tega leta je cesar Friderik III. mestu podelil grb in pečat. Po podobi grba je mesto Krško dalo izdelati mestni pečatnik. Izdelan je iz srebra. Je okrogle oblike, premera 56 mm. Pečatna ploskev je s trolistom razdeljena na tri dele. Vmes se vije napisni trak za napisom v gotski minuskuli: SIGILLUM CIVITATIS GURKFELT 1477. Sredi trolista je grb mesta. Na heraldični desni strani je podoba farnega patrona Janeza Evangelista s kelihom v roki, iz katerega gleda kača, v levem delu grba pa je podoba mesta s stolpi, obzidjem in strehami. Obzidje ima spodaj majhna vrata, zgoraj pa tri visoka okna, kar vse spominja na cerkev, saj je na strehe obzidja dodan še velik enokraki križ. (Priprava kustosinja Vlasta Dejak)

Iz Trdinovih zapiskov

Premožni berači - Berač Pavle bahal se s svojim stanom, da si pridobi zmirom toliko kakor dva hlapca, zato da je vsaki osel, ki hodi kmetom v službo delat ko pes. Dva pijana berača metala mi v glavo krajcarje, češ da imata več kot jaz. Berač Luka: Jaz ne grem nikoli več v tako hišo, kjer dobim le toliko jesti, da še prdim ne. Berači na Trški gori metali kruh v pse, kupivši si tolstega ovna in štruce za svojo večerjo. Posebno Hočevanje je veliko beračev. Ljudje dajo takim ljudem le zato, da jih odpravijo. V nekaterih vaseh imajo hiše, kjer se shajajo in zapivajo priberačeno blago, tudi plese in kurbe imajo v takih hišah.

Ceste so strašno slabe razun velikih. Pred bile bolje, ker so pazili nanje graščaki. Včasih zato vse komunikacije nehajo, ljudje ne morejo v cerkev, le veselice n.p.r. kak semenj v mestu, kak cerkven shod, kaka božja pot etc obiskovane so kakor o najlepšem vremenu, tu ne zadržuje noben dež, nobena mlaka, nobeno blato in nobeno močvirje. Marveč podvzajajo se ljudje še bolj na take poti, češ po grdobii ne more se doma nič zunaj hiše delati. Zdaj je čas, zato hajd v Novo mesto, na tržko, na žalostno goro. Grde ceste so tudi sovzrok brezbrojnim stranskim potom in bližnjicam, ki delajo silen kvar po njivah in pašnikih in ob enem lenobo še bolj podpirajo z izgovorom, če se ne more iti po cesti, pojdemo pa po prečku v cerkev ali kam drugam.

Zanikarnost - Po otrocih se največkrat zažge, ker ne pazijo Dolenci skoraj nič nanje, puščajo jim delati kar hočejo.

8

Spor med meščansko in narodno gardo doseže vrh

Tretji sestavek je bil pod naslovom "Nekaj času primernih besed o posebnih enotah" objavljen v Slovenien Blatt št. 14 od 3. oktobra 1848 na straneh 55 in 56. S sklicevanjem na ustavna določila zahteva razpustitev meščanske garde, ker je to bila posebna enota. Poziva k vztrajanju pri ustavnosti in ugotavlja, da med ustavno zagotovljene pravice šteje tudi enakost stanov. Opozarja na nevarnost, ki tiči v oborožitvi posameznih stanovskih skupin in nadaljuje: "Orožje potrebujejo vojaki, potrebuje ga ljudstvo, vendar ljudstvo samo kot skupnost, da bi lahko varovali enakost in svobodo. Če je orožje pri posameznikih, ki se skrivajo za nazivom nekakšnega kluba, je v nepravih rokah in je naloga državnih organov razorožiti takšne skupine..." Nato citira ministrski odlok, ki nalaga razpustitev posebnih enot. Nadaljuje: "To je lahko nepomembno, če gre za posebno enoto, ki je obstajala že prej, pred marčevskimi dnevi - lahko pa tudi ne, kakor se dalje kaže v nedopustni potrpežljivosti do le-teh. Meščanske garde, ki so jih ustanavljali v velikih mestih, so se stopile z narodno gardo - s predpostavko, da kot mestna milica nič več ne varujejo že davno pridobljenih posebnih obrtniških pravic in umirajočih

cehov... Prisega mestnih vojščakov ni skladna z ljudsko oborožitvijo, ker je prirejena posebnemu stanu, ni združljiva z enakostjo. Torej ni združljiva z ustavnostjo, zato bi morala biti prisega položena tudi ustavnosti.

Srednjeveško meščanstvo je že preživelo, država ga je že odpisala, obsojeno je tudi od prosvetljenstva. Če lahko stoji kak minister kot naveden gardist v vrsti, potem se lahko tudi kak mesar ali lončarski sin, ki sta bila doslej šarža, podvržeta volitvi in novi ureditvi."

Zahteve, ki so izoblikovane skupaj s stališči v zgornjem sestavku, dajo slutiti, da je nasprotje med meščansko gardo in narodno gardo v Novem mestu doseglo na jesen 1848. svoj vrh. Zatelelo je tako močno, da so v narodni gardi postavili zahtevo po razpustitvi meščanske garde. Besedilo v zadnjem odstavku kaže, da so vztrajali tudi pri volitvah vodstvenega sestava v meščanski gardi, ki se je dotlej kot samostojna enota garde temu ves čas izogibala in upirala. Mnoge trdno zastavljene besede in misli ter ugotovitve, da, tudi sklicevanja na ustavna in zakonska določila, pa so bila izrečena v veter...

Godba novomeške meščanske garde 1865 (Fototeka Dolenjskega muzeja)

VAŠA ZGODBA

SAMO POL MAVRICE

Ko je umiral dan, je nebo zagorelo. Skratno rdeče nebo je od verige hribovja, kamor je zadaj že dolgo prej zašlo sonce, prehajalo v medlo sivino, na vzhodu pa je bleščeče srebmozlati mesec razsvetljeval nočno nebo. Ozračje je bilo umirjeno, brezvetrje kot da nosi skrivnostno, tajno sporočilo. Misel in duša se razpeta čez to sivo in skratno nebo, čez dan, ki je minil, in v noč, ki prihaja. Nič posebnega se ne dogaja, le čas neslišno teče, pa vendar srce trepeče v neizmerni boli. Tako odtujeno postaja to življenje, tako oddaljeno vse, kar je bilo nekoč blizu in toplo. Se dolg pogled, ki ga misel vodi tja od zahoda proti vzhodu, zaprejo se vrata in duša ostaja med stenami tihga doma sama s seboj, pa vendar raztepena na toliko krajev in toliko usod. Kako je vendar mogoče v tako majhnih odmerkih časa misliti na toliko stvari? Pa je vendarle mogoče sovrastvo in odpor spremeniti v usmiljenje in sočutje, neprizadetost v bolečino, upornišvo v mehko in razumevanje.

Novice tega večera so prinesle bolečino, pričakovanje, prijeten strah in negotovost, vse pa je s težo more povečala noč. Se mesec je izginil za oblaki. Vse je ena sama praznina, meglena in hladna. Morda se prav ta čas rojeva otrok mojega otroka, bolečina mlade matere je tudi moja bolečina. Vse moje misli so tam v tisti stavbi ob drevedu kostanjev, kjer sem sama dajala življenju življenja. Morda mlada mati

svoje bolečine pomnožuje z mislijo na svojega očeta, ki tam na drugi strani reke prestaja svoj boj za biti in ne biti. Ko bi le lahko del njenih bolečin naložila na svoja ramena jaz sama, pa čeprav so ta ramena že zdavnaj preobremenjena; morda so zato postala bolj neobčutljiva, trda. In trudna glava v svetli in topli kuhinji za nekaj časa utone v sen in pozabljeno. Ko se prebudi, je čas, ko ni ne noč in ne jutro, je nekaj vmesnega.

Mesec plava po nebu, ki je bilo zvečer skratno, zdaj pa se iskri od zvezd. Veter je pometel oblake, noč skrivnostno mežika z neba. Ko se potem zbudi svinčeno sivo jutro, po kotanjah in dolinah belo sije pozeba, vso moro noči pa prežena novica, da se je rodilo novo življenje, svetla iskrica na zemlji. Majceno človeško bitje pričinja svojo življenjsko pot, neobgleno in vendarle tako mogočno, enkratno in neponovljivo.

Vem, da moja punčka ob veliki sreči, da je darovala novo življenje, misli tudi na odhajanje njej drugega bitja. Ves dan je svetel in lep, večer pa od zahoda prižene sive oblake in kot nekaj nestvarnega zasije v prostoru med zemljo in oblaki pas mavrice, majcen izginja v oblakih in se v drugem loku spušča na drugi strani neba v komaj zaznavnem spektru, prekinjajo ga oblaki. Prav takšno je umirajoče nebo kot življenje: malo svetlobe, malo lesketajočih barv in veliko težke sivine, pa vendar je tisti košček mavrice tako neskončno lep, da srce vzdihne.

VESNA DENAR

Otrok je knjiga, ki jo pišejo starši celo življenje. V enem od zadnjih poglavij te knjige se staršem povrne ves trud že s tem, ko vidijo, da so otroci krenili po njihovi poti in si ustvarili srečno družino. A kaj je z ljudmi, ki so zaljubljeni v denar? Zanj si sicer lahko kupijo mnoge materialne dobrine, ljubezni pa denar ne vrača. In kaj bi z denarjem, ko se dobro ve, da bomo vsi nekega dne umrli, nihče pa še ni in ne bo ničesar s seboj odnesel na oni svet. Kaj ti če denar brez ljubezni in sreče?

Bilo je leta 1979, ko je rodila svojega prvega in zadnjega otroka. Bilo ji je šele 17 let, ko je postala mamica, mamica otroka, ki mu je bilo usojeno več gorja in slabega kot dobrega.

Preteklo je nekaj let, otrok je zrasel, njen zakon pa je razpadal.

Iz dneva v dan je postajalo vse slabše in slabše. Ko je bila hčerka stara pet let, sta ostali sami. Bili so moški, ki so prihajali in odhajali iz njenega življenja, vendar v teh odnosih ni bilo ljubezni, ljudje pa so govorili, da je bil vmes predvsem denar. Tudi do hčere ni kazala kaj prida čustev. Eno stvar pa je nadvse oboževala - denar. Nihče ni nikoli zvedel, ali je bilo v njenem življenju sploh še kaj, kar bi bolj ljubila.

Po nekaj letih si je poiskala moškega, s katerim se je ustalila. Seveda tudi ta ni bil brez denarja. In najbrž je bil denar tisti, ki ju je potegnil v Ameriko. Sklenila sta, da se bosta v domovino vrnila čez nekaj let, ko bo deklica dopolnila 18 let, do tedaj pa sta jo brez premišljanja prepustila babici. Do otroka jima očitno ni bilo. Odšla sta...

KNJIŽNA POLICA

Glasovi snega

Nova pesniška zbirka Iva Svetine Glasovi snega, ki je izšla to poletje pri Mladinski knjigi, razkriva obzorja in pokrajine, kakršnih poezija tega ustvarjalca doslej še ni poznala in so tudi novost v slovenski literaturi. Gre za povsem nove duhovne horizonte, ki se navezujejo na vzhodnjaški ezoterizem, na drugačno pojmovanje bivanja oz. videnja življenja in smrti.

Pesniška misel išče poti k studencu mišljenja, k izvirov čudenja, od koder tudi črpa čistost in neposrednost za tisto, kar želi izraziti. Govorica pesmi je na moč asketska, vsaka pesem se zdi kot sanjski privid, razpet med smrtjo in ponovnim rojstvom, kakor ga oznanja budizem. Poezija se dogaja

In vendarle ostaja v območju čiste poezije, ali bolje, ostaja "samo" poezija. Poezija, ki se rojeva iz premišljevanja, iz tišine. Svetost je razberljiva iz verzov, kot sta ta dva: "Kdor zna tišino pregovoriti, / da spregovori, bo sam svoje rojstvo." IVAN ZORAN

Zgodba o divanu

Prekmurje ali Pomurje, kot se mena pravilno imenuje najvzhodnejša pokrajina v naši republiki, je šele po drugi svetovni vojni dobilo nekaj pesnikov, ki so pomembno obogatili slovensko liriko. Izstopata dva, in sicer med najstarejšimi Branko Šömen, med mlajšimi pa Milan Vincetič. Oba sta tudi ugledna avtorja Pomurske založbe v Murski Soboti.

Pri tej založbi je nedolgo tega izšla nova pesniška zbirka Milana Vincetiča - Divan. Kot je moč soditi že po naslovu, je v središču zanimanja te zbirke ljubezen, ljubezen do ženske. Seveda se okrog divana kot nekakšnega erotičnega simbola dogaja marsikaj, kar spominja na razkroj erotičnih zvez, zlom nečesa, kar je opovezovalo dvoje bitij. Spomin omenja velike tragične ljubezni, kakršne pa zdaj niso več možne, pa spleenasto občutje, kakršno večje iz Jesihovih sonetov. Ob tem je nenehno navzoče upanje, skoraj neukrotljiva želja po tisti pravi, moški ljubezni, češ "privoščil si vas bom kot dedec", za kar je pravzaprav že pravšnje okolje in razpoloženje, saj "dan je štorast in mencav / jaz pa poln pohote / da zvlečem nepostlani kavč / sredi senče sobe".

v pokrajinah, ki jih nakazuje naslov, dogaja se med navdahnjenim čudenjem in bolečino izrekanja, se pravi muko iskanja pravih peniških besed, njihovih pomenov in zvenov. Pesnik zavestno išče takešne besede in v njih takešne smisle, da lahko z njimi vzpostavi take simbole in druga znamenja ob vhodnih vratih v višjo obliko bivanja, k čemur poezija sicer teži.

Čeprav so ti simboli in znamenja razpoznavni, pa ostajajo skrivnostni prav tako, kot je skrivnosten, čuden in nedoumljiv prehod iz ne-bitja v bit, ali vstajenje od smrti v novo rojstvo. V čas, ko se, preprosto, spet "zdaniš", z eno samo željo na ustih: " - bom še zmozel drobno dobro dejanje, / četudi bom ponavljal le tisto, / kar edino sem znal in mogel?" Pesem, izrečena z nežno lepoto in neizmerno milostjo, ne prikriva, da bi rada postala sveti tekst.

Ampak "ojej godijo se stvari / nikoli obvladljive". Zato divan, na katerem naj bi se zgodil vrh ljubezenskega doživljanja, kajpak "kot dedcu", postane kraj razdeljanja ljubezni in konec nekega brodolomja. Človeku/pesniku ostane samo še spomin na mrtve prednike, na njihova erotična razmerja, preprosta in pristna, kakršnih je zdaj vedno manj. Resnica o divanu ljubezni in s tem resnica o ljubezni in bridkem svetu je dokončno razkrita.

Vincetičeva poezija nagovarja bralca in ga vodi po svojem svetu v lepi in razumljivi govorici, preliti v asonirane verze in posebno obliko. Pesem je sestavljena tako, da štirivrstični kitici sledi dvovrstična, tej pa še dve štirivrstični. Takšno oblikovno strukturo ima pravzaprav vseh enainpetdeset pesmi v sedmih ciklih.

IVAN ZORAN

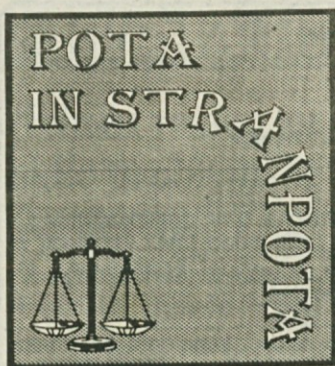
v začetku decembra 1848 le odšla iz Novega mesta. O pravi papirnati vojski, ki se je odvijala ob tem, govore spisi št. 26238, 44, 1288, 1289, 26566, 2998, 1289 in 27413, ki so bili v novembru 1848 izmenjani med Novim mestom in Ljubljano.

Podlaga za ta zapis je bilo 508 časopisnih vrstic v 19 sestavkih in objavah v novomeškem časniku Sloveniens Blatt in 37 rokopisnih strani v gotici iz svežnja ohranjenih spisov novomeškega okrožja in narodne garde iz leta 1848. Časnik Sloveniens Blatt je ohranjen v Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu, rokopisne listine pa v fondu Enote za Dolenjsko in Belo krajino Zgodovinskega arhiva Ljubljana v Novem mestu. Obema kulturnima ustanovama zahvala za sodelovanje, posebna zahvala pa arhivistki gospej Meti Matijević za nesebično pomoč pri branju rokopisne gotice!

Stare arhivske, orumenele, ponekod tudi načete rokopisne listine in časopisne strani so pomagale ohraniti spomin na Novomeščane, ki so se zavzemali za slovenstvo in sodelovali v revoluciji v zdaj že davnem letu 1848. Bili so to: dr. Jožef Rosina, Franc Polak, Maks Jabornig, Anton Ogulin in Janez Recher, če se omejimo na najbolj izpostavljene. Zadnji štirje so bili zaradi svoje slovenske gorečnosti podvrženi šikaniranjem in zasliševanjem, dva med njimi pa celo kazensko premeščena. Razen zapisov v zaprašeni listinah ni o njihovem delovanju danes več nobenih stvarnih sledov. Kljub temu pa je njihov doprinos vtakan tudi v sedanost. Naj bodo te vrstice izraz skromne hvaležnosti za njihovo delo in drobna posvetitev njihovemu spominu.

K o n e c

Čenjenim bralcem sporočamo, da bomo prihodnji teden začeli z novim podlistkom, in sicer s potopisnimi zapisi iz Amerike z naslovom: "Pri rojstvih onkraj luže".

dežurni poročajo

IZKORISTIL ODSOTNOST - 27. julija zvečer je neznanec v bifeju GTM Metlika na kopališču Podzemelj izkoristil odsotnost natakarike, ki je v kuhinji pripravljala hrano, ter ukradel iz točilnega pulta 5.000 tolarjev.

POTREBOVAL JE LES - V času med 20. in 28. julijem je neznanec v gozdu Ravno bukove v bližini Rožnega Dola posekal 9 smrek in s tem škodoval J. Z. z Uršnih sel za približno 160.000 tolarjev.

SVETIL BO - V času od 26. do 29. julija je neznanec storilec v Mali Strmici vlomil v vikend S. G. iz Ljubljane, ukradel kovinsko svetilko in s tem lastnika škodoval za 15.000 tolarjev.

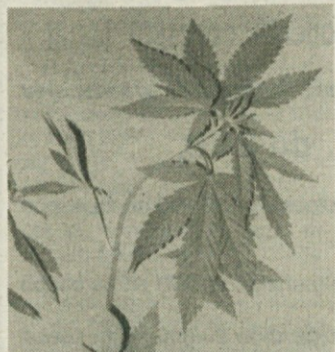
POSTAL BO ELEKTRIČAR - V času med 23. in 30. julijem je neznanec storilec izpred skladišča tovarne Beti v Metliki ukradel s koluta okrog 20 m žilnega električnega kabla v vrednosti 15.000 tolarjev.

KRADEL MARKE IN TOLARJE - 31. julija je neznanec vlomil v Mercator KZ Krka - Oskrbni center na Grabnu in iz registrske blagajne ukradel 900 nemških mark in 15.000 tolarjev.

POSEKAL SMREKE - 32-letni A. K. iz Pristavice je osumljen, da je 19. julija v bližini Pristavice posekal štiri smreke ter s tem škodoval GG Novo mesto za 20.000 tolarjev.

RAZBIL OKNO - 56-letni J. B. z Ratja je osumljen, da je 26. julija dopoldne na stanovanjski hiši F. S. na Ratju, ki je zgrajena do 4. faze z železno palico poškodoval okno v velikosti 90 x 100 cm in s tem napravil za 32.000 tolarjev škodo.

VOZIL PO KOLERABI - 19-letni T. V. iz Želebeja je osumljen, da je 20. julija vozil po njivi K. G. iz Želebeja. T. V. je na 26 arov veliki njivi z avtom delal osmice in lastnici poškodoval kolerabo ter ji povzročil za 15.000 tolarjev škodo.

KONOPLJA BO KMALU ZRELA - Indijsko konopljo sejejo nekateri tudi na Kočevskem in jo uporabljajo kot mamilo. Kočevski policisti so letos že odkrili in poželi enasad konoplje, poleg tega pa tudi več posameznih rastlin. Konoplja bo zrela konec avgusta, zato takrat pričakujejo žetev tega mamila. Na fotografiji je posnetek indijske konoplje, in če kdo kje opazi take rastline (nasad ali posejano v lončkih), naj o tem obvesti policijsko postajo (Foto: Arhiv policijske postaje Kočevje).

KRONIKA NESREČ

V ZNAK IN NA ŽELEZNIŠKO PROGO - 1. avgusta 10 minut po polnoči je 21-letni Anton Pezdirac iz Grma pri Podzemlju vozil avto južno 55 koral od Črnomlja proti Metliki. Ko je pri Primostku pripeljal v bližino železniškega prehoda, je zapeljal ob skrajni desni rob ceste in s prednjim delom vozila zadal drog svetlobnega prometnega znaka, ki opozarja na prihod vlaka. Po trčenju se je vozilo zasukalo in zletelo na železniško progo, kjer se je večkrat prevrnilo. Med prevračanjem je sopotnica, 20-letna Darja Jakša iz Geršičev, padla iz avta in se hudo poškodovala. Voznik in druga sopotnica, 17-letna Lidija Nemanic iz Krivoglavice, sta bila le lažje poškodovani. Vse tri so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je Darja Nemanic ostala na zdravljenju. Ne vozilu je za 250.000 tolarjev škodo.

ZARADI NEPRIMERNE HITROSTI NA BANKINO - 31. julija ob 22.20 se je zgodila prometna nezgoda

Konec tedna suša netila požare

Zaradi suše večkrat gorelo - Do tal uničena kozolca in kmetijski stroji - Gozdove obvarovali gasilci - Vzrok požarov je pogosto malomarnost in otroška igra

Zaradi dolgotrajne suše, izredno vročega vremena in nizke relativne zračne vlažnosti je nevarnost požarov v naravi vsak dan večja. Le trenutek nepazljivosti je potreben, in že ognjeni zublji uničijo premoženje, vredno več let trdega dela. V nedeljo opoldne je zagorelo v Podbočju. Požar je do tal uničil kozolca Alojza Krajnca in Staneta Jarkoviča.

Po besedah očividcev se je najprej vžgala slama, ki je ležala zraven enega izmed kozolcev, oddaljenih le 4 m eden od drugega. Veter je ogenj iz slame hitro raznesel na oba kozolca, pod katerima so bili shranjeni kmetijski stroji in orodje. Požar je popolnoma uničil rotacijsko koso, puhalnik, trosilec kmečkega gnoja, ličalnik, izruvač krompirja, 4.000 platočkov za jagode in 10 nakladalnikov sena. Škode je za 5.500.000 tolarjev, kozolca pa nista bila zavarovana. Vzroka požara še niso pojasnili, vendar policijski inšpektorji izključujejo tujo krivdo.

29. junija je zagorelo na jasi zdravilišča v Dolenjskih Toplicah. Do tal je zgorela oglarska baraka, ogenj pa so med igro zanetili otroci. Škodo še ugotavljajo.

Mokronoški gasilci so imeli v petek, 30. julija, polne roke dela. Okoli 10.30 je 69-letna F. Z. iz Brezovice pri Trebelnem zažgala suho pokošeno travo ob njivi in odšla v hišo. Ko se

je vrnila, je videla, da se je ogenj razširil in zajel obrobje gozda. Gasilci iz Mokronoga in Trebelnega so požar pogasili še preden bi povzročil večjo

POSLOVODJA PONAREJAL DOKUMENTE

KRŠKO - Delavci Uprave za notranje zadeve Krško so podali kazensko prijavo zoper poslovodjo mesnice Mercator - Agrokombinat Krško na Senovem, 20-letnega J. D. s Senovega, zaradi utemeljenega suma, da je ponarejal dnevne izkupičke in si tako prisvojil skoraj 400.000 tolarjev.

Mine, smrt...

KOČEVJE - Tudi v vročih dopustniških dneh za kočevske policiste ni bilo pravega miru. Le na kratko o nekaterih primerih:

TRI MINE so našli na območju Trnovca v Rogu. Ugotovili so, da so še iz druge svetovne vojne. Pirotehnik so jih odpeljali in uničili.

SMRT JE NA CESTI POKOSILA 9. julija okoli 21. ure 24-letnega P. M. iz Kočevja, ko se je peljal po magistralni cesti iz Ribnice proti Kočevju. V Dolnih Ložinah mu je po svoji levi strani pripeljal nasproti C. F. iz Primorske. Pri trčenju se je avto P. M. prevrnil, voznik pa je poškodbam podlegel. Zoper C. F. bodo policisti napisali kazensko ovadbo.

Z UKRADENIMI ČEKI je neznanec pred kratkim plačeval pijačo v Jonkejevi gostilni v Dolu ob Kolpi v kočevski občini. Ko je gostilničar hotel čke vnovčiti, so mu v banki povedali, da je račun blokiran. Čeki so bili ukradeni v Trebnjem, policisti pa so ugotovili, da je ukradene čke, skupno pet, vnovčeval 33-letni J. F. iz Trebnjega, en nevnovčen ček pa so našli še pri njem.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Po policijskih poročilih sodeč, *dolenjske nepridiprave na kriva pota največkrat zavede žej in lakota. Neznan nočni popotnik se je v noči pred zadnjim juliskim dnevom potikal po Doblški Gori. V zidnici M. A. iz Črnomlja je v predalih našel le kavo, lastniku pa je z vlomom povzročil za 30.000 tolarjev škodo. Ker kava najbolj prija po obilni večerji, je potrkal na naslednja vrata, kjer mu ravno tako ni imel kdo odpreti, zato si je moral pomagati sam. Lastniku vikenda, M. R. z Doblške Gore je napravil za 5.000 tolarjev škodo, odnesel pa le kumarice, kar še vedno ni bilo dovolj za večerjo, kakršno si je zaželel. V zidnici A. B. iz Nove Loke je imel končno več sreče. Našel je pet suhih salam in vinogradnika škodoval za 25.000 tolarjev. Kruh in pijačo je imel neznan rokoma verjetno že s seboj, zato je končal z nočnimi obiski in izginil neznan kam, kjer je lahko v miru použil svoj težko "prisluzeni" obrok.*

● Drugače se je znašel možakar, ki je naslednjo noč pohajkoval po kopališču Pobrežje. Čeprav je imel vode na pretek, ga je žejja premamila, da je vlomil v prostor pri kopališču, kjer je imel A. J. iz Adlešičev shranjeno pijačo in ribiško palico. Oboje je odnesel s seboj in Adleščana škodoval za 20.000 tolarjev. Ostane noči je najbrž prebil ob Kolpi, kjer je omamljen od pijače lahko brez ribolovnice veselo namakal ukradeni trnek.

● Nepridipravo, ki je 27. julija kopal po njivah v Vojni vasi, ni bilo treba vlamljati. Tatinsko malho je napolnil s paradižnikom, zeljem, krompirjem in čebulo, zato bo lahko kar nekaj časa južinal pražen krompir z mešano solato, če pa bo plen prodal, si bo lahko v najboljšem lokalu privoščil kraljevsko večerjo in jo zalil z arhivskim vinom, saj je lastnike povrtin A. M. iz Črnomlja, M. V. iz Vojne vasi in J. J. iz Črnomlja škodoval za več kot 30.000 tolarjev.

škodo. Istega dne dopoldne je 75-letni S. L. z Belega Griča v Gorenji vasi požgal vejevje in grmičevje. Preden je odšel domov, je ogenj pogasil, a je popoldne spet zagorelo, požar pa je zajel obrobje gozda. Mokronoški gasilci so ogenj pravočasno pogasili in že dugi ta dan preprečili večjo škodo.

V soboto, 31. julija, opoldne je 65-letni J. G. z Vinkovega Vrha nad zidnico v Dolenjem Kotu zakuril kup suhega osata. Zaradi vetra se je ogenj razširil ter zajel podrast in grmičevje. Ker sam ni mogel pogasiti požara, so mu na pomoč priskočili gasilci GD Dvor. I. V.

Vlomilec je očitno dolgo iskal obrazce

M. Radojčič podrobneje o vlomu v prostore oddelka

ČRNOMELJ - O tem, kaj se je v noči na četrtek, 21. julija, dogajalo v prostorih oddelka za notranje zadeve črnomaljske občinske skupščine, v katere je bilo vlomljeno, so želeli vedeti tudi člani črnomaljske vlade. Okoliščine, kolikor jih je bilo do takrat znanih, jim je na seji občinske vlade pretekli teden pojasnil načelnik oddelka za notranje zadeve Mladen Radojčič.

Radojčič je povedal, da je storilec preskočil ograjo, vlomil železna vrata ter s škarnjami za rezanje betonskega železa - te je pustil na kraju zločina - prerezal tri obehanke. Zlomil je tudi osem cilindričnih ključavnic, vlomil v kovinske omare in v omare za spise ter predale pisalnih miz. Poleg številnih obrazcev potnih listov, voznških in prometnih dovoljenj ter osebnih izkaznic je odnesel s seboj tudi 16 štampiljk, vse skupaj pa je bilo vredno okrog milijon tolarjev. Del ukradenega so pozneje našli ob Lahinju.

V Črnomlju so kmalu po vlovu nabavili nove obrazce, preklicali ukradene štampiljke in naročili nove. Po Radojčičevih besedah je bilo po pregledu prostorov, v katere je bilo vlomljeno, ugotovljeno, da so bili dokumenti pravilno hranjeni, zato je vlomilec vlomil v toliko prostorov in omar, da jih je našel. Res pa je, da niso imeli alarmne naprave, za katero so se sicer že nekaj časa dogovarjali, a jih je vlomilec prehitel. M. B.-J.

Ribničan ugriznil policista

Drugemu policistu šivali glavo, ker ga je po njej udaril Rom s policijsko svetilko

KOČEVJE - Do nedavnega zapleta je prišlo 31. julija okoli 21.45, ko sta kočevska policista obravnavala prometno nezgodo, ki se je zgodila na cesti na Bregu pri Kočevju. Po mnenju policistov naj bi jo povzročil 33-letni Z.M. iz Ribnice, ki naj bi bil pod vplivom alkohola, zato sta mu policista odvzela vozniško dovoljenje.

To pa Z. M. ni bilo všeč. Začel se je razburjati in praviati s policistoma. Policist, ki je imel akumulatorsko svetilko, jo je položil na tla, da bi pomagal sodelavcu ukrotiti bojevitega Ribničana. To jima je tudi uspelo toda medtem je prišla mimo skupina kakih 20-ih Romov, izmed katerih je eden - kasneje se je izkazalo, da je bil to P. I. - pobral akumulatorsko svetilko in z njo treščil enega izmed policistov po glavi, da se je svetilka razbila, nakar je P. I. pobegnil.

Ko so delali obračun tega dogodka, so med drugim ugotovili, da je Ribničan med upiranjem ugriznil enega izmed policistov v nogo (sled poškodbe), drugemu policistu pa so morali šivati glavo, medtem ko je imel Ribničan odrgnino na hrbtu. Seveda s tem primer še ni zaključen, saj so policisti predlagali sodišču kaznovanje tako P. I. kot Z. M. Prvi se bo zagovarjal zaradi napada na uradno osebo, drugi pa zato, ker je uradni osebi preprečeval uradno dejanje. J. PRIMC

Dogodki v sliki in besedi

ODPRILI SALON ATOMOBILOV HYUNDAI - Matjaž Žgavec je svoji prodajalni in skladišču avtomobilov v Dolenjih Kamencah dodal še avtomobilski salon na Partizanski cesti 24, kjer je bila predtem prodajalna barv in lakov Miko. Žgavec je prevzel dolenjsko zastopništvo južnokorejskega proizvajalca avtomobilov Hyundai, na otvoritvi salona pa sta novomeški župan Franci Koncilija in sekretar za notranje zadeve Marjan Ristič preizkusila udobje modela lantra. (Foto: I. Vidmar)

JUBILEJ RIBNIŠKEGA VRTCA - Ribniški vrtec praznuje letos 40-letnico obstoja. V počastitev jubileja načrtujejo več prireditev, ki bodo potekale od začetka oktobra do konca leta. Najprej bodo 2. oktobra odprli v Miklovi hiši razstavo ob tednu otroka, nato pa se bo v tej hiši zvrstilo še več ustvarjalnih delavnic (glasbena, lutkovna, likovna). Jubilejna proslava bo 29. oktobra. V decembru bo več lutkovnih in drugih predstav, saj so že ali pa še bodo povabili v goste znane slovenske kulturne delavce. Vmes bodo izdali jubilejni bilten. Na fotografiji: živžav okoli ribniškega vrtca. (Foto: Primc)

OBLIKOVALI ARHEOLOŠKI IN MODERNI NAKIT - Tisti novomeški osnovnošolci, ki so se odločili, da bodo počitnice preživel malo drugače, so dva dopoldneva preživel v Dolenjskem muzeju. Pod vodstvom učiteljice likovnega pouka Dunje Bukovec so iz lahko gnetljivih in sušilnih mas prvi dan oblikovali arheološki, naslednji dan pa moderni nakit. Arheološki nakit so oblikovali po vzoru izkopanin, modernega pa po lastni izbiri. (Foto: J. Božič)

OBULIČNI NIZ - Gradbeno podjetje Grosuplje zaključuje v osrčju Trebnjega ob Gubčevi cesti obulični niz, razgibano zgradbo arhitekta Majde Bergant, v kateri bodo predvsem številni poslovni prostori in nekaj stanovanj. 14 lokalov v pritličju, zgrajenih do 3. gradbene faze, je že našlo kupca, lokali in stanovanja so tudi v 1. nadstropju, tudi mansardna stanovanja pa merijo od 40 do 56 m². Od skupaj 18 stanovanj so jih prodali 6. V juliju lani začeti gradnji za trg si je okrog 150 m² zagotovila Služba družbenega knjigovodstva, med drugimi pa tudi zavarovalnica, menjalnica, zlatar, cvetličarna in bife. Kvadratni meter lokala v podaljšani 3. gradbeni fazi (s fasado, priključki za centralno kurjavo in telefon) stane po besedah vodje gradbišča Jožeta Urbiča 2000 mark, 1 m² stanovanja pa 1300 mark. Na posnetku: obulični niz premore le 13 parkirnih prostorov, zato že razmišljajo o trinadstropni garažni hiši na Pavlinovem hribu. (Foto: P. Perc)

Darja Kapš **16. na svetu**

Trije šahisti iz Starega trga na svetovnem prvenstvu v Bratislavi

BRATISLAVA - Na mladinskem svetovnem prvenstvu v šahu so nastopili tudi trije mladi šahisti iz Starega trga. Največ uspeha v izredno močni konkurenci je imela Darja Kapš, ki je v kategoriji do 12 let s 6 točkami iz 11. krogov tekmovala zasedla odlično 16. mesto. Ingrid Mihelič je v kategoriji deklet do 16 let s 4,5 točkami delila 40. mesto in Tadej Kobe v kategoriji dečkov do 12 let s 5 točkami 38. mesto. Priprave in nastop mladih Starotržanov na svetovnem prvenstvu so omogočili Zavarovalnica Tilia, Komet Metlika, Žagarstvo Ivan Kapš in Gostinstvo Bela Krajina.

V. KOBE

OKORN IN VRČON **V TREBNJEM**

TREBNJE - V športnem centru Vita v Trebnjem je minuli petek na nočnem teniškem turnirju dvojice igralo 19 parov po sistemu dvojnega izpadanja. V finalu sta Okorn in Vrčon (Kočevje) premagala par Špiler-Hlavaty (Novo mesto) s 7:5, v tekmi za tretje mesto pa sta Gajšek in Kiš (Krško) premagala s 7:2 Metelka in Berganta iz Mokronoga. V eksibicijski tekmi je edini mešani par Poliš-Brana premagal najstarejši par s 4:2. Sponzorji turnirja so bili Pivovarna Union, Mercator MT in Pražarna Opara.

ŠPORTNA **OBVESTILA**

NOGOMET - Nogometni klub Vinica bo v nedeljo, 15. avgusta, ob 8. uri na igrišču v Šmarjeti pripravil turnir v malem nogometu. Zmagovalna ekipa bo dobila odojka. Prijave bodo zbirali pred začetkom tekmovalja.

NOGOMET - Gostilna Pavlin priredi v soboto, 7. avgusta, ob 19. uri tradicionalni nočni nogometni turnir v malem nogometu na travi. Turnir bo na nogometnem igrišču Pluska pod Starim gradom. Prijave bodo zbirali uro pred začetkom turnirja. Informacije dobite pri Branetu Pavlinu na telefon 22-308.

NOGOMET - Nogometni klub Birčna vas bo v nedeljo, 15. avgusta, ob 8. uri na igrišču Draga v Birčni vasi pripravil nogometni turnir. Nagrada za prvo mesto bo 20.000 tolarjev, za drugo 15.000 in za tretje 5.000. Prijavnina znaša 4.000 tolarjev, prijave pa sprejemajo pol ure pred začetkom turnirja.

Kolesarji **za naslove**

V soboto prvenstvo pionirjev na Trški gori

NOVO MESTO - V soboto se bodo najboljši slovenski pionirji na Trški pomerili v gorski vožnji. Start dirke bo ob 15. uri na Bajnofu, cilj pa pri Krkinem hramu na Trški gori. Med mlajšimi pionirji se bodo za zmago potegovali tudi Krkini kolesarji, brata Logar, Zrimšek in Vene, pri starejših pionirjih pa je prvi favorjit Peter Ribič.

Člane in mladince kolesarskega društva Krka čaka v nedeljo cestno državno prvenstvo v Trzinu. Tudi tu so novomeščani med največjimi favoriti za zmago in mesta tik pod vrhom. Pri mlajših mladincih ima največ možnosti za zmago Martin Derganc, 4. na olimpiadi mladih, pri starejših mladincih se bosta za zmago potegovala Filip in Murn, pri članih pa Novomeščani največ pričakujejo od odličnega Gorazda Štangelja, brez možnosti pa nista niti Miljan Eržen in Sandi Papež.

Po državnem prvenstvu Krkini kolesarji odpotujejo na odprto mednarodno kolesarsko dirko za svetovni pokal 1. kategorije, Regio tour, kjer bodo zastopali Slovenijo. Dirka bo potekala od 9. do 15. avgusta, vozili pa bodo 7 etap.

I. V.

Finec Kiuru se ni dal presenetiti

Zmaga prvega favorita - Kogoj je izpolnil pričakovanja - Kljub vročini malo odstopov - Organizatorji opravili preizkus pred evropskim prvenstvom

NOVO MESTO - Finski triatlonski šampion Pauli Kiuru je na nedeljski tekmi v srednjem triatlonu za evropski pokal povsem upravičil vlogo favorita. Izušeni Finec, ki je v svoji karieri že šestkrat zmagal na tekmah svetovnega pokala je najbolje razporedil svoje moči in za 3 minute in 11 sekund premagal drugouvrščenega Švicarja Oliverja Bernharda. Zanimivo je, da Kiuru niti v eni disciplini ni dosegel najboljšega časa, povsod pa je bil med najboljšimi. V plavanju je bil 4., v kolesarjenju 2. in v teku 4.

Na cilj 2,5 - kilometrske plavalne proge na Loki je prvi prispel Ljubljancan Janez Bernat, nekdanji odlični plavalec; osebni rekord na 1500 m kravl ima pod 16 minutami, zadnjih 6 let pa se ukvarja s plavljenjem s plavutmi, kjer je lani na svetovnem prvenstvu izboljšal 10 let stara slovenska rekorda Novomeščana Igorja Vidmarja na 200 in 400 m. Dobro minuto za Bernatom so zlezli iz vode vsi favoriti, med njimi tudi najboljša ženska, ki je za Bernatom zaostala le minuto in 19 sekund. Ljubljenec novomeškega občinstva Igor Kogoj, član domačega kluba, je v plavanju, ki je njegova najslabša disciplina, zaostal za dobri dve minuti, kar je bilo zanj odlično izhodišče pred nadaljevanjem tekme.

Da plavalec ne bo dolgo zdržal na prvem mestu se je pokazalo že v prvih kilometrih kolesarjenja, ko so ga kot za stavo prehiteli pravi triatlonci. Kiuru je kmalu prevzel vodstvo, pridružil pa se mu je Nemec Dirk Niederau, ki je z najboljšim časom 80-kilometerskega kolesarskega dela tekme pripeljal na menjavo na otoškem kopališču kot prvi in nekateri so že videli presenečenje. Odlično sta kolesarila tudi brata Olivier in Romano Bernhard, pa tudi Kogoj, ki je ob menjavi že napredoval za nekaj mest.

DOLENJCI NA GROBNIKU

GROBNIK - Na motociklistični dirki za pokal Alpe - Adria in slovensko državno prvenstvo na Grobniku so dolenski tekmovalci dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Branko Rokavec iz Trebnjega je zmagal v razredu do 80 cm, v razredu do 600 cm super sport pa je bil tretji v tekmovalju za državno prvenstvo in 7. za pokal Alpe Adria. V razredu do 125 cm GP je bil Novomeščan Alberto Zenič 3. v obeh razvrstitvah, Silvo Judež pa 4. za državno prvenstvo in 7. za pokal Alpe Adria. V razredu do 250 cm GP je bil Lovro Mervar 3. za državno prvenstvo in 6. za Alpe Adria. Med motoristi s serijskimi motorji do 125 cm je tekmoval tudi Jurij Majerle iz Črnomlja, ki je bil na državnem prvenstvu 4. in 18. v tekmovalju za pokal Alpe Adria.

HORVAT ZMAGAL **V AVSTRJI**

NEULENGBACH - Najmlajši člani triatlonskega kluba Novo mesto so se 24. julija udeležili mednarodnega triatlona v Neulengbachu, ki je štel tudi za prvenstvo spodnje Avstrije. Med dečki do 13. leta starosti, (100 m plavanja, 12 km kolesarjenja in 2 km teka) je zmagal Blaž Horvat. Med 12-letniki (50 m plavanja, 6 km kolesarjenja in 1 km teka) je bil Matija Marin 3., David Ivanetič 5., Emir Čatič 7. in Borut Šuštaršič 8. Med desetletniki, ki so tekmovali na isti razdalji, je bil Luka Marin 2. V starejših kategorijah ni bilo Novomeščanov.

ZMAGA DOMAČINOV

BOSLJIVA LOKA - Kulturno športno društvo Tone Ožbolt iz Osilnice je pripravilo turnir v balinanju, ki se ga je udeležilo 6 ekip iz sosednjih društev in krajevnih skupnosti. Zmagali so domačini, balinarji Bosljiive Loke, 2. je bila ekipa Ložec in 3. Turistično športno društvo Kostel. Za turnir so domači balinarji s pomočjo in prispevki krajanov Bosljiive Loke in Mirtovičev uredili balinišče in kupili nove krogle.

Šport **iz Kočevja** **in Ribnice**

● V ponedeljek so rokometarji KVM Ribnice začeli priprave na novo sezono, od katere pričakujejo več kot od lanske. Glavno breme bodo še vedno nosili igralci, ki so bili najboljši tudi v lanski sezoni, pridružili pa se jim bodo Djokič, Marolt ter okrepitevi iz Bosne - Vražič in Gogalija.

● V soboto bo v Kočevju zanimiv nogometni turnir, na katerem se bodo pomerila moštva SCT Olimpije, Mariborskega Branika in domači Avto-bum. Kočevski nogometaši so z dobro igro navdušili v Črnomlju, kjer so se z novomeškim Studiom D razšli z neodločenim izidom 0:0.

DJURIČEVA 12. V **EVROPI**

SAN SEBASTIAN - Gordana Djurič, mlada atletinja iz Dolenjskih Toplic, je na evropskem mladinskem prvenstvu v atletiki v troskoku z rezultatom 12,47 m zasedla 12. mesto. V kvalifikacijah je dosegla precej boljši rezultat, saj je skočila 12,80 m in se s tem povsem približala osebnemu in državnemu rekordu. Več o njenem nastopu na evropskem prvenstvu bomo napisali v naslednji številki, ko se bo Gordana že vrnila iz Španije.

Zmagovalna trojka Olivier Bernhard, Pauli Kiuru in Dmitrij Gaar

derau, ki je z najboljšim časom 80-kilometerskega kolesarskega dela tekme pripeljal na menjavo na otoškem kopališču kot prvi in nekateri so že videli presenečenje. Odlično sta kolesarila tudi brata Olivier in Romano Bernhard, pa tudi Kogoj, ki je ob menjavi že napredoval za nekaj mest.

Med tekmo je osvežilni veter, ki je tekmovalce nekoliko motil pri kolesarjenju, popustil in vroče dolensko sonce je naredilo svoje - razlike med tekmovalci so se večale. Kiuru ni dovolil presenečenja. Tempo teka je ves čas stopnjeval in Nemec je lahko le nemočno gledal, kako ga Finec pušča za sabo. Tekma je bila odločena, vsaj kar se zmagovalca tiče, ostali dve mesti na stopničkah za zmagovalce pa sta ostali odprti. Niederau sta za Kiurujem prehitela še Švicar Olivier Bernhard in veliko presenečenje nedeljskega tekmovalja, Moskovčan Dmitrij Gaag, ki je le nekoliko slabše plaval, potem pa ves čas kolesaril in tekel tik za najboljšimi ter se kljub zastrpitvi želodca, zaradi katere zadnji teden sploh ni treniral, nepričakovano povzpel na tretje mesto.

Po treh urah, 46 minutah in 49 sekundah napornega tekmovalja je množica gledalcev na cilju burno pozdravila slokega finskega atletla Paulija Kiurua. Natanko 3 ure in 50 minut je za progno potreboval drugouvrščeni Olivier Bernhard, ki je tako zadržal vodilno mesto v letošnjem evropskem

pokalu, minuto in 15 sekund več pa tretji v tekmi za evropski pokal Dmitrij Gaag. Niederau, ki je na začetku 20 km dolge tekaške prizkušnje še vodil, se je moral zadovoljiti s 4. mestom in časom 3:55,18, v točkovanju za evropski pokal pa je napredoval s 5. na 4. mesto.

Po dveh minutah je med občinstvom spet završalo. Na cilj je tekel novomeški matador Igor Kogoj. Simpatični Primorec je upravičil pričakovanja in v izredno močni konkurenci zasedel odlično 5. mesto ter s tem osvojil naslov državnega prvaka. Med drugimi je premagal tudi Nizozemca Bena Van Zelsta, ki je letos že zmagal na ironman tritlonu v Lazarotu in sodi v najožji krog favoritov na svetovnem prvenstvu v dolgem triatlonu na Havajih.

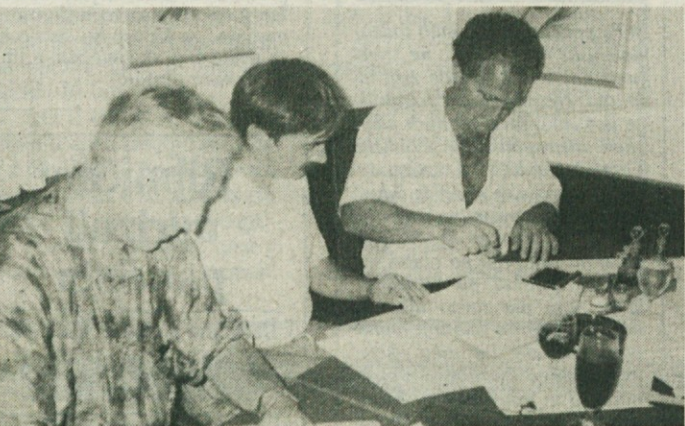
Na težkem tekmovalju so svojo moč dokazale tudi ženske. Lanska zmagovalka v skupni uvrstitvi evropskega pokala Francozinja Isabele Mouthon je na cilj pritekla kot 11. med moškimi v času 4:09,55 in se z zmago v ženski konkurenci prebila na prvo mesto v evropskem pokalu. Drugo mesto med ženskami je osvojila njena sestra dvojčica Beatrice, tretje pa najboljša slo-

● Najboljši tekmovalci so organizacijo tekmovalja, kjer je sodelovalo prek 450 prostovoljcev, pohvalili, presenečeni so bili nad velikim številom gledalcev. Do evropskega prvenstva prihodnje leto, ko bo nastopilo skoraj desetkrat več tekmovalcev, pa bo treba nekatere stvari spremeniti, kar za že dobro uigrano in izkušeno ekipo Andreja Šventa ne bi smelo biti težko.

venska tekmovalka Nataša Nakrst, ki je v absolutni razvrstitvi s časom 4:21,19 zasedla 18. mesto.

Med desetimi sta bila poleg Kogoja še dva slovenska triatlonca, Damjan Žepič na 8. in Matija Madvešek na 10. mestu, ki sta za Kiurujem zaostala manj kot 15 minut, kar je dokaz, da se triatlon vse bolj uveljavlja tudi v Sloveniji, ki ob Kogoju dobiva vse več kakovostnih tekmovalcev. Dobro je tekmoval tudi Šentjernejecan Janez Avsec, ki si je 35. mesto razdelil s še dvema Janezoma - Marinkom in zmagovalcem plavanja Bernatom. Novomeščan Andrej Prah, nekdanji odbojkar, ki letos zaradi težav s hrbtenico skoraj ni treniral, je tekmo končal na 59 mestu. Kljub vročini sta odstopila le 2 tekmovalca, 2 pa tekme nista končala v predpisanem času.

I. VIDMAR

KOŠKARKARJI SNEŽNIKA PODPISALI POGODBO - V petek so v prostorih Gostišča Janez koškarkarji Snežnika podaljšali pokroviteljsko pogodbo s podjetjem Snežnik iz Kočevske Reke in podpisali podpokroviteljsko pogodbo s podjetjem Mercator - kmetijsko gospodarstvo Kočevje. Pogodbi sta v imenu svojih podjetij podpisala direktorja Janez Žlindra in Dušan Popovič, za koškarkarski klub iz Kočevske Reke pa predsednik kluba Brane Mrhar. (Foto: M. Glavonjič)

ZMAGA PRIMCA V **VESZPREMU**

VESZPREM - V reprezentanci Slovenije so na peterboju atletskih reprezentanc Slovaške, Madžarske, Hrvaške, Walesa in Slovenije nastopili tudi štirje dolenski atleti. Največ uspeha je imel novomeški metalec disc Igor Primc, ki je z metom 53,62 m zmagal. Brežičan Vladimir Kevo je bil v metu kladiva drugi (62,26 m), Novomeščanka Mateja Udovč je v teku na 3.000 m zasedla tretje mesto s časom 9:57,37, njen klubski kolega Tomaž Božič pa je bil na 200 m četrti s časom 22,03. Trener novomeških atletov Matjaž Zupančič je nastopil v teku na 110 m z ovirami in popravil svoj osebni rekord, ki ga je dosegel še kot mladinec pred šestimi leti v Franciji. Njegov izid 14,67 sekunde je zadoščal le za 5. mesto. Že na naslednji tekmi se je Zupančič poškodoval, zato je nadaljevanje njegove najuspešnejše sezone vprašljivo.

DOLENJSKI LIST

DIJAŠKI DOM Novo mesto
Ulica Milke Šobar 24
68000 NOVO MESTO

objavlja za določen čas dela in naloge

VZGOJITELJA

Splošni pogoji so navedeni v zakonu o srednjem šolstvu in dijaških domovih. Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z ustreznno kadrovsko šolo. Delo je večidel popoldansko in večerno (enkrat tedensko dopoldne). Začetek dela je 1. septembra 1993. Prijave bomo zbiral 15 dni po objavi, kandidate pa bomo o izbiri obvestili do 20. avgusta.

DOLENJKA, trgovsko podjetje na debelo in drobno **Novo mesto,** **Glavni trg 23, Novo mesto**

razpisuje prosta delovna mesta:

1. vodja Supermarketa Dolenjka in
2. mesar - sekač (dva delavca).

Pogoji:

- pod 1: končana VI. stopnja ekonomsko-komercialne smeri ali smer organizacija dela ter dve leti delovnih izkušenj; zaželeno je poznavanje računalništva;
- pod 2: končana poklicna šola - smer mesar (lahko je tudi pripravnik).

Delovna mesta se razpisujejo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na gornji naslov do vključno 20.8.1993. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po končanem razpisu.

Svet Osnovne šole Mirana Jarca Črnomelj **Župančičeva 8, 68340 Črnomelj**

razpisuje v skladu z 51., 55. in 56. členom statuta šole delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA

Kandidat mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa 137. člen Zakona o osnovni šoli, in imeti organizacijske in strokovne sposobnosti, ki zagotavljajo, da bo s svojim delom pripomogel k uresničevanju ciljev šole.

Pomočnik ravnatelja bo imenovan za dobo 4 let. Nastop dela je 21.08.1993.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 10 dneh po objavi razpisa s pripisom "Svet zavoda - imenovanje pomočnika ravnatelja". O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

PLAVA LAGUNA Poreč

počitnice v obsevu sončnih poreških lažun

po posebno ugodnih cenah tedenskih aranžmajev

termin: 7. do 21.8.

hotela LILA In GALEB polpenzion 18.200 sit za osebo

hotela DELFIN in ALBATROS polpenzion 20.300 sit za osebo

hotel MATERADA polpenzion 23.800 sit za osebo

Doplačilo za polni penzion je 2.100 sit.

V ceno je vključeno: 7 polpenzionov oz. polnih penzionov, turistična taksa in šola smučanja na vodi za otroke in odrasle.

Velik popust za otroke, tudi do 100 odst.!

En otrok v sobi s starši zastonj!

Informacije: vaša agencija ali pa Laguna Poreč tel.: (0531) 351-122, 351-822; faks: (0531) 351-044.

Gimnastika ne bo samo množična

Gimastični klub Gym Rain je zaživel zaradi nasprotja med dvema pristopoma dela v športu - Razvijal bo tekmovalni šport in tržil rezultate svojih tekmovalk

BREŽICE - Brežice so sredi julija dobile nov gimastični klub z nazivom Gym Rain. V njem svoje interese trenutno združuje 28 odraslih oseb in pet deklic, obetajočih gimnastičark. Klub je nastal na pobudo staršev in Renata Zorka, ki je kot amaterski trener športne gimnastike v okviru TVD Partizan Brežice vodil ekipo Rain. Delo si je zamislil malo drugače kot njegovi klubski kolegi, sicer strokovno zelo dobro podkovani trenerji brežiškega TVD Partizan.

Renato je želel trdo delati, z delom dosegati rezultate, jih ustrezno vnovčiti pri sponzorjih in nato s finančno pomočjo spet nadgraditi delo. Naletel je na nerazumevanje in javno obsojanje v društvu, zato je skupaj s starši svojih varovank ubral svojo pot. "Mi smo mlajši in nam res manjka strokovnega znanja, vendar se da z veliko entuziazma tudi delati," pravi Renato Zorko. Zadovoljen je, da bo klubu po strokovni plati pomagal prof. Roman Vodeb iz Trbovelj, ki je že v dosedanjih petih letih spremljal delo njegove ekipe.

Klub Gym Rain bo gojil B program Gimnastične zveze Slovenije, kar pomeni tekmovalni šport 2. lige. Njegove tekmovalke so bile že letos, še kot

članice TVD Partizan, državne prvakinje v tej ligi, zato ob trdem delu še lahko računajo na lepe rezultate in z njimi na obstoj novoustanovljenega kluba. Klub ima lastno službo za trženje. Financiral se bo s članarino in lastnim delom, računajo pa tudi na dotacije iz občinskih sredstev za športno dejavnost. "Ko otrok toliko napreduje, da vstopi v tekmovalni rang, mora klub poskrbeti za njega in njegov nadaljnji razvoj," meni Zorko, ki je tudi predsednik kluba. Za obetajočo tekmovalko Sandro Horžen jim je uspelo dobiti generalnega sponzorja, t.j. podjetje Herko, ki izdeluje dekorativno keramiko. Sponzor kluba je tudi AFP Dobova, ki je tekmovalke opremil s trenirkami.

Novi klub pomeni začetek konkurence v brežiški gimnastiki, vendar kot kaže, ne na škodo mladih športnikov, saj bodo zdaj ti imeli na izbiro vsaj dve možnosti. Klub še naprej računa na učence brežiških športnih razredov, verjetno pa bo iskal perspektivne športnike tudi v ostalih osnovnih šolah v občini. V klubu menijo, da je treba ločevati med množičnim in tekmovalnim športom. Sami so se odločili za slednjega, saj verjamejo v majhno število izbranih telovadk in v veliko vaje.

S treningi so začeli v teh dneh, ko se tudi dogovarjajo za souporabo telovadnice. Dokler ne bo dogovora, bodo imeli kondicijske priprave na stadionu, pozneje bodo telovadke vadile štirikrat tedensko po tri ure, poleg tega bodo ob sobotah obiskovale še baletno šolo in koreografijo pri Simoni Radkovič in v nedeljo imele vaje za moč. Ob sredah bo odmor, včasih tudi s kako organizirano dejavnostjo.

B. DUSIČ-GORNJK

Tehten razlog za sklic problemske konference ZČS

Za enotno organizacijo državi lojalnih častnikov

Več kot polovica delegatov konference Zveze častnikov Slovenije je v preteklih dneh vložila zahtevo vodstvu Zveze častnikov Slovenije za sklic problemsko-volilne konference zaradi njenega neučinkovitega delovanja in vsebinske neprilagodnosti sedanjim družbenim razmeram in potrebam na obrambnem področju.

Podpisniki te zahteve želijo ohraniti obstoječo organizacijo, vendar na osnovi pobude članstva samega vsebinsko, organizacijsko in kadrovske preoblikovano. Nesporno je, da veliko število častnikov Teritorialne obrambe v njej ni našla svojega mesta, saj se ne želi vključiti v organizacijo, ki ne ponuja novih možnosti za medsebojno združevanje in sodelovanje.

Ker želijo enotno organizacijo slovenski državi lojalnih častnikov, vidijo v realizaciji te zahteve edino zakonito možnost za čimprejšnjo odpravo obstoječih pomanjkljivosti in ustvarjanja pogojev za tako organiziranost. To je tudi tehten razlog za sklic problemsko-volilne konference Zveze častnikov Slovenije, na kateri se bodo pogovorili o potrebnih spremembah in dogovorili za delo vnaprej.

Zveza častnikov Slovenije
Organizacija častnikov Ljubljana

• *Kompromitiran agent je kot smel v uri - čimprej jo je treba odpihniti. (Nedeliowski)*

Kapiteljski vikar pojasnjuje

Dolenjski list je 17. junija objavil pod naslovom "Oznanilo česa" uvodni članek 15. številke Oznanil treh novomeških župnij. Uvodna vprašanja tej objavi so popolnoma izkrivile pomen in smisel članka. Oznanila so pisana za verne ljudi, ki hodijo v cerkev. To pa pomeni, da so posebna ciljna skupina, ki več ali manj teži k temu, da enako razmišlja. Zato je zanje možno pisati drugače kakor za splošno javnost.

Dolenjski list je brez mojega dovoljenja objavil uvodnik. S pripisanimi vprašanji pa je tudi usmeril bralca v meni tujo smer, saj ga je iz poziva k spominu na mučence, kar je krščanska tradicija, spremenil v politično orodje. Vprašujem se, čemu služi tako izkrivljanje? Ne očitajo mi laži, potvarjanja dejstev ali napačne logike, ampak preprosto to, da tako pisanje ne pripomore k spravi. Tudi me ni nihče vprašal, kakšen namen in smisel sem želel vtisniti svojem uvodniku. Odgovori na ta vprašanja bi odprli vrata k dialogu in razumevanju drug drugega.

Na ta potvrjeni članek v Dolenjskem sem odgovoril konec junija v Oznanilu. Nisem se želel spustiti v brezplodno razpravljanje. V uvodniku "Sprava, ki je ni" sem prav isti ciljni skupini, ki je omenjena zgoraj, ne pa bralcem tega lista, pojasnil krščanska stališča za vsako spravo. Ker ta niso izpolnjena v zadevi, ki ji pravimo narodna sprava, le-te ni. S tem sem imel zadevo za zaključeno in za bralca Oznanil tudi pojasnjeno.

Pred štirinajstimi dnevi so se oglasili borci in prižigajo ogenj tam, kjer ga ni bilo. Pisca obeh prispevkov označujejo za nestrpneža in škvalca k politični nestrpnosti. Občuvajo pa odlomek, ki jasno izraža pripravljenost za sožitje. Razlikovanje med osebo in idejo je nujen pripomoček pri preseganju nestrpnosti. Dokler se bo kdo poistovetil z neko idejo, bo v njenem imenu počel vse mogoče strahote, ki smo jih Slovenci že enkrat živeli v času revolucije. Spoštujem vsako osebo, tudi če živi v zmoti, nihče me pa ne more in ne sme pozivati k spoštovanju zmotnih idej, posebno, če so to dokazano preživele komunistične ideje.

Besede pogrevanje nisem uporabil v smislu, ki jih ga OO ZB pripisuje, ampak v tistem bolj domačem, ki pomeni "ponovno obravnavanje". Tudi naslov te polemike "Vikar poziva k pogre-

Dolenjska avtocesta nima prednosti

Dopolnilo poročila s tem naslovom, objavljenega v Dolenjskem listu 22. julija - Pojasnilo k razočarani ugotovitvi, da z ministrom nisva ničesar obljubila

Pri poročilu o obisku ministra za promet in zveze Igorja Umeke in državnega sekretarja Marjana Dvornika na pogovorih s predstavniki Dolenjske se je v članek novinarke Jerce Božič prithotapilo nekaj netočnosti.

Pri predstavitvi projekta izgradnje slovenskih avtocest je minister razložil temeljna izhodišča pri oblikovanju tega projekta, ki pa niso v ničemer navajala k sklepu, ki je zapisan pod fotografijo, "da z nadaljevanjem gradnje dolenjske avtoceste ne bo nič".

Izhodišča za projekt so mednarodne obveznosti Slovenije, ki so opredeljene v transportnem sporazumu z Evropsko skupnostjo. Ta opredeljuje te tiste cestne povezave, ki jih je Evropska skupnost pripravljena kreditirati pod ugodnimi pogoji, obenem pa je njegov sestavni del finančni protokol, ki določa obseg in dinamiko uporabe razpoložljivih sredstev. Med temi so tri smeri: Italija - Madžarska, Karavanke - Obrežje in Sentilj - Macelj.

Strateško se Slovenija nahaja na transportni povezavi, ki jo Evropska skupnost opredeljuje s skrajnima točkama Barcelona in Kijev, v okviru katere poizkuša Slovenija najti in zadovoljiti svoje vitalne interese.

Ze od konca 60-ih let je prisotna potreba po povezovanju treh centrov Slovenije, Kopra, Ljubljane in Maribora, kar sovpada s predlagano traso Evropske skupnosti. Parlament je ob sprejemanju memorandumu k državnemu proračunu v aprilu 1993 določil to smer kot prednostno z upoštevanjem Osimskih cest in povezave z madžarsko mejo.

Ministrstvo je predložilo v obravnavo Parlamentu nekaj zakonov in delovno gradivo, ki omogočajo realizacijo strategije izgradnje avtocestnega sistema, pri čemer določitev prednostne smeri ne pomeni izločanje gradnje v tem obdobju na ostalih dveh smereh iz transportnega sporazuma.

Glede na dosedanje pogovore z bančnimi hišami pa bomo posamezne odseke vključevali v financiranje predvsem glede na stopnjo pripravljenosti dokumentacije in ekonomske upravičenosti gradnje. To pa vsekakor ne navaja k zaključku, ki je napisan pod sliko.

Pri vprašanju zaščite domače gradbene operative je minister odgovoril, da Slovenija ne gradi cest zaradi gradbenecv, ampak iz potrebe Slovenije, da prometno usposobi državo.

Gradnja avtocest pomeni, dolgočasno gledano, navezavo Slovenije na Evropo, sicer bomo ostali v položaju, ki evropske meje postavlja na napačno stran. Zato bo poleg mednarodnih razpisov, ki bodo zagotavljali zadostno konkurenco pri izboru izvajalcev, tudi vsebina razpisov tehnično tako opredeljena, da bomo omogočili prijavo vsem usposobljenim podjetjem. Zaščita gradbene industrije bo v prvi vrsti izvedena z zdravno konkurenco na trgu.

Naslednje pojasnilo zasluži razočarana trditev, da z ministrom nisva ničesar obljubljala. Žal je treba povedati, da smo bili v Novem mestu doslej vajeni v glavnem obiskov, kjer je bilo veliko obljub, pa dosti manj dejanj. Resnica je prav gotovo najboljše zdravilo za razblinjanje iluzij in prevelikih pričakovanj. Konkretna navedba del iz letošnjega programa je neustrezna in zavajala bralce. V programu proračunskega financiranja je na regionalni cesti 332 predviden začetek del na odseku Lakanec - Zbure v avgustu, saj je razpis za izbor izvajalca že zaključen. Na drugem delu te ceste, proti Škocjanu, sta v proračunu dve postavki. Prva je gradnja mostu prek Radulje v Zalogu in delno financiranje modernizacije ceste proti Škocjanu. Postopki za pridobivanje dokumentacije so zaključeni, prvi razpis za izbor izvajalca pa je bil neuspešen. Tega sedaj ponavljamo in računam,

DOPOLNILO

V prispevku z naslovom "Preprodaja družbenih stanovanj", objavljenem 29. julija, je pomotoma izpuščen pomemben podatek, da so nekateri kupili družbena stanovanja po 15.000 DEM, prodali pa po 60.000 DEM in po 20-odstotni obdavčitvi razlike spravili v svoj žep po 36.000 nemških mark. Pisu Milanu Žuraju in bralcem se za spodrslij opravičujem.

Uredništvo DL

Gospod vikar poziva k pogrevanju

Še en odmev na pismo s tem naslovom, objavljen v Dolenjskem listu 22. julija

Gospod vikar poziva k pogrevanju. Tako se glasi naslov prispevka, ki ga je Dolenjskemu listu za objavo poslal Občinski odbor Zveze borcev Novo mesto. Ker ta odbor omenja tudi "nekega" J. P. in njegov prispevek, ki je bil objavljen v Vašem listu pod naslovom "Oznanilo česa" 17. julija, bi rad, preden nadaljujem, pobaral tega J. P. kot tudi imenovan odbor, kateri slovenskih bralcev lista naj ocenjuje, presoja ter o čem tako "Oznanilo" kot odobrovo pogrevanje g. vikarja, ker smatram kot povprečen Slovenec brez akademске izobrazbe, da doberšen del našega naroda ne zmore meritornih lastnih odločitev in nima zgrajenega lastnega jaza. Zato, Tovariši, opustite demagogijo in zavajanje nas preprostitih v že dovolj pogretem okolju našega slovenskega prostora!

Za prvo, to je "Oznanilo česa", menim, da je kakršnakoli presoja svojevrstni paradoks, absurd in docela zgrešen strel "nekega" J. P., ker so misli in besede g. vikarja dejstva in ne laži! Če pa je namen nekoga diskreditirati tega predstavnika Cerkev na tak način in s tako mizerijo duha, mi je vseeno, ali je podpisan z J. P. ali drugače. Samo toliko je vredna moja presoja za "Oznanilo česa", pa prav nič več!

O drugem pa, o t.i. pogrevanju g. vikarja, z isto jasno in nedvoumno besedo ugovarjam Odboru borcev le zoper dvoje zame dovolj bistvenih "ugotovitev" tega odbora. Najvažnejše, zadevajoče bistvo za borce je nedvoumno le tisto, kar stoji v 2. odstavku prispevka borcev, kjer g. vikar omenja

da bo začetek del v mesecu septembru.

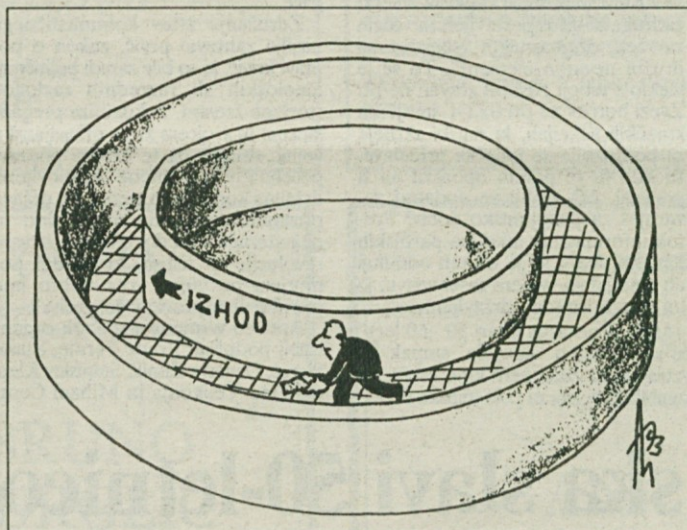
Pri trebanjskih cestah bo na osnovi predloga, ki smo ga oblikovali skupaj z Izvršnim svetom, makadamski odsek pri Medvedjeku prišel na vrsto v letu 1994. Trebanjci želijo tudi modernizacijo lokalne ceste Bič - Žužemberk, ki je v pristojnosti občine, zato zanjo republiški proračun ne zagotavlja sredstev. Prepričan sem, da bodo Trebanjci to svojo prioriteto tudi uresničili v najkrajšem možnem času.

Poseben problem je zaprtje prometa prek mostu v Dobravi, ki v letošnjem proračunu nima postavke. Mnenje inšpektorja je, da je potrebno zgraditi nadomestni most, saj popravilo ne bi omogočilo trajnejše rešitve. V okviru teh dejstev si na ministrstvu prizadevamo, da bi že v letošnjem letu kljub izredno majhnim možnostim vendarle zagotovili sredstva vsaj za začetek del. S tem bi omogočili dokončanje v letu 1994.

Naslednja želja je bila izražena v zvezi z mostom v vasi Potok, ki ga je Izvršni svet opredelil kot prednostno nalogo v cestni gradnji za naslednja štiri leta. V tem okviru bo glede na možnosti, ki jih bodo proračuni v naslednjih letih omogočali, ustrezno obravnavan tudi ta problem. Pri tem je treba poudariti, da smo takoj po sprejemu proračuna 1993 na ministrstvu realizirali pogovore z vsemi občinami, pri čemer smo usklajevali interese in potrebe predstavnikov lokalnih skupnosti s tehničnimi kazalci, s katerimi razpolaga državna uprava.

Upam, da sem s tem pojasnilom vsaj malo razkldil meglo, ki je nastala zaradi netočnega zapisa novinarke. Če pa uredništvo smatra, da je cestna problematika vredna podrobnejše obravnave, smo na ministrstvu vedno pripravljeni postreči z ustrežno informacijo.

MARJAN DVORNIK

Drobovina in goveja glava v potoku Radulja

Najostrejši protest ogroženih vaščanov

Mnogi iz vasi Radovlje se sprašujemo, kdo je tisti, ki tako malomarno in nepremišljeno onesnažuje in zastruplja našo vodo s takimi odpadki, ki so lahko zelo nevarni zaradi bolezni, ki jih ima goveja živina.

Zato bi bilo dobro, da sanitarna inšpekcija nujno poskrbi za vse tiste nemarne, ki koljejo doma in neodgovorno odlagajo odpadke v naš potok, kjer se nahajajo vreče s to drobovino in govejo glavo, da o neznosnem smradu pri vsem tem niti ne govorimo.

Sedaj, ko nam vsem že tako primanjkuje vode celo za pitje in se zato poslužujemo vode iz potoka, je hudo nevarno za okužbo živine pa tudi ljudi!

Zato resno opominjamo vse tiste, ki to tako neodgovorno in brezvestno počenajo, naj s tem prenehajo, sicer bodo morali odgovarjati za ogrožanje življenja in zdravja ljudi pred uradnim osebjem sanitarne inšpekcije, ki bo prisiljena proti njim primerno ukrepati!

Vaščani vasi Radovlje pri Šmarjeških Toplicah

• *Demokracija v državi, kjer se voki vzikajo v politiko, ni mogoča. (J. Zlobec)*

• *Trimesečni odpovedni rok je predolg, ker se delavci polenijo in odvadajo delati. (Kopač)*

• *Gospodarska samostojnost sodi v preteklost. (Mencinger)*

Glas evangelija

Se en odziv na versko oddajo Studia D (Dolenjski list 29. julija)

Še više ste zadnjih 50 let leteli kot tisti vran, ki ga omenjate, vendar pa ste nizko padli, zato krščansko versko skupnost in avtorja oddaje pustite kar pri miru.

Anton Judež, nemara ste razočarani komunist in ste še kako potrebni teh besed, ki jih slišite. Ne samo v Studiu D, tudi v radiu Ljubljana je vsako nedeljo malo pred 7. uro jutraj taka oddaja, pa jo skrbno poslušajte! Morda pa bo čez nekaj let namesto lačnega vrana priletela golobica, sedla na vaša ramena sita in prijazna, brez zla in sovraštva.

MITJA VERBIČ
Ljubljana

PRIPOMBA UREDNIŠTVA DOLENJSKEGA LISTA - Na Studiu D sta ob nedeljah dve verski oddaji: ob 8. uri Duhovna misel in ob 19. uri Glas evangelija. V uredništvu se je zgledal Anton Judež iz Novega mesta, Valantinceva 20, ter nas zaprosil, da objavimo, da on ni pisec prvotnega prispevka, ki ga je napisal bralec z enakim imenom in priimkom, vendar ne iz Novega mesta.

POČITNICE V OLIMJU

S prijateljicami smo se dogovorile, da bomo del počitnic preživele v vasi Olimje blizu Atomskih Toplic. Tja nas je privabilo bivanje v šotoru, dobra kmečka hrana, tenis, jahanje, kopanje ter ogled krajevnih znamenitosti. Naš "tabor" se je nahajal tik ob gozdu, kjer sta tudi dve teniški igrišči, kjer smo pod vodstvom vaditeljice Mihaele vsak dan igrali tenis. Kopale smo se v Atomskih toplicah, preizkusile pa smo se tudi v jahanju. Zelo zanimiv je bil ogled gradu, cerkve in stare lekarne v Olimju ter Koče pri čarovnici. Bile smo tudi pri Ježovniku, kjer imajo pave, jelene, srne in muflona. Teden, ki smo ga preživele v Olimju, je bil nekaj posebnega, zato si želim, da bi drugo leto spet taborila tam.

JANJA DOBRAVEC

TISKARSKI ŠKRAT NAGAJAL ŽE PRED STO LETI

Dolenjske novice so 3. februarja 1893 objavile tudi tale oglas: MERJASCA yorširskega plemena, 14 let starega in polnokrvnega, kateri je jako dober za plemo, priporoča JOSIP KOŠAK, Krovno. Že v naslednji številki, ki je izšla 15. februarja 1893, so novice objavile tale POPRAVEK: V zadnjem listu se je po prezrenju vrnila neka čudna napaka v inserat: 14 let starega merjasca - pač ni, saj mu nož ne prizanaša toliko časa! Merjasec je star 14 mesecev. Torej gospodarji - le po njem!

sko izobraženega(!) nekdanjega partizana, ki pravi nekako takole: "...mar ni škoda, da nisi bil v partizanih, zaradi ugodnosti...? Nisem bil niti presenečen nad to "noviteto", pustil sem ga govoriti naprej, predolgo že vemo za njih bonitete, za njih "senkana" dvojna medvojnica leta pa še kaj povrh! (Spoštovani, ne boj se, če se prepoznaš, nimam navade ovajati!).

In tu je tisti "pravšnji" trenutek, da se razgalim in obtožim sam sebe za nov prispevek borcev, tokrat proti še podpisaneemu. Kar dolgo sem bil član slovenskega domobranstva v Trstu, o "nagradi", prejeti po vojni, mi ni potrebno govoriti, ponavljam pa, da tega slovenskega domobranstva tudi danes ne obremenuje vest in me ni sram! Nasprotno, krvava "povojna dota" ne sodi nam!

Odboru borcev namenjam pa take obzledne besede. Le pustite Cerkev na miru, njeni služabniki ne uče nič slabega, o tem se lahko sami prepričate. Niso kot tisti, ki le hipoma stopi vanjo, v ta zanj "prečudni" svet, in ga prav tako jadno zapusti s "corpus delicti" v rokah za take depasirane objave, pozive, kar mi dodatno dokazuje množina borčevskega še podnaslova, ko omenja poleg Kapitlja, še Klošter in Smihel! In kaj še reči o vsem? Najbolje nič! Vendar pa ne bo za odveč omeniti vsaj to. Cerkev je bila, je in ostaja še naprej, vrednote človeka tudi ostajajo in potujejo skozi čas in z njim, ki je neustavljiv. Dan za dnem pa ugaša slava maršalov in politikov, še kako pa tudi neizprosno ideologija boga Janusa, sicer s krčevitimi zaviralnimi poizkusi, ve se katerih, a zaman!

FRANC KOŠELE-FRENK
Novo mesto

Del zbora FS "Ivan Navratil"

"Sami se moramo potruditi"

Gračani praznovali

GRADAC - V krajevni skupnosti Gradac so minulo soboto praznovali krajevni praznik v spomin na 26. julij 1942, ko so na območju sedanje KS v vojni vihrni gorele hiše in druga poslopja. Gračani so znova praznovali po štirih letih premora. Kot je rekel v slavnostnem govoru predsednik KS Alojz Malenšek, so se za praznovanje odločili predvsem zato, da se krajani srečajo med seboj in poklepetajo. Hkrati je spomnil na to, da vsak posameznik premalo skrbi za razvoj krajevnih skupnosti ter da se morajo bolj zavedati, da ne bo nihče naredil ničesar namesto njih. Naštel je številna dela, ki jih morajo opraviti, pri tem pa tudi vprašal, kakšna usoda čaka park gradaškega gradu.

Odgovoril je predsednik občinske skupščine Branko Matkovič, ki je dejal, da jim parka zagotovo ne bo nihče vzel. Krajanom je obljubil tudi kanalizacijo ter dejal, da se je občinska vlada v zadnjem mandatu trudila dati vsaki krajevni skupnosti, kolikor je bilo največ mogoče. Res pa je, da so nekateri dobili nekaj več, drugi manj.

V kulturnem programu proslave so nastopili osnovnošolski recitatorji ter pevski zbor folklorne skupine "Ivan Navratil" pod vodstvom Mateje Jakša.

M. B.-J.

ZAHVALA

Kastelčevi iz Jezera pri Trebnjem se lepo zahvaljujemo Ivanu Urbiču, Pavletu Zupančiču, Stanetu Kovačiču, Janezu Radlju, Gasilskemu društvu Dol. Ponikve ter vsem ostalim, ki so pomagali pri gašenju otave.

FRANC KASTELIC

Glas generacije, ki se ni znašla

Kako vidim preteklost in gradnjo socialističnih odnosov na vasi - Kot "ostanek kapitalizma" ostal zaznamovan in brez ugodnosti, ki so si jih preskrbeli drugi

Ožigosani smo bili za kulake in škodljivce, če ne celo nevarne elemente, ki ovirajo razvoj socialističnih odnosov na vasi. Ker nismo stalno spremljali tiska in poslušali poročil, je šlo mimo nas tudi tisto določilo, po katerem naj bi si dokupili leta, ki smo jih preživljali kot poljedelci. Kdor se je takrat znašel, se odločil za nakup let, ima danes dovolj delovne dobe glede na svojo starost. Sam pa sem star 58 let, a še nimam 20 let priznane delovne dobe. V zadnjih letih se je delovna doba še podaljšala in tako bomo moral delati, ako mi bo zdravje dopuščalo, do 63. ali 65. leta. Končno ne gre za to, do kdaj delaš, garaš do smrti, če si zdrav! Problem je v tem, da del populacije nima priznanih delovnih let na kmetiji.

Ko v zadnjih letih popravljamo različne krivice, je prav, da pomislimo na odrinjene in zapostavljene del kmetov, ki je vztrajal v težkih časih "graditve socialističnih odnosov na podeželju" in prenašal težke udarce po zasebnem kmetijstvu, ki je moralo reševati vsako krizo po letu 1945, še posebej pa plačevati izgube kolektivističnega kmetijstva. To je bil čas rednih in izrednih davkov za zasebnega kmeta, čas dvojnih cen mleka, mesa, lesa in drugih surovin. Ve se, kdo je prodajal po višjih cenah! Po letu 1963 so nas pritisnili še z neenako volilno pravico. Bajje smo bili malo produktivni, zato je bilo treba 972 kmečkih glasov več za enega poslanca v zboru delovnih skupnosti kakor pri drugih slojih in poklicih. To zapostavljanje je težko spregledati in pozabiti.

Zato kot prizadeti kmet in delavec želim, da kmečki sindikat in Kmečka zveza, ki deluje v okviru političnih strank, pomagata odrinjenim in zapostavljenim priti do minimalnih pravic. Ugotavljam, da je ta generacija v glavnem stara od 50 do 60 let. Na delo v industrijo ni šla, ostala je na zemlji in je bila zato drugače obravnavana kot deli prebivalstva, ki so bili vključeni v uradno priznane ustanove. In če nisi bil še v KOZ in pozneje v splošni kmečki zadrugi, si bil zapostavljen in včasih zavrnjen, ožigosan kot "socialistični družbi nevaren element". To se je vleklo s teboj. Nisi bil zraven ne pri Zvezi borcev ne pri SZDL in njenih kmečkih sekcijah, ki naj bi skrbale za podružbljanje kmečke pridelave. In kdo bi te potem opozoril ali ti ponudil, češ lahko se dodatno zavaruješ za pokojninsko dobo? Pretok informacij je tekel po partijskih kanalih. Kdor se je od teh odmakal ali vztrajal na svojem zasebnstvu, je bil drugorazreden državljan.

Moja generacija (stari 50 - 60 let), če se ni redno zaposlila, ampak je vztrajala na zasebnem kmetijstvu, je izgubila tista leta za pokojninsko dobo.

Oblast je dala možnost pozneje in tudi danes, da si ta leta lahko kupimo. Vendar je cena za dokup delovne dobe tako visoka, da je navadnemu kmetu ali delavcu (jaz sem se v tovarni zaposlil l. 1974) nemogoče zbrati in doplačati. Zdaj smo udarjeni dvakrat: nimamo priznanih let dela v kmetijstvu, pa tudi parlament je lani sprejel nov pokojninski zakon, ki podaljšuje delovno dobo. Mislim, da bi morala danes, ko slovenska država

Odškodnina žrtvam

Apel Združenja žrtev komunističnega nasilja

Združenje žrtev komunističnega nasilja je napisalo Apel mednarodni in slovenski javnosti. Na koordinacijo podpisnikov je Združenje povabilo tudi Zvezo združenj borcev NOB Slovenije, ki se je vabilu odzvala in sodelovala z opazovalcem, vendar Apela ni podpisala.

Podpisniki Apela obtožujejo oblasti Republike Slovenije za kršitev človekovih pravic, ker niso storile nič, ali skoraj nič za ljudi, ki so jim bile v prejšnjem režimu strojene krivice. Podpisniki so v Apel zapisali, da si je Komunistična partija v času vojne prisvojila oblast in se razglasila za edino odgovorno gibanje na Slovenskem. Kdor ni bil z njo, ga je preganjala in poskušala uničiti. Osvobodilna vojna se je tako spremenila v državljansko in komunisti, ki so v njej zmagali, nekomunistom niso bili pripravljeni priznati pravic, ki jim kot ljudem gredo.

Čas takoj po vojni je bil čas množičnih pobojev, montiranih procesov, razlašanja meščanskega razreda in kolektivizacije kmečkega sloja. Ne prejšnja ne zdajšnja oblast nista objavili seznama pobitih in njihove grobove še zmeraj iščejo le svojci. Združenju žrtev komunističnega nasilja, ki je bilo pripravljeno lotiti se takšnega dela, vlada ni pripravljena pomagati ne finančno ne kako drugače.

Združenje žrtev komunističnega nasilja zahteva: prvič, zakon o pravi krivici, ki so bile zaradi političnih, ideoloških ali razrednih razlogov storjene žrtvam, nekdanjim pregančancem in svojem žrtv državljske vojne; drugič, da te krivice popravi posebna, v te namene ustanovljena državna komisija in tretjič, da država prizadetim poravnava materialno in nematerialno škodo, civilnim žrtvam revolucije in tistim, ki so bili pomorjeni po vojni, vrne dobro ime (mrlški list, pravico do groba).

Apel so v imenu različnih organizacij podpisali Franc Perme, Stane Stanič, Davorin Žitnik, Stanislav Klep, dr. Tine Velikonja in Mihael Cenc.

v okviru možnosti poskuša popravljati krivice nekdanjim razlašencem, po krivici obsojenim in preganjanim, upoštevati tudi to kategorijo odrinjenega kmečkega prebivalstva in mu v mejah možnosti pomagati.

Predlagam razpravo o tem vprašanju v parlamentu. Ustanove, ki imajo o tem podatke, naj to vprašanje predstavijo ter nakažejo možnosti in težave te zadeve iz polpreteklega časa. Ne gre nam za privilegije ali za dodatne pravice. Te so si že prisvojili "naši tovariši" in jih pač imajo. Gre za to, da se zadeva prikaže in razčleni. Saj je tudi to del naše preteklosti, ki sega v sedanost. Danes, ko tudi za nas prihajajo pozna delovna leta, vidimo, da v času razporejanja kadrov nismo bili ali se nismo znašli na pravih delovnih mestih. Bolje bi bilo, če bi postali zadrugi delavci in tako bi nas nekdo z zadolženo in neorganizirano zadrugo zaščitil. Mi pa smo zdržali in vztrajali v izvirem kmečkem stanu, nikogar zajedali ali spravili na "kant", danes pa smo v bistvu uboge pare brez primerne delovne dobe.

Tukaj bi bil mogoče potreben boljši uvod.

V življenju je pogosto tako, da kakšen sloj ali plast prebivalstva nastrada. Večkrat celo propade ali počasi shira. Tako je tudi po letu 1945, v času "nagle industrializacije in elektrifikacije", kmečki sloj nosil velik delež bremen. Uradno dobrohotna komunistična oblast je vzpostavila svoje politične organizacije in je kmeta obravnavala kot motečega "zasebnega podjetnika", ki je nevaren komunističnemu kolektivizmu in ovira za vzpostavljane brezrazredne družbe. Kot "ostanek kapitalizma na vasi" je bil zaznamovan zlasti tisti, ki se je izogibal ali celo upiral in nasprotoval socialističnemu zadržanju na vasi. Partija si je prizadevala, da bi vsakega zasebnika sprejela na svojo linijo in mu vcepila svoje poglede in zamisli o napredku kmetijstva. Delavca je "peglala" v proizvodnji, kmeta pa na deželi.

ALOJZ ŠUŠTARIČ
Semič 30

Vladimir Gajski - Gajo

Po osmih dneh sem strgal svoje škornje po poteh. Zdaj prišel sem v Charleroi. - V Zeleni krčmi sem naročil koščke kruha, šunko, ki bi topla še bila.

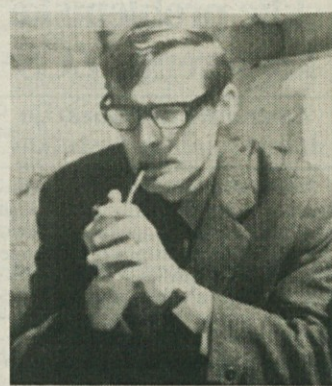
Presrečen stegnil sem noge pod mizo: ogledoval naivne slike naokrog po stenah. - In bilo je čudovito, ko mi je deklet ogromnih prsi, iskrih očk

- tale tu se pa poljuba ne bi zbalal! - smejoč se, z maslom kruhke dala in mlačno šunko na obarvan pladenj,

rdečo šunko, s česnom prepojeno, - v vrček mi nalila piva, s peno, ki jo pozlatil je pozni žarek.

A. Rimbaud

Nepredvidljiv si bil vedno. V Novem mestu otroštva in gimnazijskega nemira, v Ljubljani, ko smo v študentskih šestdesetih naskakovali nebo, in končno v obdobju vsemogočnega, ko si gnezdo razdiral in ga vedno znova zopet spletal. In ko je že kazalo, da se ti je umirila nemirna kri, ti je le-ta otekla. Kar

tako, na lepem. Skoraj brez razloga. Skoraj. Nepredvidljivo. Ali pa ne. Tudi to skrivnost, kot marsikatero drugo, si odnesel s sabo. Nas pa pustil v dvomih, saj to si hotel, kaj ne, nas pustiti, da naprej brez možnosti rešitve razmišljamo o življenju in smrti. No tak si bil, in tak nam boš ostal v mislih.

Prijatelj Pavle

UPOKOJENCI NA KUČARJU

KUČAR - Prijazne upokojenke in upokojenici iz Gradca v Beli krajini le malo kdaj pozabijo na svoja srečanja povabiti upokojujencev iz sosednih društev. So ljudje, ki si znajo sami olepšati težke čase. Te dni so gradaški upokojenici pripravili prijetno srečanje na Kučarju. Zenske so spekle domače dobrote, ki se lahko primerjajo z največjimi kuharskimi specialitetami, moški pa so na raznju zavrteli janjčka in poskrbeli za prijetno vzdušje, ki bo mnogim še dolgo ostalo v spominu. Na takih srečanjih človek spet postane mlad, zato se gradaškim upokojujencem najpogosteje zahvaljujem za vabilo ter si želim, da bi se lahko še kdaj poveselila v družbi z njimi.

MARIJA NEMANIČ

● Na pravni fakulteti bi lahko uvedli nov predmet - aferologijo.
● Kjer je politika gospodar, tam je hudič vladar.

M. BRADAČ

Belokranjska slavi 50-letnico

28. septembra bo minilo pol stoletja, odkar so v Bočki ustanovili XV. belokranjsko SNOUB - Povabilo na srečanje borcev, ki bo 22. avgusta v Prilozju

Po odredbi Glavnega štaba NOB in POS je bila pred 50 leti 28. septembra 1943 pred Vraneščem hiša v Bočki pri Metliki ustanovljena XV. slovenska brigada - Belokranjska. Njeni ustanovni borci - partizani so bili iz belokranjskega odreda, novih borcev, mladih fantov, mož in deklet Bele krajine, ki so po kapitulaciji Italije vstopili v oborožen boj za osvoboditev svoje dežele Bele krajine in Slovenije. V brigado so bili vključeni tudi borci ostalih slovenskih enot, ki so se kot ranjenci ali drugače zatekli na področju Bele krajine.

Vojne razmere niso dopuščale, da bi se borci spoznali med seboj ali imeli daljši čas za vojaško urjenje in spoznavanje vojnih razmer na Dolenjskem in Hrvaškem, predvsem ne novinci. Po kratkem seznanjanju s partizanskimi silami v obnašanju in sprejela boje s sovražnikom okoli Ozlja. Boji okrog Ozlja in za sam Ozalj so bili tudi njen ognjeni krst.

Od takrat dalje se njeno orožje ni imelo časa ohladiti. Brigada, ki jo je vodil njen prvi komandant Tone Zgonc-Vasja, se je zatem v času velike nemške ofenzive jeseni 1943 vključila v boje z drugimi enotami in branila Belo krajino in zadrževala sovražnika na prostoru od Vivodine do Vinice. Seveda ni mogla popolno zadržati nemških in kvistinskih sil, vendar je uspešno zadrževala po orožju, tehniki in človeški sili večkrat močnejšega sovražnika, tako da je sovražnik prodril le v del Bele krajine. V nenehkih bojih je vsestransko ojeklenela in že omenjanje njenega imena je bilo v strah sovražniku. Po teh hudih bojih je brigada zavržala vse poskuse sovražnika, da bi prišel v Belo krajino, ker je bila njegova želja da zasede to osvobodeno ozemlje. Znani

so njeni uspešni boji s sovražnikom vse od Gorjancev do Metlike, posebej no ko je uničila vrsto poskusov Nemcev in njihovih hlapcev, da bi prišli v Belo krajino. Tako so borci XV. brigade in nekaterih drugih enot uničili motorizirano kolono, ki je iz Novega mesta prodrla do Suhorja z močnim spremstvom in nameravala iz Ljubljane pripeljati v Belo krajino izdajalsko oblast, katera naj bi predstavljala nemški fašizem in njegovo oblast na tleh Bele krajine.

Ostra zima 1943/44 je že prekaljene borce zatekla na Hrvaškem z nalogo, da z neizprosnim bojem združuje sovražnika, ki je za vsako ceno želel uničiti NOB in zasesti Belo krajino, ter razbremenjevala partizanske enote, ki so v Bosanski krajini in spodnji Hrvaški vodile težke boje proti Nemcem in njihovim pomagačem, ki so nameravali uničiti glavni enote Vrhovnega štaba NOB Jugoslavije. V ta čas spada tudi uničenje sovražne postojanke Netretič.

Tako prekaljena iz z določenimi bojnimi izkušnjami in slovesom je brigada odšla v začetku leta 1944 na območje Suhe krajine, kjer ni bilo bojnega predaha. Tu je ostalo največ borcev XV. brigade ali so bili onesposobljeni za boj. Brigada je v neprestanih bojih v mrzlih dneh zime 1944. leta razbila nemško postojanko na Krki, zatem v Zdenski vasi, kjer so Nemci po italijanski okupaciji ponovno zbrali ob sebi razbito silo domačih hlapcev.

Aprila 1944 ji je nadrejeno poveljstvo odredilo varovanje območja od Sentjerneja do Dolenjskih Toplic. Naj omenimo, da so bile v tem času na Dolenjskem zelo močne sovražne sile. Drugo polovico leta 1944 brigada bje boje na Kočevskem v Suhi krajini in

širo Dolenjske. Sodeluje v ofenzivah ali obrambnih bojih XV. divizije na meji med Savo, Stično in Grosupljem. V ta čas sodijo tudi boji v Kriški vasi in Šentjanžu. Zaključni boji pred koncem vojne pa so se vrstili od Kočevja prek Trebnjega, Višnje gore, Grosuplja do Ljubljane, z zadnjo ostro bitko na Orljah. Majske dni 1945. leta je z Gubčevo in ostalimi brigadami XV. divizije prispevala ključni delež osvoboditvi Ljubljane.

Ob ustanovitvi je brigada štela 1.500 borcev, skoznjio jih je šlo okrog 5.000. Proti koncu vojne oz. pred koncem leta 1944 in na začetku leta 1945 je partizansko vodstvo dopolnjevalo brigado z borci iz Stajerske in Primorske; ti so časten in ponosen člen sestava Belokranjske brigade. Žal so nadčloveški boji boji borcev Belokranjske brigade zahtevali za osvoboditev Slovenije in delo v svojem skupnem zavezniškem boju proti fašizmu in nacizmu več kot 700 padlih in 800 ranjenih. Tega deleža ne more razvrednotiti nihče.

Brigada je bila reformirana 23. maja v Kamniku. Borci so bili vključeni v druge enote JA, starejši in mladoletni pa so bili odpuščeni. Žal nam prostor ne dopušča, da bi o brigadi napisali kaj več, obstaja pa monografija o XV. SNOUB.

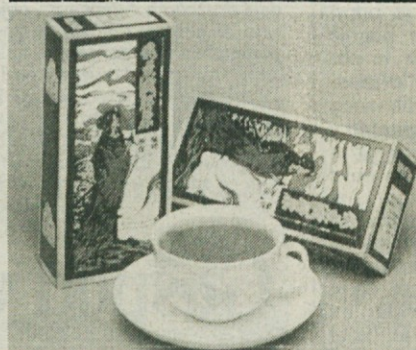
Spoštovani borci in borke!

Vabimo Vas, da se tudi letos udeležite srečanja borcev XV. SNOUB, ki bo skupaj z ostalimi 22. avgusta v Prilozju - med Gradcem in Metliko. Posebno Vas vabimo na Skupščino borcev XV. SNOUB, ki bo 22. avgusta ob 9. uri v gostilni Kapušin na Krasincu.

Odbor skupnosti borcev
XV. SNOUB

nžirlo d.o.o.

p.p. 45 61000 Ljubljana

ČANG ŠLANG shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je ČANG-ŠLANG, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja ČANG-ŠLANG bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj ČANG-ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade. ČANG-ŠLANG so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem

tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica ČANG-ŠLANG vsebuje 40 vrečk čaja, ki so jamstvo za doseg želene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa ČANG-ŠLANG, čaj s tradicijo več kot 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje.

Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici ČANG-ŠLANG pred spanjem.

Čaj ČANG-ŠLANG lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana, in po telefonu (061) 215-476. ČANG-ŠLANG prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena ČANG-ŠLANG je 699 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

Ime in priimek

Ulica in št.

Poštna št. in kraj

Število zavitek ČANG-ŠLANGA

Naročilnico pošljite na naslov:
DŽIRLO, d.o.o., p.p. 45, 61101 Ljubljana

DOLENJSKI LIST

OPEKARNA
NOVO MESTO d.o.o.

priporočā obisk trgovine

MODUL

Zalog 21, 68001 Novo mesto
tel.: 068/22-855
delovni čas: vsak dan od 7. — 19.
ob sobotah od 7. — 13.

**Kupite gradbeni material takrat,
ko je najcenejši!**

cement Anhovo	vreča 500,00
apno	vreča 363,00
arm. mreže 9x6	kom. 4114,00
schiedel dimnik Ø 20	m 3734,28
kombi plošče 5	m² 1018,71
okna, betonska, 120x100	kom. 6382,25
robniki	od 203,00 dalje
splakovalniki	kom. 3740,00
sifoni	od 505,00 dalje
kopalniška garnitura, barvna	od 20.352,00 dalje
tuš kad	kom. 5.615,61
izoterm V-4	od 2.483,25
pomivalniki	od 1.761,70 dalje
obloga smreka	m² 739,00

Stavbno pohištvo Mizar Volčja Draga in Liko Vrhniko po tovarniških cenah.

Posebno ugodno:

Keramične ploščice že od 450 SIT/m² dalje in klinker ploščice od 480 SIT dalje.
Možnost plačila na 3 čeke in s kartico Activa.
Organiziramo dostavo na gradbišče.

IZDELAVA IN DOSTAVA BETONSKIH ZIDAKOV IN TLAKOVCEV NA GRADBIŠČE

zidak 13 x 40 x 20	38,00 SIT
zidak 20 x 40 x 20	48,00 SIT (2. klasa 35,00 SIT)
zidak 25 x 40 x 20	58,00 SIT
zidak 30 x 40 x 20	68,00 SIT
tlakovec "H" 1 m²	700,00 SIT
travna plošča 40 x 40 x 8 1 kom.	110,00 SIT

V cenah je všteti prometni davek.

**CEMENTNINARSTVO IN AVTOPREVOZNIŠTVO
JAKLIČ
Gabrje
tel. (068) 85-887**

Krajevna skupnost Brusnice

objavlja
javni razpis

- 1.) Investitor: Krajevna skupnost Brusnice
- 2.) Predmet razpisa: gradnja poslovnega objekta na pokopališču v Brusnicah.

Podrobnejše podatke dobijo ponudniki pri predsedniku sveta KS Brusnice. Pisne ponudbe bomo zbirali do 12. 8. 1993. Naslovite jih na: Krajevna skupnost Brusnice, p. Brusnice.

GLASBENA ŠOLA ČRNOMELJ

Ulica Mirana Jarca 3
68340 Črnomelj

razpisuje

prosta dela in naloge za šolsko leto 1993/94 za nedoločen čas, s polnim delovnim časom:

- UČITELJA KLAVIRJA
- UČITELJA HARMONIKE
- UČITELJA PIHAL IN TROBIL
- VODJE DO V SEMIČU

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po zakonu o glasbenih šolah. Začetek dela 1.9.1993. Prijave naj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo pisno obveščeni v 8 dneh po preteku razpisa.

**JEKLO
TEHNA**
Maribor d.d.

ŠTERK

Črnomelj Kočevje 25

Spoštovani sokrajani!

*V našem kraju že dalj časa pogrešamo
trgovino z železnino.*

*Da bi vam prihranil čas in pot,
bom skupaj z znanim mariborskim trgovskim
podjetjem Jeklotehna,
odprl trgovino z železnino,
v ponedeljek 9. avgusta 1993 ob 11. uri.*

*S spoštovanjem!
Jože Šterk*

Poslovni sistem NOVOLES

vabi k sodelovanju na trdo delo pripravljene strokovnjake, zato na podlagi sklepov upravnih odborov objavljamo

RAZPIS

za naslednja delovna mesta:

1. direktorja družbe NOVOLES - BOR, mize in leseni pol-proizvodi, Krško, d.o.o.
2. direktorja družbe NOVOLES - ŽAGA, proizvodnja žaganega lesa Soteska, d.o.o.
3. direktorja družbe NOVOLES - PLOSKOVNI ELEMENTI, pohištveni polproizvodi, Trebnje, d.o.o.
4. direktorja družbe ERGO, proizvodnja galanterije in opreme, Straža, d.o.o.
5. direktorja družbe NOVOLES - VEZAN LES, furnir, vezane plošče, slojasti elementi, Straža, d.o.o.
6. direktorja družbe NOVOLES - LIGNUS, žagan in decimiran les, Straža, d.o.o.
7. direktorja družbe NOVOLES - LEPLJENI ELEMENTI, proizvodnja lesnih elementov, Straža, d.o.o.
8. direktorja družbe NOVOLES - DROBNO POHIŠTVO, leseno pohištvo, Straža, d.o.o.
9. direktorja družbe NOVOLES - ENERGETIKA IN STORITVE, energija in vzdrževanje, Straža, d.o.o.
10. direktorja družbe NOVOLES - AET INŽENIRING, avtomatizacija, energetika, tehnologija, Straža, d.o.o.
11. direktorja finančne službe NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA, Straža, d.d.
12. direktorja računovodske službe NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA, Straža, d.d.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo izpolnjevali poleg zakonsko določenih pogojev še naslednje pogoje:

- a) za delovna mesta pod zap. št. 1 do 10
 - najmanj višješolska izobrazba ustrezne smeri
 - najmanj tri leta delovnih izkušenj na ustreznih delih
 - pasivno znanje enega tujega jezika;
- b) za delovno mesto pod zap. št. 11
 - najmanj višješolska izobrazba ekonomske smeri
 - najmanj pet let delovnih izkušenj na primerljivih delih
 - aktivno znanje enega tujega jezika;
- c) za delovno mesto pod zap. št. 12
 - najmanj višješolska izobrazba ekonomske smeri
 - najmanj pet let delovnih izkušenj na primerljivih delih
 - pasivno znanje enega tujega jezika.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:

**NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d.,
KADROVSKO-PRAVNI SEKTOR, STRAŽA, NA ŽAGO 6,
z oznako "ZA RAZPIS".**

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem razpisu.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, teta in botra

ANA ŠTRAVS

rojena Legan

z Vinkovega Vrha 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vaščanom, še posebej Konciljevim, Novinčevim in Jambrekovim, ki ste nam veliko pomagali v težkih trenutkih, g. župniku pa za lepo molitev na domu in opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš ljubi mož, oče in stari oče

**BRUNO
JURGLIČ**

s Puščave 26 pri Mokronogu

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojniku darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Prisrčno se zahvaljujemo revmatološkemu oddelku SB Novo mesto, nefrološki kliniki, oddelku za intenzivno nego CIIM Kliničnega centra Ljubljana za zdravljenje in nego, govornikom za poslovljni govor, g. M. Uhanu za pomoč, ZB Mokronog, Lekarni Trebnje, Iskri Mokronog, pevcem in godbi. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: žena Bronislava, sin Bruno, hčerki Vanda in Slavi-
ca z družinama, sestre in brata, tašča in ostalo sorodstvo

OSMRITNICA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustila naša upokojena sodelavka

ANA BILIČ

z Zagrebške 18

Od pokojnice smo se poslovili v torek, 3. avgusta, na pokopališču v Ločni. Ostala nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o.,
Novo mesto

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli,
ko vaju, oče in mama,
več med nami ni.

19. julija je prenehalo biti plemenito srce našega dobrega očeta

JANEZA GRIČARJA

31. julija pa so minila tri žalostna leta, odkar nas je zapustila naša draga mama

PEPCA GRIČAR

iz Žalovič

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem VGP Novo mesto in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njuni

ZAHVALA

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

V 50. letu starosti je prenehalo biti srce naše zlate žene, mamice in stare mame

MINKE GRABNAR

iz Ardra pri Raki

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje ter za izrečeno sožalje. Prisrčna hvala g. Anici Bajc za vso pomoč in skrb v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Novolesa, d.o.o., Bor Krško, Temeljnega sodišča v Novem mestu, enote v Novem mestu, ALPVES Raka in Eyrostala Dobova. Hvala tudi internemu in kirurškemu oddelku ter oddelku za intenzivno nego Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Željku Šriharju, g. Tilki Padevski, g. Milki Pestner in patru Luki, ki so pokojnico v času njene težke bolezni vsakodnevno obiskovali, nas pa tolažili. Hvala g. Emilu Vehovarju za poslovljne besede pri odprtem grobu in g. župniku Metodu Oblaku iz Vel. Trna za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 5. avgusta - Marija
Petek, 6. avgusta - Vlasta
Sobota, 7. avgusta - Kajetan
Nedelja, 8. avgusta - Miran
Ponedeljek, 9. avgusta - Romana
Torek, 10. avgusta - Lovro
Sreda, 11. avgusta - Suzana

LUNINE MENE

10. avgusta ob 17.19 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 5. in 6.8. (ob 20.30) francosko-ameriška erotična drama Sramota. 7. in 8.8. (ob 18.30 in 20.30) ameriška komedija Driblerji pod košem. 11.8. (ob 20.30) ameriški grozljivi film Drakula.

ČRNOMELJ: 5. in 6.8. (ob 21.

uri) ameriška komična kriminalka Špiclji. 7.8. (ob 21. uri) in 8.8. (ob 20. uri) ameriška romantična komedija Samski - ne mečite se stran.

KRŠKO: 6.8. (ob 20. uri) in 8.8. (ob 18. uri) ameriška akcijska kriminalka 5. potnik.

METLIKA: 6.8. (ob 21. uri) ameriška romantična komedija Samski - ne mečite se stran. 8.8. (ob 21. uri) ameriška komična kriminalka Špiclji.

NOVO MESTO: 5.8. (ob 10., 18.30 in 20.30) ter 6.8. (ob 18.30) ameriška komedija Driblerji pod košem. 6.8. (ob 20.30) ter od 7. do 10.8. (ob 18.30 in 20.30) in 10.8. (tudi ob 10. uri) ameriška erotična drama Divja orhideja. 11.8. (ob 18.30 in 20.30) in 12.8. (ob 20.30) italijanska erotična komedija Meso. 12.8. (ob 10. in 18.30) ameriška "odštekana" komedija Wayneov svet.

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zaves izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662.

VRTNE GARNITURE

Še je čas, če želite kupiti kvalitetno leseno zložljivo vrtno garnituro iz izvoznega programa po ugodni ceni - v beli barvi ali luženo na oreh.

Nudimo možnost obročne nagode odplačevanja - polog + 2 obroka ali 10-odst. popust.

MIZARSTVO ROM
Ručetna vas 19
Črnomelj
tel./fax. 52-979

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kliče od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovc 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 2462

GRADITELJI, POZOR!

TANIN SEVNICA
Hermanova 1, p.p. 9
tel. (0608)41-224
fax (0608)41-626

vas vabi na akcijsko prodajo lesnih premazov v prodajni salone "MIKO" v Novem mestu in Boštanju.

In kaj nudimo?

Za zaščito lesa vam ponujamo biotani, okolju prijazen vodni premaz za zunanjo in notranjo zaščito lesa, ki vsebuje naravne zaščitne snovi.

GRAHASTE JARKICE, stare 3 mesece, prodam. Cena 300 SIT za komad. Jurij Stanovnik, Log 9, Škofja Loka, ☎ (064)65-546. 2966

Prodaja vozil

FORD - vsi modeli
PEUGEOT

Kredit!
Staro za novo!
Rabljena vozila!
Dobava takoj!

FIESTA že za 17.900 DEM

Kalin, Mihovica
Šentjernej
tel. (068) 42-803

VSE, ki ste ostareli, oddaljeni ali kako drugače zadržani, da ne morete vzdrževati grobov na območju Semiča, obveščamo, da to storimo namesto vas. Urejam tudi vrtove in parke. Cvetje in vrtnine, d.o.o., Mladica 2, Semič, (Berdarda). 3045

»HONEY MOON«

Cesta herojev 34
Novo mesto
tel. (068) 28-301, 25-259

Del. čas: 10. — 12.; 16. — 19.
sobota: 10. — 12.

RAZPRODAJA

vrtnih kril
od petka, 6. avgusta, dalje

UGODNO:
okna, polkna za vikende

Racionalles

p.e. Novo mesto
Cegelnica 12
tel. (068) 21-623

ANCELJ, d.o.o.
Novo mesto, Lebanova 3

Zaposlimo

PRODAJALCA

za trgovino z lovsko, ribiško ter športno opremo v Metliki

Pogoji:
- dokončan triletni izobraževalni program TRGOVEC
- vozniki izpit B kategorije ter lastno prevozno sredstvo.

Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami v trgovini z enakimi ali podobnim programom ter s stalnim prebivališčem v Metliki.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas in s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo na naš naslov do 15. avgusta 1993.

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobilni: 0609-615-239

delovni čas: non-stop

Obveščamo vas, da imamo po ugodni ceni na zalogi pesek za popis grobov — beli marmor ter črno zemljo.

POROKE POROKE POROKE

V novo opremljeni poročni dvorani vam nudimo prostor za poroke ali zabave. Večjim skupinam nudimo posebne popuste in možnost plačila na obroke.

Informacije: GOSTILNA NOVLAN, Mirna Peč, tel. (068) 78-027.

KOLIBRI
TRGOVINA IN ZASTOPANJE OTOČEC d.o.o.
Šentpetar 1, telefon in fax: 068/85-030

Cenjene stranke obveščamo, da smo v Šentpetru št. 1 pri Otočcu (gasilski dom) odprli

novo, bogato založeno TEHNIČNO TRGOVINO v kateri nudimo:

vse za centralno ogrevanje, vodovod in sanitarno keramiko. Kataloška prodaja pohištva, bele tehnike in ostale stanovanjske opreme. Zagotavljamo vam: montažo centralne, vodovodne in plinske inštalacije, dostavo kupljenega blaga na dom, možnost nakupa na obroke, 5-10% popusta pri gotovinskem plačilu, konkurenčne cene.

PACOM, d.o.o., Trdinova 3a, Novo mesto

NUDIMO VAM ČIŠČENJE V BIVALNIH IN POSLOVNIH PROSTORIH:

— talnih, stenskih in stropnih oblog 85,00 SIT/m²
— premaz trdih talnih oblog 45,00 SIT/m²
— steklenih površin 55,00 SIT/m²
— žalužij 110,00 SIT/m²
— vseh vrst oblažljenega pohištva
— stopnišč v blokih 220,00 SIT/stanovanje
— vsakodnevna, tedenska, mesečna in generalna čiščenja
— finalna čiščenja v novozgrajenih objektih

INFORMACIJE IN NAROČILA: vsak dan od 8.30 — 19.00 ter ob sobotah od 7.00 — 12.00 na telefon 068/27-164 in 0608/31-645.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 148 z dne 2. avgusta 1993
Tečaji veljajo od 3. avgusta 1993 od 00.00 ure dalje

Država	Šifra valute	Valuta	Enota	Za devize		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	a. dolar	100	83.3368	83.5876	83.8364
Avstrija	040	šiling	100	993.1527	996.1411	999.1295
Belgija	056	frank/C	100	326.0671	327.0482	328.0293
Kanada	124	dolar	1	94.1662	94.4495	94.7328
Danska	208	krona	100	1715.9219	1721.0852	1726.2485
Finska	246	marka	100	2047.0894	2053.2491	2059.4088
Francija	250	frank	100	1991.8947	1997.8884	2003.8821
Nemčija	280	marka	100	6966.8530	7007.8760	7028.8990
Grčija	300	drahma	100	50.4272	50.4272	50.4272
Irski	372	fun	1	168.7448	168.7448	169.2510
Italija	385	lira	100	7.4722	7.4722	7.5172
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	115.2798	115.2798	115.9736
Japonska	392	jen	100	6208.3396	6227.0209	6245.7020
Nizozemska	578	guilder	100	1615.9635	1620.5251	1625.3867
Norveška	620	krona	100	67.4911	67.6942	67.8973
Portugalska	752	escudo	100	1486.4105	1490.8831	1495.3557
Švedska	756	krona	100	7978.7577	8002.7660	8026.7743
Švica	826	frank	1	179.2775	179.8170	180.3565
V. Britanija	840	dolar	1	120.9110	121.2748	121.6386
ZDA	955	ECU	1	132.3342	132.7324	133.1306
Španija	995	peseta	100	84.0494	84.3023	84.5552

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41
vsak dan od 18.10 do 21.30

NOVICE

ob 19.00 in 21.00

Vabimo vse, ki lahko sprejemajo naš poskusni televizijski program VAŠ KANAL, naj nam to čimprej sporoči z dopisnico, še bolje z razglednico ali s fotografijo svojega kraja. Izmed vseh, ki se nam boste javili, bomo 30. avgusta v sodelovanju z Zavarovalnico TILIA in glasbeno založbo SRAKA iz Novega mesta izžrebali 15 nagrad:

1. polet z balonom TILIA
2. do 8. kompaktne plošče založbe SRAKA
9. do 15. glasbene kasete založbe SRAKA

Želimo vam dober sprejem!

Novo odprta trgovina

NANA

Zdraviliški trg 13, Dolenjske Toplice, tel. (068) 85-427

vam ponuja bogato izbiro daril in spominkov.

MONTAŽA IN POPRAVILO VODOVODNIH INSTALACIJ

JERNEJ JAKŠE

Bršljin 56
68000 Novo mesto
Telefon (068) 22-253

B&M UNETIČ

Trgovsko uvozno-izvozno podjetje, d.o.o.
Rostoharjeva 62, Krško
Tel. (0608) 31-407

Ugodna prodaja

traktorskih gum za vse vrste traktorjev in delovnih strojev BARUM ter vseh vrst gum za osebnostne automobile in kamione znamke NOKIA, VREDESTEIN, AVON, SAVA, GOODYEAR.

Za vse pri nas kupljene gume brezplačna montaža.

Po naročilu nudimo tudi alu "felge" za vse vrste avtomobilov.

Delovni čas:

vsak dan od 7. do 17. ure,
sobota od 9. do 13. ure.

posest

1.15 HA gozda v KO Trebnje (nad gradom) prodam. ☎ (068)23-910. 2969

V HRASTU pri Vinici zelo ugodno prodam podkleteno hišo v 4. gradbeni fazi (voda, elektrika, asfalt) s funkcionalnim zemljiščem (827 m²). Nudim možnost obročne odplačevanja po dogovoru. Informacije dobite pri ge. Stariha, Kuriska 3, Črnomelj. 2994

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

NEPREMIČNINE

Posredujemo pri nakupu, prodaji, zamenjavi, ocenjevanju, svetovanju. Imamo v prodaji po ugodnih cenah stanovanja, poslovne prostore, vikende, parcele, kmetijska zemljišča in gozdove v Novem mestu in širši Dolenjski.

tel. (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

motorna vozila

UNO 45 S, l. 87, prodam ali zamenjam za R 4 l. 89-90. ☎ 068/23-585.

KARAMBOLIRANO VOZILO od letnika 1987 dalje kupim. Lahko totala. ☎ (061)218-941. 2965
126 P, 11/87, prodam. Marta Krivec, Ždinja vas 3/b, Otočec. 2981
JUGO 45, letnik 1987, prodam. ☎ 27-714. 2982

NOVO V BELI KRAJINI

AVTOMEHANIKA IN PRODAJA REZERVNIH AVTOMOBILSKIH DELOV

ŠUŠTAR MIRKO
Dragatini 12a
Tel.: 068/57-362

PO IZREDNO UGODNIH CENAH

V sodelovanju z znano firmo AD Pečjak iz Česnjece sem odprl prodajalno rezervnih avtomobilskih delov za avtomobile: VW, AUDI, OPEL, RENAULT, ALFA ROMEO, nekatera japonska vozila, ZASTAVO IN SKODO.

OBIŠČITE NAS IN SE SAMI PREPRIČAJTE!

Z 128 poceni prodam. ☎ 26-661, zvečer. 2987

FIAT RITMO DIESEL, 1700 ccm, 43 W, prvi lastnik, registriran do junija 1994, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 42-078. 2988

Z 126 P, letnik 1982, dobro ohranjen, prodam. ☎ 45-489. 2990

R 4, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ 85-161. 2993

GOLF JX, bencinar, 6/89, prodam. Tomaž Brulc, Vel. Brusnice 83. 2998

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglas do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifarne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

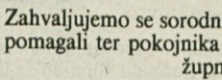
Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filini: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 43. letu je umrl

PETER
KASTELIC

iz Pangrč Grma 12

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Najlepša hvala g. župniku za opravljeni pogreb.

Žalujoči: vsi njegovi

VINOGRAD in zidanico v Starem Ljubnu (nad Birčno vasjo) prodam. ☎ (068)86-289.

V HRASTU pri Vinici zelo ugodno prodam dve zazidljivi gradbeni parceli, skupaj 2850 m². Na parceli je voda in elektrika, dostop pa je po asfaltu. Informacije pri ge. Stariha, Kurirska 3, Črnomelj. ☎ 2995

MEŠAN GOZD, 3 ha 30 a pri Drganjih selih prodam. ☎ 26-147. 2996

TRISOBNNO etažno opremljeno stanovanje v samostojni hiši z ločenim vhodom, z garažo, kletjo in vrtom, v Krškem, prodam. ☎ (068)23-901. 3004

VIKEND za Gačah (Rog-Črmošnjice), zgrajen do tretje gradbene faze, prodam. ☎ 24-410, od 7. do 8. ure zjutraj.

GOZD V ZASTANU, DEBENC, v izmeri 22.200 m², prodam. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ (061)323-119 ali ☎ (068)47-357. 3028

V BLIŽINI SEMIČA prodam parcelo, primerno za vikend ali vinograd. Voda in elektrika pri parceli. ☎ (068)56-677, zvečer. 3042

prodam

KRAVE molznice prodam. ☎ (0608) 88-147. 2876

TELICO SIMENTALKO, brejo 8 mesecev, prodamo. ☎ 45-136. 2964

10 TEDNOV starega labradorca prodam. ☎ 20-301. 2967

KRAŠKE OVČARJE z rodovnikom prodam. Alojz Ferjančič, Budanje 24 b, 65271 Vipava. ☎ (065)65-645. 2970

PRALNI STROJ PS 604 X Gorenje za 40.000 SIT in pomivalni stroj PMS 302 za 12 pogrinjkov prodam za 70.000 SIT. Oba sta tovarniško zapakirana z garancijo. ☎ (0608)61-768, po 15. uri. 2975

VARILNI APARAT CO2-200A prodam. ☎ 24-987.

MOTORNO ŽAGO STIHL 51, malo rabljeno, prodam. Peter Demc, Nemška vas 7, Leskovec. 2978

KAKOVOSTEN trškogorski cviček prodam. ☎ (068)22-958. 2979

VINO po izbiri prodam. Tone Štimpfel, Vel. Strmica 13, Trebelno. 2980

BREZOVA DRVA za odprt kamin ter deske in punte za šolanje prodam. ☎ 78-058. 2983

ODOJKE, težke 25 do 30 kg, prodam. Lukšič, Šentjošt 3. 2984

HRASTOVA metrska drva prodam. Dragovan, Svržaki 9, Metlika. 2985

VIDEO KASETE, originalne, 1000 komadov, in police ugodno prodam. ☎ (047)32-087. 2992

DRVA prodam. ☎ 78-033. 2997

NA ZALOŽIMAMO nekaj italijanskih kombiniranih vozičkov, s kombinacijo stolčka in sedeža za avto. Po želji pošljemo prospekt. Cena zelo ugodna - na dva obroka. ☎ (068)26-331. 3000

OVERLOCK Pfaff in Singer, nova, z garancijo, ugodno prodam. ☎ (064)215-650. 3002

PRODAJA novih mizarskih tračnih žag, fi 700. ☎ (061)831-406. 3003

KOBILO, staro 3 leta, in kravo, staro 6 let, vsaka breja 5 mesecev, prodam. Alojz Kobe, Pristava 14, Novo mesto. 3005

RABLJENO salonitno opeko prodam. ☎ 22-936. 3006

PRODAM kombiniran štedilnik, varilni aparat, gorsko kolo, sladoledomat in brezžični telefon, vse rabljeno. ☎ 25-442.

MEŠANA DRVA z dostavo prodam. ☎ 76-122. 3023

KOZE za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)41-050. 3025

PUJSKE, težke 25 kg, pasme švedski in nemški landras, prodajam. Cena 290 SIT/kg. Lojze Vrtačič, Pristava 1, ☎ (068)42-575. 3026

BIKCA, starega sedem mesecev, prodam. Pečjak, Črmošnjice 49, Stopiče.

KRAVO FRIZIJKO po prvem teletu prodam. Cena okoli 80.000 SIT. ☎ (0608)81-716. 3031

UGODNO PRODAM 18 m³ siporeks opeke, dimenzije 60 x 30 x 25. Darko Urekar, Topliška c. 7, Brežice. 3033

razno

POSLOVNI PROSTOR s telefonom oddam v najem. Hribar, Šmihel 43, Novo mesto. ☎ 21-457. 2962

ZIDARSKO PODJETJE za dograditev hiše iščem. ☎ 23-097. 2968

V NAJEM ODDAMO prostor velikosti 20 m², primeren za trgovino, v gasilskem domu v Grobljah. Informacije na ☎ 42-182. 2977

IZDELAMO vso dokumentacijo za registracijo podjetja v 4 urah. Možnost brez pologa 1.500.000,00 SIT. Informacije Felix, d.o.o., Kostanjevica na Krki, ☎ (0608)60-194. 2991

AVTOALARMNE SISTEME Wampire montiram. Garancija! Cene od 240 DEM dalje. ☎ (068)22-891. 3040

službo dobi

S PRODAJO zanimivih izdelkov dober dodatni zaslužek! ☎ (062)661-504. 2976

REDNO ALI HONORARNO zaposlimo dekle za delo v strežbi. Nudimo tudi opravljanje pripravništva. Bistro Pa - Pi, ☎ 23-418. 3015

KVALITETNIM KUJARJEM z izkušnjami nudimo zaposlitev v novi restavraciji v centru Novega mesta. Zelo dober OD. Samo pisne ponudbe na naslov: Gostilna Novljan, Trg 50, Mirna Peč. 3009

AGENCIJA OPTIMIST, pooblaščenca agencija zavarovalnice Adriatic, sprejme v redno delovno razmerje 4 zastopnike za območja: Šentjernej, Žužemberk, Dolenjske Toplice in Novo mesto. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Agencija Optimist, Jerebova 18, Novo mesto, ☎ 321-590. 3034

VOZNIKE z B kategorijo s svojim vozilom potrebujemo. Dobimo se v gostilni Pod smreko v četrtek ob 19. uri. 3035

VOZNIKE z B kategorijo s svojim vozilom iščemo. Kličite popoldan na ☎ 23-977. 3036

stanovanja

ZAPOSLEN FANT z avtomobilom išče sobo v Krškem ali okolici pri osamljeni vrtinici. Šifra: »HARMONIJA«

DVOINPOLSOBNNO STANOVANJE v Novem mestu zamenjam za manjše ali prodam. ☎ 28-582. 3009

ENOINPOLSOBNNO STANOVANJE ter dvosobno stanovanje prodamo, garsonjero pa damo v najem. ☎ 22-282. 3018

TRISOBNNO STANOVANJE s centralno kurjavo v Novem mestu prodam ali zamenjamo za manjše z doplačilom. ☎ (068)23-128, od 18. do 20. ure. 3024

ženitne ponudbe

DOBROSČRNI UPOKOJENEC s svojo hišo, lepim vrtom blizu Rake, želi spoznati dobrosrčno upokojenko za trajno prijateljstvo. Šifra: »ČAKAM TE«

preklici

JANEZ NOVAK, Žvirče 6, Hinje, lastnik njive v Žvirčah, imenovane VO-DICA, prepovedujem kakršnokoli upo-

rabo, hojo ali vožnjo preko omenjene parcele. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 2971

JOŽE GORIŠEK, Gor. Vrhpolje 80, prepovedujem Klubu za prosto letenje Novo mesto uporabo parcele št. 3553/3 za vse njegove dejavnosti, dostopno pot in smrekov nasad pa naj vrne v prvotno stanje. Če ta preklic ne bo upoštevan, bom začel sodni pregon. 2972

FRANC MUŠKA, Škrile 1, Dolenjske Toplice, prepovedujem organizacijo tekmovanja v motocrossu motoklubu Mel na parcelah št. 732/1 in 732/2 v Dolenjskih Toplicah zaradi nevarnosti. 3012

• Norčevati se spleča samo na rovaš pametnih. (Petan)

• Dajte vbogajme bogatim; ti vedo, kako se obrača denar. (Petan)

Spet jesen bo k nam prišla, grozdje bo zorelo, vse tako bo kot nekoč, le tebe več ne bo.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, boter in stric

MARTIN KRAŠOVEC

iz Vel. Brusnic 74

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala g. župniku za lepo opravljen obred, govornikom Banu in Kralju za ganljive besede, 2.b r. OŠ Brusnice, kolektivom Revoz, Petrol, TOB Novo mesto ter sosedom Bonovim, Cimermančevim in Drgančevim, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: žena Albina, sinova Jože in Tone z družino, hči Martina z družino, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ne počite ob mojem grobu, le tiho k meni pristopite, spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

V 53. letu starosti se je od nas poslovil dragi mož, sin, oče, stari oče, brat in stric

FRANC OLOVEC

z Oštrca pri Kostanjevici

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše. Hvala vsem, ki ste očeta pospremili na zadnji poti, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in govorniku za ganljive besede ob odprtem grobu. Še enkrat vsem, ki ste kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubil glasbo si in svet, bil nesrečen si poet, brez besed si pustil vse, ki nismo razumeli te.

V 29. letu starosti nas je zapustil naš dragi oči, sin, brat in prijatelj

MARJAN PEVEC

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti, posebno še Golobovim, Krnčevim in Pakovim za vsestransko pomoč. Hvala gospodu župniku za opravljen obred, govornikom za besede slovesa in pevcem za pesem ob grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec

JULIJAN LAZNIK

voznik v sektorju Gradnje

Kot dobrega in vestnega sodelavca ga bomo ohranili v lepem spominu.

DELAVCI CESTNEGA PODJETJA NOVO MESTO

ZAHVALA

Ljubili ste zemljo, ljubili domače in dom, v tistem cvetočem poletju odšli ste v večni dom.

V 83. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in botra

MARIJA ŠINKOVEC

iz Zaloga pri Škocjanu

Iskreno se zahvaljujemo za pomoč sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem ter duhovnikom. Hvala za vence in cvetje ter spremstvo pokojne k zadnjemu počitku.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila

MARIJA FLORJANČIČ

Jelše 1, Otočec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojno pospremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam izrekli sožalje. Posebej pa se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti je umrla naša draga

TEREZIJA HROVATIČ

iz Koroške vasi 1

Iskreno se zahvaljujemo za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred ter Alešu Pavliču za odigrano Tišino. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojno spremlili na zadnji poti.

Žalujoča: Mici z družino

V SPOMIN

Kot da zaklet je tih naš dom brez radosti, veselja, vse, kar v njem ostalo je, je bol, spomin, trpljenje.

3. avgusta sta minili dve leti, kar nas je zapustila naša predraga mama

MARIJA SINTIČ

rojena Hren

Vsem, ki se je še spominjate, iskrena hvala. Njeni: Božo, Božena, Marjan

Ljubljana, Smolenja vas, 3. avgusta 1993

portret tega tedna

Dr. Janez Gabrijelčič

prilagodljiv in zelo dober sodoben gradbenik sposoben postaviti uto, jo po želji naročnika smiselno povečati v vikend in narediti tudi vilo. Kajti čas enoličnih blokov se izteka. Na pohodu je individualizem, ob katerem so potrebe tako po utah kot po vilah. Ideje za Pionirjevo rastočo bio hišo, ki se napajajo iz take filozofije, so vseč tudi Nemcem, zato so se že prišli pozanimat o podrobnostih.

Ker dr. Gabrijelčič zagovarja rast in razvoj kot potrebo sodobnega gradbeništva, denimo: osebno si želi podobne dinamike v vsem, kar se dogaja v novodobni, se pravi samostojni Sloveniji. Zlasti naj bi se to nenehno gibanje naposled odrazilo v tem, da bi v Sloveniji začelo živeti več središč. V tem pogledu je zagledan v prihodnost podobno, kot je bil verjetno videti idealist pri Pionireki. Tako pravi: "Slovenija ne more biti uspešna, če bo vse samo v Ljubljani. V svetu je na določeno število prebivalcev univerza. Če preračunamo - ali ne bi moglo biti ob tem dejstvu Novo mesto že zdaj zamelek enega od novih slovenskih univerzitetnih središč?"

Do takega stališča sta ga najbrž privedla njegova lastna življenjska pot. Ves čas je odločno na Dolenjskem in ves čas je aktivno prisoten ne le v podjetju, pač pa tudi v slovenskem in mednarodnem univerzitetnem življenju. V tujini je predaval - in to prav o svoji mestoma docela izvorni filozofiji rasti in razvoja - na univerzi v Amsterdamu in v Coventryju. Doma sicer ne predava, ker univerzitetno mesto odklanja, je pa zato obiskoval vseučilišče kot študent ekonomije na različnih stopnjah, vključno kot kandidat za doktorski naziv. Kar zadeva vključevanje v tujino, velja omeniti, da je dr. Gabrijelčič član mednarodne organizacije za organizacijski razvoj.

Dr. Janez Gabrijelčič ostaja Dolenjec in član podjetja - ne kakega vseučilišča. V Pionirju je direktor službe za organizacijo in razvoj poslovanja.

M. LUZAR

HARMONIKARJI, KORAJZA VELJA

GOR. LOGATEC - Zveza kulturnih organizacij občine Logatec in GD Tabor priredita letos že šesto tekmovanje godcev na diatonični harmoniki, "Korajza velja". Začetek bo 15. avgusta 1993 ob 15. uri pred domom KS "Tabor" v Gor. Logatecu, ob 17. uri pa bo tekmovalje za prvaka Notranjske na diatonični harmoniki. Tekmuje se posamično, z eno skladbo, brez petja in spremljalnih instrumentov, enaki pogoji pa veljajo tudi za prvaka Notranjske, le da se tekmuje z dvema skladbama. Tekmovalce bo ocenjevala strokovna komisija. Prijave zbira GD "Tabor" Logatec, Tržaška 109, Logatec, ali na tel. 061/741-475, 741-477, do četrta, 12. avgusta.

GRAJSKI VEČERI NA OTOČCU

OTOČEC - Na terasi Motelske restavracije na Otočcu lahko od nedelje do četrta poslušate glasbo DJ Longa, vsak četrtek pa bodo imeli tematske večere, prvi bo posvečen Queenom. V petek in soboto, 6. in 7. avgusta, bo na terasi igral ansambel Veter, za vse, ki imajo radi škampe, pa bodo poskrbeli kuharji in jih pripravili kar pred očmi gostov. Za zidovi otoškega gradu so vsak torek in četrtek Grajski večeri, na katerih bo mogoče ves avgust poslušati skupino Copacabana iz Novoga mesta.

ULOVLIL SOMA - 17,5 kilograma težkega soma je pri sotočju Krke in Save potegnil iz vode Zvonko Budič s Čateža. Som na sliki pa ni največja Zvonkova trofej, leta 1978 se mu je ribiška sreča pošteno nasmehnila, saj je uplenil kar 34 kilogramov težkega soma. (Foto: M. V.)

Pajek pod novomeškim mostom

Športno plezanje je prodrlo tudi na Dolenjsko - Prva umetna stena pod novim mostom v Novem mestu - Plezalni klub Alp sport že šola bodoče tekmovalce - Mnogo načrtov

NOVO MESTO - Plezanje je za človeka naravno gibanje kot hoja ali tek. Otroci vedno radi plezajo, odrasle pa je način življenja oropal za mnoga naravna gibanja in tudi plezanje. Plezanje v gorah so razvili prvi gorniki. Sprva je bilo njihovo plezanje preprosto, kmalu pa so začeli uporabljati

ŠOLA PLEZANJA - Člani plezalne kluba Alp sport bodo med poletnimi počitnicami pripravili vrsto tečajev prostega plezanja na umetni steni pod novim novomeškim mostom. Šola je namenjena tudi planincem, ki bi želeli s plezalnim znanjem varneje hoditi po gorah. Prvi tečaj se začne 9. avgusta, prijavite pa se lahko v trgovini Alp sport v Javnih skladiščih.

lestve in vrvi, z razvojem alpinizma pa še kline in z njimi dobesedno okovali najlepše gorske očke.

V sedemdesetih letih so se v Yosemitejski dolini v Ameriki pojavili plezalci, ki jih niso zanimali gorski vrhovi. Prosto, brez uporabe klinov in lestvic

so se lotili najtežjih plezalnih smeri. Prosto plezanje, ki je bilo že tedaj med alpinisti najbolj cenjeno, se je začelo seliti v nizke in lahko dostopne, a zelo strme in zahtevne stene. Plezalne smeri so bile kratke, plezalci niso bili več odvisni od vremenskih sprememb, plezanje pa je postalo povsem varno. Iz alpinizma se je tako razvil nov šport.

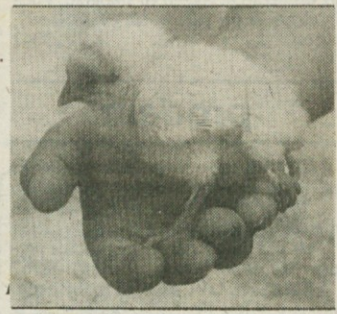
Športno plezanje se je iz Amerike naglo razširilo po vsem svetu in pred leti prišlo tudi k nam. Novomeški klub športnih plezalcev Alp sport je bil ustanovljen lani, ko so načrtovali tudi že prvo odpravo v Francijo, vendar je zaradi poškodbe vodje odprave in načelnika kluba Marka Belingarja odpadla.

Letos so se člani kluba usmerili predvsem na popularizacijo športnega plezanja na Dolenjskem in razširitev svojih vrst prek tečajev in šole plezanja. Že ob ustanovitvi kluba so si za cilj zastavili postavitev umetne stene, vendar še zdaleč niso upali, da se jim bo želja tako hitro izpolnila. Novomeška občina je namreč letos podprla projekt Matjaža Bergerja za postavitev spektakla Priglasje na gori Eiger in denar za postavitev umetne plezalne stene, ki je spadala v igro, ni bil več vprašljiv. Glavni pokrovitelj je bilo novomeško podjetje Pionir, ki je postavilo železno ogrodje in plošče, pri montaži in opremitvi stene pa so izdatno pomagali tudi sami športni plezalci kluba Alp sport.

Člani kluba imajo s steno še polno načrtov. Najprej jo morajo ograditi, da bi preprečili dostop nepoklicanim gostom, saj je plezanje po umetni steni brez varovanja in ustrezne plezalne znanja lahko smrtno nevarno. V tečajih in šoli

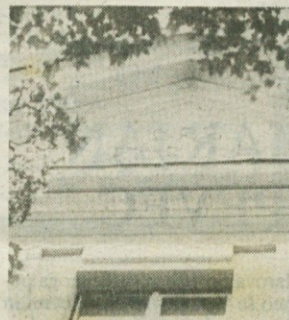
športnega plezanja bodo poučevali bodoče športne plezalce in čez čas že načrtujejo udeležbo na prvih tekmovanjih. Radi bi pripravili vsaj kakšno domačo tekmo na steni pod novim mostom na Loki, za mednarodne prireditve, pa bi morali steno še nadgraditi s "streho" ter tako povečati zahtevnost tekmovalnih smeri. Za zimsko vadbo bi radi postavili manjšo umetno steno v športni dvorani.

I. VIDMAR

PIŠČE S ŠTIRIMI NOGAMI - Pri Frelihovih v Zgornji Pohanci so imeli že opravka z različnimi živalmi: kravami, kozami, psi, kokoši in mačkami, vendar še nikoli niso imeli tako nenavadnega bitja kot je piščanec, ki nam ga je pred objektivom pomolila njihova hčerka Sandra. Pred dobrim tednom je domača kokla zvalila trinajst piščancev, med njimi tudi živalco na sliki, ki ima štiri noge. Zadnji dve nogi sta manjši in jih pišče ne uporablja pri hoji, vendar imata vse krepke na svojem mestu. Zakaj se je narava poigrala in ustvarila pernatga spakca, bo ostalo nepojasnjeno. Podobno, kot nihče ne ve, zakaj so letošnje češnje imele čudne priveske. (Foto: B. D.-G.)

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA VALVASORJA - Prejeli smo veliko število odgovorov, večino pravilnih. Na sliki je bil Valvasorjev spomenik v Krškem. Za nagrado je žreb določil Štefko Bizjak, Podgoro 8, p. Krško. Denarno nagrado bo prejela po pošti. Odgovor na današnje vprašanje, katera stavba je na sliki, nam pošljite na kuponu do ponedeljka, 9. avgusta, na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto.

Kaj je na sliki?
Moj naslov:
Kupone pošljite na dopisnici na naslov:
Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjske!

Sončni mrk v Žabji vasi - Izpusti iz lakirnice smrdijo, a ne škodijo - Druga plat pretepa v Dol. Kamenju - F. Tramte: "Moje dvorišče ni javna pot"

Vaščani Žabje vasi ta četrtek s posejanim na svežem zraku niso imeli preveč sreče. Kot nas je obvestila mlada bralka in za njo še nekaj njenih sovaščanov, imajo v njihovi vasi od minulega četrta spet razlog več, da se jezijo na Revoz. Kaj se je zgodilo?

"Danes okrog 17. ure smo krajani Žabje vasi opazili popoln sončni mrk, ki je trajal skoraj dve uri, čeprav tega pojava niso napovedale nobene pratike," je bila pikra klicateljica. Povedala je, da je šlo za gost dim iz nove Revozove lakirnice, ki je zastiral pogled, smrdel in pekel v nos. Njo in druge krajane seveda zanima, zakaj je do izpusta prišlo, kakšna je sestava tega dima in ali se bodo podobni izpusti nadaljevali. Ob tej priložnosti je tudi povedala, da krajani niso zadovoljni z odgovorom Revoz na njihovo protestno pismo,

še posebej ne s tistim delom, ki meče krivdo za poselitev ob tovarni na urbaniste. Krajani opozarjajo, da Žabja vas stoji tu že vsaj dvesto let, ko ni bilo še niti sledu od urbanistov in Revozu.

Generalni sekretar Revozu Zdravko Slak nam je potrdil, da je tega dne iz lakirnice res smrdelo, v čemer se je po anonimnem opozorilu tudi sam prepričal. "Gre za uravnavanje delovanja nove lakirnice, pri katerem preusmerimo normalen odtok zraka iz naprav za sežiganje plinov. Naprave namreč še preizkušajo, zato jih morajo večkrat izklopiti. Ko bodo poskusna dela končana in bo lakirnica začela redno obratovati, do takih izpustov ne bi smelo več prihajati," je pojasnil. Ob tem je zavrnil, da v tovarni ves čas opravljajo meritve vseh izpustov. Kot je dejal, so prvi delni rezultati že pokazali, da Revoz izpušča neprijetne vonjave, ne pa tudi škodljivih snovi.

Dežurni novinarji sta se oglasila tudi Franc Saje in Borut Bartelj iz

CLUB LUKNA

V petek, 6. avgusta

PLES V PENI

V nedeljo, 8. avgusta,
ob 16. uri
otroški disko
z

MAJSDO AMBROŽIČ

Dolenjskega Kamenja, ki sta bila v prejšnji številki Dolenjskega lista obtožena, da sta pretepla vaščana sosednje vasi. Sarpa sta povedala drugačijo zgodbo, ki jo je danes zapisal novinar Martin Luzar. Končni odgovor o tem, kdo je koga tepel, bo seveda dalo sodišče.

Novomešan z Broda se je pri nas pozanimal, ali bi lahko kaj ukrenili, da bi postalo križišče pri izhodu iz te tovarne na cesto proti Metliki bolj pregledno. Zdjaj namreč pogled zastira cel niz propagandnih znakov. Majda Kavšek iz Tehničnega sektorja pri novomeškem Cestnem podjetju je obljubila, da bodo odgovorni takoj preverili, kako je s tem. Dodala je še, da je bil ta znak zaradi zemeljskih del prestavljen in da se še ne ve, kdo in kako ga je postavil nazaj.

Franci Tramte z Rateža 53 nas je podučil, kaj se zgodi s tistimi, ki pod kratkimi lažjo našo rubriki. Pravi, da so Ratežani kaj hitro poznali Š. G. in jim je bilo takoj jasno, kdo je koga "odurno napadel", kot je pisalo v naši rubriki 22. julija. "Tisto soboto sem z znanci žagal hlobovino. Štefka Gačnik si je ne prvič izbrala za pot kar moje ograjeno dvorišče. Da ji je to uspelo, je morala splezati žez ograjo. Vešča plezalnih opravil je manever navzlic vljudnemu opozorilu, da hodi po tuji zemlji in da naj vendar uporablja bližnjo gozdno pot, ponovila še čez 10 minut ob vrtnitvi domov. S tem je nazorno pokazala, da je njeno početje imelo povsem določen namen. Ne napad, ki ga ni bilo, odurno je laž, s katero se je Štefka Gačnik spravila name," je napisal.

B. D.-G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Priluhnil vam homo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

MIMO PREDPISOV ROMI IN DRŽAVA

- Pa so jih pritisnili.
- Koga?
- Črnogrditlje. Odklenkalo jim je.
- Ne bi rekel.
- Pa je, le poglej, kakšne kazni bodo doletele vse, ki si bodo še drznili graditi brez papirjev.
- Pred Jazbinškovo oostrostjo pa se le niso vsi podelali.
- Kako da ne?
- Niso, ne. Prvi, ki se jim fučka za Jazbinška in njegove zakone, so Romi.
- Hja, Romi! Oni se ne zmenijo niti za policiste. Naokoli se

vozijo z neregistriranimi avtomobili in brez voznih dovoljenj.
- Pa ne gre samo za Rome, da veš!
- Na občini so mi povedali, da je večina krajanov vložila prošnje za legalizacijo črnih gradenj.
- Tu pa je še država.
- Ne vem, kam pes tace moli.
- Tudi država lahko gradi. Je tako?
- Bodi natančnejši, lepo prosim!
- Carina.
- Kaj je s carino?
- Nič posebnega, toda vse stavbe in stavbe, ki so zgrajene na

meji s Franjevinjo, so črna gradnja. Podatke imam iz prve roke.
- Hočeš reči, da država izigrava svoje odredbe?
- Natanko to.
- Zdjaj samo še čakam, da bo izenačil državo z Romi.
- Tega ne bom storil.
- Pa navsezadnje le gre za podobno cigajnarijo.
- Vendarle pa le obstaja razlika.
- Skoraj je ne opazim.
- Obstaja, obstaja! S cigani si državo izenačil ti in ne jaz.
TONI GAŠPERIČ